

Raport

Raport o stanie Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2018 roku

www.warmia.mazury.pl

**Zarząd Województwa
Warmińsko-Mazurskiego**

Olsztyn 2019 r.

Spis treści

Wstęp	4
Prace Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2018 r.	6
1. Realizacja <i>Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2025</i>	7
2. Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020	9
3. Gospodarka	12
3.1. Rynek pracy	12
3.2. Inteligentna gospodarka województwa warmińsko-mazurskiego	16
3.3. Społeczeństwo Informacyjne	19
3.4. Obszary wiejskie	21
3.5. Turystyka	26
4. Aktywne społeczeństwo	30
4.1. Polityka społeczna	31
4.2. Sport	39
4.3. Kultura i edukacja	41
4.4. Zdrowie	49
4.5. Bezpieczeństwo publiczne	51
5. Współpraca	52
5.1. Współpraca międzynarodowa	52
5.2. Dialog społeczny i współpraca z organizacjami pozarządowymi	54
5.3. Promocja	59
6. Infrastruktura i środowisko	64
6.1. Planowanie przestrzenne	64
6.2. Infrastruktura	66
6.3. Ochrona Środowiska	75
Podsumowanie	80
Załącznik – Wykaz uchwał przyjętych przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego	81

Obowiązek opracowania *Raportu o stanie województwa* wynika z art. 34a ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2019 r., poz. 512). Ustawa zakłada, że Zarząd Województwa co roku do 31 maja przedstawia Sejmikowi Województwa *Raport o stanie województwa*. Ponadto ustawa reguluje, iż *Raport* obejmuje podsumowanie działalności Zarządu Województwa w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał Sejmiku Województwa i budżetu obywatelskiego.

Rok 2019 jest pierwszym rokiem, w którym został sporządzony *Raport o stanie Województwa Warmińsko-Mazurskiego*. Zawarto w nim syntetyczny opis najważniejszych działań, projektów, wydarzeń, inicjatyw wpisujących się w realizację polityk, programów, planów i strategii realizowanych przez Zarząd Województwa w 2018 r. Przygotowany on został w oparciu o dane gromadzone przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie oraz jednostki organizacyjne Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Przygotowując *Raport* przyjęto podejście holistyczne, prezentując w nim syntetyczny opis najważniejszych informacji o najistotniejszych działaniach, projektach, wydarzeniach, inicjatywach podsumowujących działalność Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2018 r. Szczegółowe informacje o realizacji poszczególnych planów, programów i strategii są prezentowane Sejmikowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego w cyklicznych sprawozdaniach z ich realizacji.

W pierwszym rozdziale *Raportu* przedstawiono syntetyczny opis realizacji *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025*. Zawarto w nim ilościowe zestawienie projektów i inicjatyw podejmowanych w ramach *Strategii* nie tylko przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, ale też przez inne instytucje i podmioty. Stąd też zakres prezentowanych w nim danych jest szerszy niż w dalszej części *Raportu*.

Drugi rozdział *Raportu* poświęcono realizacji działań podjętych w 2018 r. w ramach *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020*, który stanowi główny instrument finansowania działań przewidzianych w *Strategii Województwa*.

Dalsze rozdziały *Raportu* opisują działania Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w kontekście celów strategicznych zawartych w *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025 r.*, tj. najważniejszym regionalnym dokumencie strategicznym, określającym kierunki rozwoju społeczno-ekonomicznego. Dlatego też opis realizacji poszczególnych planów, programów, strategii i innych działań podzielono na cztery obszary, tożsame z celami zawartymi w *Strategii*, którymi są gospodarka, aktywne społeczeństwo, współpraca, infrastruktura i środowisko. Jednocześnie opis poszczególnych przedsięwzięć podjętych przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2018 r. jest zgodny z zadaniami przewidzianymi w ustawie z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa

Integralną część *Raportu o stanie Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2018 r.* stanowi załącznik, w którym przedstawiono wykaz uchwał przyjętych przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2018 r. wraz z informacją o stanie ich realizacji.

W *Raporcie* skupiono się głównie na przedstawieniu działań realizowanych przez Zarząd Województwa, a nie na ukazaniu danych statystycznych opisujących region. Takiemu podejściu towarzyszyły dwie

przesłanki. Po pierwsze, zgodnie z ustawą o samorządzie województwa *Raport* ma stanowić podsumowanie działalności Zarządu Województwa. Po drugie, w *Raporcie* przedstawiono informacje za rok 2018, natomiast dane statystyczne za ten okres Główny Urząd Statystyczny udostępnia dopiero w III i IV kwartale 2019 r.

Raport zawiera przede wszystkim jakościowy opis podejmowanych działań i inicjatyw, w mniejszym stopniu natomiast kwestie finansowe. Szczegółowe informacje na temat wykonania budżetu województwa warmińsko-mazurskiego zostaną przedstawione w rocznym sprawozdaniu finansowym za 2018 r., prezentowanym podczas tej samej sesji Sejmiku, na której przedstawiony zostanie *Raport o stanie Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2018 r.*

Wszystkie zdjęcia przedstawione w *Raporcie o stanie Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2018 r.*, jeżeli nie podano inaczej, pochodzą ze strony internetowej www.warmia.mazury.pl.

Prace Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2018 r.

W 2018 roku odbyło się 61 posiedzeń Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Zarząd Województwa:

- rozpatrzył 2 678 wniosków,
- podjął 1 144 uchwały,
- zaakceptował 146 materiałów sesyjnych, w tym 128 projektów uchwał Sejmiku i 18 materiałów informacyjnych, a także 25 autopoprawek do projektów uchwał Sejmiku.

W 2018 r. nie było przypadku prawomocnego stwierdzenia nieważności uchwał Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego przez organy nadzorcze.

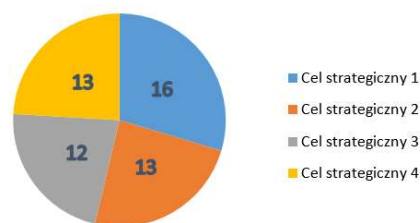
Sprawozdania Marszałka Województwa z prac Zarządu Województwa w okresie między sesjami Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego, radni otrzymali przed każdą sesją.

Plan Pracy Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego na rok 2018 został w pełni zrealizowany poprzez przedstawienie projektów uchwał o tematyce określonej w załączniku do uchwały nr XXXIII/737/17 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie przyjęcia Planu Pracy Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego na rok 2018.

1. Realizacja Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2025

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025 jest głównym dokumentem planistycznym regionu, stanowiącym koncepcję jego rozwoju społeczno-gospodarczego. Nieodzownym elementem jej realizacji jest monitorowanie, które umożliwia zweryfikowanie w jakim stopniu osiągane są założone cele *Strategii*. Monitorowanie *Strategii* odbywa się poprzez identyfikację działań strategicznych¹, w ramach których realizowane są projekty² i inicjatywy³. Agregacja danych odbywa się przy użyciu wskaźników określonych w narzędziu *SMS dla Warmii i Mazur*, umożliwiającymi ilościowe określenie stanu realizacji *Strategii*. Szeroki zakres działań strategicznych, jak również trudności w pozyskiwaniu niektórych informacji, ograniczają możliwość identyfikacji wszystkich projektów i inicjatyw. Dodatkowo stopień agregacji danych różni się w zależności od celu operacyjnego zarówno ze względu na jego specyfikę, jak i różnice w podejściu do zbierania i prezentacji informacji przez jednostki monitorujące, co może mieć wpływ na różnice w ilości wykazywanych projektów/inicjatyw. Z uwagi na to, wartości części wskaźników (a zwłaszcza ich sumy) zawarte w *Raporcie* należy traktować jako szacunkowe i na pewnym poziomie ogólności.

Wykres 1. Liczba działań w celach strategicznych Strategii w 2018 r.

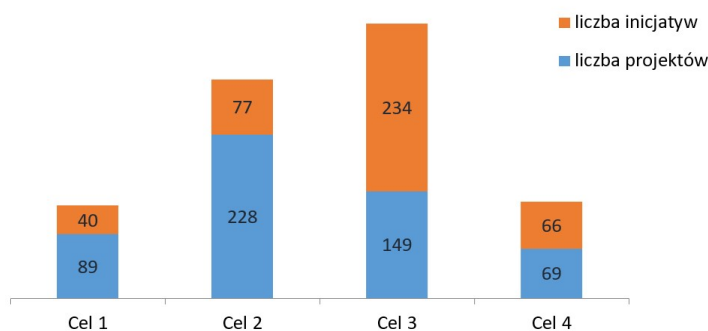

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z SMS.

W 2018 r. zrealizowano 54 działania, w tym 16 w ramach celu strategicznego 1, po 13 w ramach celów strategicznych 2 i 4 oraz 12 w ramach 3. celu strategicznego⁴.

W ramach działań zidentyfikowano 952 przedsięwzięcia, w tym 535 projektów oraz 417 inicjatyw. Największą liczbę projektów i inicjatyw odnotowano w celu strategicznym 3. *Wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych* (149 projektów i 234 inicjatywy).

Wykres 2. Liczba projektów i inicjatyw w celach strategicznych Strategii w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z SMS.

Analiza celów operacyjnych wskazuje, że największa liczba projektów została zrealizowana w celach: 2.2. *Wzrost dostępności i jakości usług publicznych* - 226 i 3.2. *Intensyfikacja współpracy międzyregionalnej* - 94. Najwięcej inicjatyw podjęto w ramach celu 3.2. *Intensyfikacja współpracy międzyregionalnej* - 158 oraz 3.1. *Doskonalenie administracji* - 76.

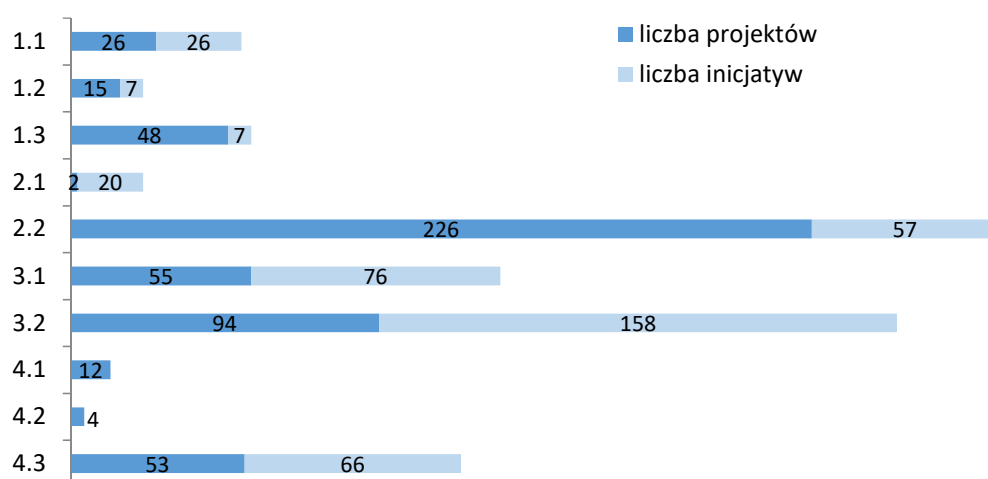
¹ Działaniem jest aktywność, która bezpośrednio odnosi się do zapisu *Strategii* w ramach celu operacyjnego.

² Z projektem mamy do czynienia, gdy jest określony np.: tytuł, budżet, harmonogram, struktura zarządzająca.

³ Inicjatywą może być spotkanie, koordynacja kontaktów, lobbowanie na rzecz czegoś. Inicjatywami są wszystkie rodzaje aktywności, które nie są formalnie wpisane w ramy określonych projektów. Projekty również mogą składać się z inicjatyw, jednak takie inicjatywy traktowane są jako inicjatywy projektowe i nie są wyodrębniane.

⁴ Cel strategiczny 1. *Wzrost konkurencyjności gospodarki*, cel strategiczny 2. *Wzrost aktywności społecznej*, cel strategiczny 3. *Wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych*, cel strategiczny 4. *Nowoczesna infrastruktura rozwoju*.

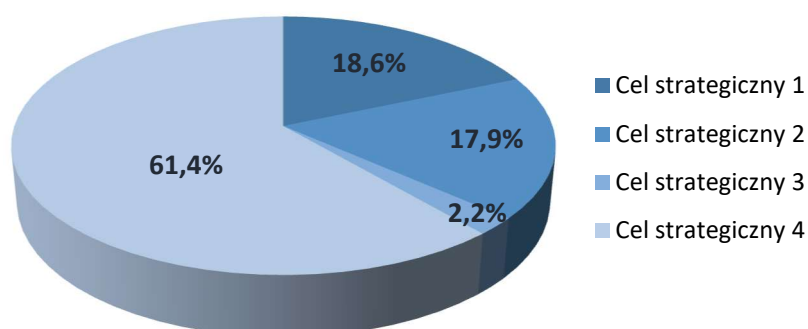
Wykres 3. Liczba projektów i inicjatyw w celach operacyjnych Strategii w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z SMS.

Bardziej miarodajnym wskaźnikiem poziomu realizacji *Strategii* są wydatki, które poniesiono w ramach projektów i inicjatyw. W 2018 r. realizacja *Strategii* zaangażowała środki finansowe w wysokości ponad 3 mld zł. Na realizację celu strategicznego 1 wydano ok. 558 mln zł, celu strategicznego 2 – ok. 536 mln zł, celu strategicznego 3 – ok. 66 mln zł, natomiast realizacja celu strategicznego 4 pochłonęła 1,8 mld zł, na co wpływ miała przede wszystkim realizacja dużych inwestycji infrastrukturalnych, wymagających wysokich nakładów finansowych w ramach celu operacyjnego 4.1. *Zwiększenie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz wewnętrznej spójności*. Na sam cel 4.1 wydatkowano prawie 50% środków finansowych poniesionych na realizację *Strategii*.

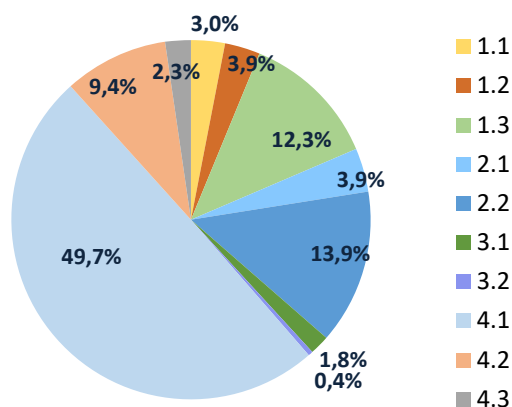
Wykres 4. Struktura wydatków poniesionych na realizację Strategii wg celów strategicznych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z SMS.

Analizując strukturę procentową wydatków poniesionych na realizację *Strategii* w podziale na cele operacyjne można zauważyć, że w celu strategicznym 1 najwięcej wydatków poniesiono na cel operacyjny 1.3. *Wzrost liczby miejsc pracy* (12,3% całkowitych wydatków na realizację *Strategii*), a w celu strategicznym 2 na podniesienie dostępności i jakości usług publicznych (cel operacyjny 2.2 – 13,9% całkowitych wydatków). Realizacja całego celu strategicznego 3 pochłonęła jedynie 2,2% wszystkich środków.

Wykres 5. Struktura wydatków poniesionych na realizację Strategii wg celów operacyjnych w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z SMS.

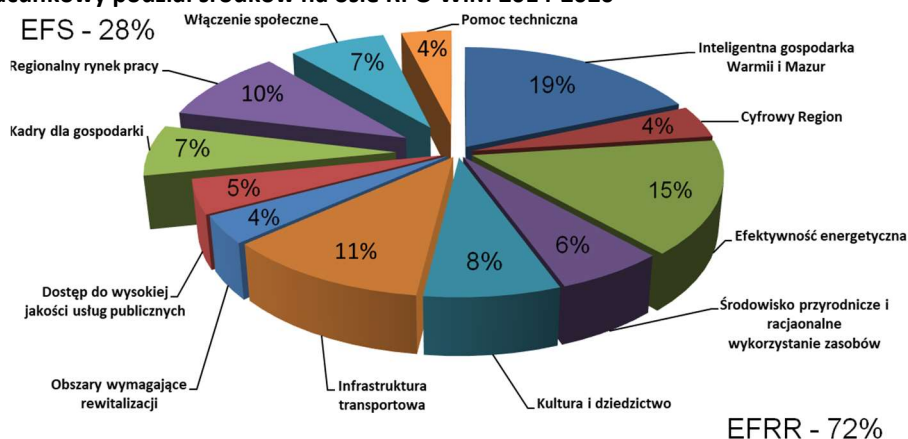
2. Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 (RPO WiM 2014-2020) koncentruje się na warmińsko-mazurskiej gospodarce i kształceniu dla niej kadr, poprawie sytuacji na rynku pracy, zwiększeniu dostępności usług publicznych, przetamaniu wykluczenia energetycznego regionu, poprawie jakości środowiska przyrodniczego, wypełnianiu luk w systemie transportowym, rewitalizacji miast oraz ograniczaniu ubóstwa w regionie.

RPO WiM 2014-2020 jest programem dwufunduszowym, finansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Łączny nakład środków unijnych wynosi ok. 1,73 mld euro, z czego 72% (tj. ponad 1,24 mld euro) to Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, a 28% (tj. ponad 486 mln euro) - Europejski Fundusz Społeczny. Instytucją Zarządzającą RPO WiM 2014-2020 jest Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Szacunkowy podział środków na poszczególne osie priorytetowe Programu, przedstawiono na wykresie 6.

Wykres 6. Szacunkowy podział środków na osie RPO WiM 2014-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie RPO WiM 2014-2020

W 2018 r. Instytucja Zarządzająca podejmowała szereg działań, aby w jak największym stopniu zakontraktować środki RPO WiM na lata 2014-2020. O skuteczności podjętych działań świadczy stan realizacji Programu na koniec 2018 r. Wartość podpisanych umów o dofinansowanie osiągnęła poziom 59,2% alokacji Programu, z czego aż 21,3 pkt proc. zrealizowane zostało w 2018 r.

W 2018 roku uruchomiono 75 naborów wniosków w trybie konkursowym, w ramach których złożono 1 831 wniosków o dofinansowanie. Podpisano 1 075 umów oraz 7 decyzji o dofinansowanie, o wartości dofinansowania 368,06 mln euro, oraz nastąpił wzrost wydatkowania o 181,2 mln euro. Rok 2018 przyniósł również przyrost środków UE certyfikowanych do Komisji Europejskiej w kwocie blisko 176 mln euro.

Pozytywnym aspektem wdrażania RPO WiM 2014-2020 jest prawidłowy postęp w realizacji ram wykonania, tj. zestawu 42 wskaźników (produktu, kluczowe etapy wdrażania oraz finansowe) przypisanych do 11 osi priorytetowych wraz z założonym celem pośrednim (na rok 2018) oraz celem końcowym (na rok 2023). Do końca 2018 r. 41 wskaźników (98% wszystkich wskaźników) osiągnęło swoje cele pośrednie na rok 2018. Pokazuje to, iż w odpowiedni sposób zostały zaplanowane oraz przeprowadzone nabory wniosków o dofinansowanie. Celu na rok 2018 nie udało się osiągnąć jedynie w przypadku jednego wskaźnika, tj. wskaźnika finansowego w osi priorytetowej *Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów*, co było niezależne od IZ RPO WiM (tj. opóźnienia na szczeblu krajowym w aktualizacji dokumentów strategicznych warunkujących realizację naborów wniosków).

Od uruchomienia RPO WiM 2014-2020 w 2015 roku, przeprowadzono łącznie 385 naborów wniosków o dofinansowanie. W wyniku przeprowadzonych naborów, złożono 6 838 wniosków o dofinansowanie. Do końca 2018 r. podpisano 2 471 umów oraz wydano 34 decyzje o wartości dofinansowania 1,44 mld euro. Łączna wartość dofinansowania UE wydana przez beneficjentów, na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność, wyniosła blisko 288 mln euro, a do Komisji Europejskiej przedłożono do certyfikacji ok. 356 mln euro wydatków kwalifikowalnych poniesionych przez beneficjentów.

**Fundusze
Europejskie**
Program Regionalny

Do końca 2018 r. osiągnięto już znaczące efekty realizacji RPO WiM 2014-2020, które przedstawiono na poniższym schemacie.

KAPITAŁ LUDZKI

101 644 uczestników projektów w ramach EFS (7% populacji województwa), wsparcie otrzymało **6 945 osób** z niepełnosprawnością.

ZDROWIE

Wsparcie otrzymało **28 podmiotów** leczniczych.
7 232 osoby skorzystały z badań profilaktycznych.

INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA

Modernizacja ponad **149 km** dróg.
Utworzenie ponad **501 km** ścieżek rowerowych, oraz prawie **1 372 km** szlaków turystycznych.

GOSPODARKA

1 156 przedsiębiorstwa otrzymały wsparcie.
Powstały **4 432 miejsca** pracy.

RYNEK PRACY

Wspartych zostało ponad **32 360 osób** bezrobotnych, czyli co **3 osoba** bezrobotna w województwie,
66% uczestników projektów pracuje po zakończeniu projektów.

CYFRYZACJA

Udostępnienie **1 834 usług** publicznych z dostępem on-line, z których skorzysta **121 130 osoby**.

OCHRONA ŚRODOWISKA

Przebudowano/wybudowano **685 jednostek** wytwarzania energii z Odnawialnych Źródeł Energii o mocy **127 MW**.
250 442 osób zostało objętych koncepcją Selektywnego Zbierania Odpadów.

EDUKACJA

Wsparcie otrzymało **865 szkół** oraz **47 312 uczniów**, czyli co **5 uczeń** w województwie, **4 670 nauczycieli**, czyli co **6 nauczyciel** w województwie.

KULTURA I REWITALIZACJA

Wsparcie **69 instytucji** kultury oraz dziedzictwa kulturowego, które odwiedzi **3 268 610 osób**.
Zrewitalizowano **136 obiektów** infrastruktury, z których korzysta **455 581 osób**.

3. Gospodarka

Wzrost konkurencyjności gospodarki jest jednym z czterech celów *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025*. W *Strategii* założono, że wzrost konkurencyjności gospodarczej będzie wynikiem wzrostu liczby miejsc pracy, wzrostu innowacyjności firm oraz rozwoju regionalnych inteligentnych specjalizacji. W tej części *Raportu* przedstawiono działania podjęte przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2018 r., wpisujące się w powyższy cel strategiczny, których realizacja ma przyczynić się do rozwoju ekonomicznego województwa warmińsko-mazurskiego.

3.1. Rynek pracy

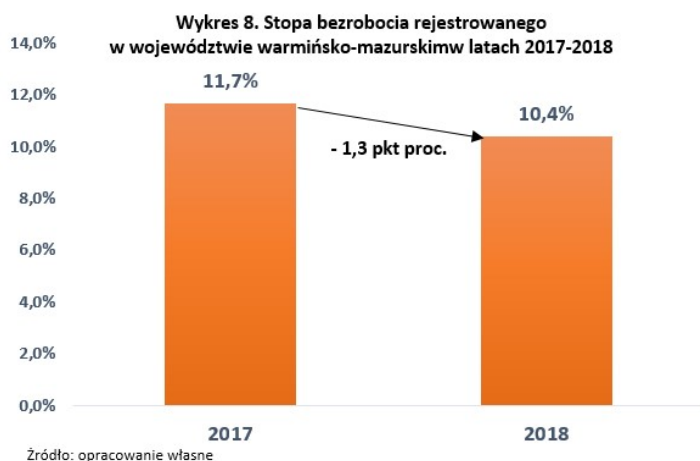
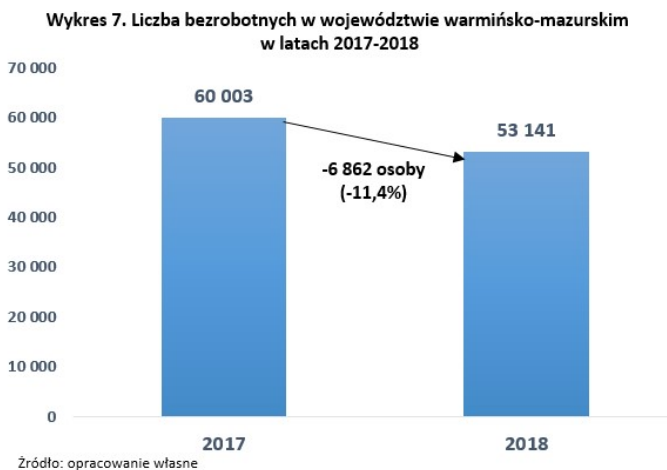
Rynek pracy jest szczególnym rodzajem rynku, ponieważ przedmiotem wymiany na nim jest ludzka praca. To sytuacja na rynku pracy w dużym stopniu determinuje zamożność społeczeństwa oraz poziom życia ludności. Jednostką organizacyjną Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego odpowiedzialną za kreowanie regionalnej polityki zatrudnienia jest Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie (WUP), który corocznie podejmuje szereg działań mających na celu poprawę sytuacji na regionalnym rynku pracy.

Dokumentem operacyjnym określającym kierunki działań w zakresie regionalnej polityki zatrudnienia jest *Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia*. Stanowi on uszczegółowienie zadań wynikających ze *Zaktualizowanej Strategii Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko-Mazurskim do 2025 roku* przyjętej uchwałą Sejmiku Województwa nr XIV/346/16 z 23 lutego 2016 r. Główne cele *Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2018 r.*, zatwierdzonego uchwałą Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr 69/1155/16/V z 27 grudnia 2017 r., dotyczyły m.in. aktywizacji zawodowej niewykorzystanych zasobów pracy, wspierania przedsiębiorców w tworzeniu nowych oraz utrzymaniu dotychczasowych miejsc pracy, wsparcie rozwoju kompetencji zawodowych i społecznych mieszkańców oraz zwiększenia adekwatności działań instytucji rynku pracy do zmieniającego się rynku pracy.

Zadania te realizowane były w okresie znacznego zmniejszenia rozmiarów bezrobocia rejestrowanego. Na koniec 2018 r. w urzędach pracy zarejestrowana była rekordowo niska liczba bezrobotnych - 53 141 osób. W porównaniu do 2017 r. odnotowano jej spadek o 11,4% (6 862 osoby) i był on większy od zmiany jaką odnotowano w kraju (spadek o 10,4%). Systematycznie zmniejszała się także stopa bezrobocia rejestrowanego. Na koniec 2018 r. wyniosła w województwie warmińsko-mazurskim 10,4% i była o 1,3 pkt proc. niższa niż w 2017 r. Stopa bezrobocia BAEL w IV kwartale 2018 r. przyjęła wartość 5,1% (w 2017 r. – 7,0%).

Zmniejszający się poziom bezrobocia w województwie był niewątpliwie wynikiem dobrej koniunktury gospodarczej oraz uruchomienia projektów na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych w ramach RPO WiM 2014-2020. Zmiany w gospodarce przyczyniły się m.in. do wzrostu przeciętnego zatrudnienia w naszym województwie, które w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się w 2018 r. na poziomie 146,5 tys. osób i wzrosło w porównaniu do 2017 r. o 1,4% (o 2,0 tys. osób). Zwiększyło się również

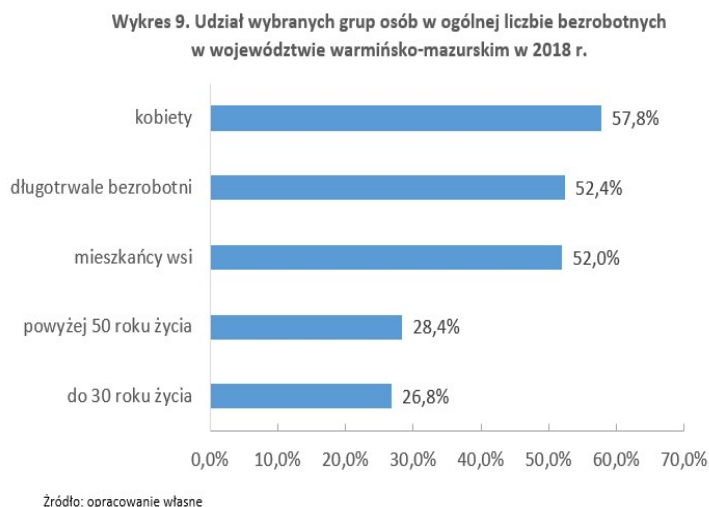
przeciętne wynagrodzenie zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw osób – w 2018 r. wynosiło ono 3 916,17 zł, co w ujęciu rocznym stanowi wzrost o 236,22 zł, tj. o 6,4%. Wzrosła liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON – o 1,4% (1 743 podmioty gospodarcze). Wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. w województwie warmińsko-mazurskim zarejestrowanych było 127 120 podmiotów. Zwiększyła się również liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 10 tys. mieszkańców – z 865 w 2016 r. do 874 w 2017 r.

W 2018 r. odnotowano również mniejszą liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, jakimi dysponowały urzędy pracy. W odniesieniu do 2017 r. spadek wynosił 6,1% (o 3 917 ofert mniej). Na taki stan rzeczy wpływ miała mniejsza o 20,4% (2 524 oferty) liczba ofert pracy subsydiowanej oraz miejsc aktywizacji zawodowej (spadek o 4 012 ofert tj. o 32,7%). Pozytywny jest natomiast fakt systematycznie rosnącego odsetka pracy niesubsydiowanej. Spośród 60 140

ofert pracy będących w 2018 r. w zasobach urzędów pracy, propozycje zatrudnienia niesubsydiowanego stanowiły 69,9% (w sumie 42 033 oferty).

Cechą charakterystyczną regionalnego bezrobocia jest nadal utrzymujący się wysoki odsetek kobiet (w 2018 r. liczba bezrobotnych kobiet wynosiła 30 694 osoby, co stanowiło 57,8% ogółu bezrobotnych), osób zamieszkujących tereny wiejskie (27 610 bezrobotnych stanowiących 52,0% ogółu zarejestrowanych w urzędach), długotrwale bezrobotnych (ich liczba na koniec 2018 r. wynosiła 27 869 osób, a odsetek 52,4%), bezrobotnych powyżej 50 roku życia (15 089 osoby które stanowiły 28,4%) oraz bezrobotnych do 30 roku życia (26,8% - 14 224 osoby).

Aktywizacja zawodowa niewykorzystanych zasobów pracy staje się zadaniem szczególnie istotnym w sytuacji malejących wskaźników obrazujących aktywność zawodową mieszkańców regionu. W świetle Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności, w IV kw. 2018 r. współczynnik aktywności zawodowej w województwie warmińsko-mazurskim wyniósł 51,9% (przy 53,8% w 2017 r.), wskaźnik zatrudnienia ukształtował się na poziomie 49,2% (wobec 49,9% w 2017 r.). Na finansowanie aktywizacji zawodowej poprzez programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2018 r. województwo warmińsko-mazurskie otrzymało mniejszą pulę środków Funduszu Pracy. Wyniosła ona bowiem 199,2 mln zł, czyli była o 40,8 mln zł (tj. o 17,0%) mniejsza niż w 2017 r. Zgodnie z przyjętymi kryteriami, przyznany limit środków został podzielony przez Wojewódzki Urząd Pracy dla poszczególnych samorządów powiatowych. Podział uzyskał akceptację Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy oraz został zatwierdzony przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego. W ciągu roku na wnioski starostów/prezydentów miast na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej z rezerwy Funduszu Pracy pozostającej w dyspozycji Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej pozyskano dodatkowe środki w wysokości 23,2 mln zł. Mając na uwadze spadek liczby bezrobotnych, wielkość środków odpowiadała rzeczywistym potrzebom. Ogółem w 2018 r. na programy na rzecz promocji zatrudnienia powiatowe urzędy pracy wydatkowały 198,3 mln zł. W ramach tych środków zaktywizowano łącznie 20 942 osoby, o 7 580 bezrobotnych mniej niż przed rokiem. Spadek widoczny był przede wszystkim w liczbie uczestników różnych form aktywizacji (szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne). W okresie rocznym liczba ta zmniejszyła się o 4 487 osób, tj. o 32,6%. Liczba bezrobotnych podejmujących zatrudnienie subsydiowane była natomiast mniejsza o 21,0% (3 093 osoby).

Zadania określone w dokumentach kształtujących politykę rynku pracy w 2018 r. nie skupiały się wyłącznie na osobach bezrobotnych lecz w dużej mierze dotyczyły wspierania przedsiębiorców w tworzeniu nowych oraz utrzymaniu dotychczasowych miejsc pracy. W 2018 r. na refundację kosztów doposażenia i wyposażenia stanowisk pracy, na które skierowano 1 869 bezrobotnych, przeznaczono 24 mln zł z Funduszu Pracy. Rozpoczęcie działalności gospodarczej umożliwiono 1 575 osobom przekazując im łącznie 32,4 mln zł. Ponadto pracodawcy korzystali z dofinansowania wynagrodzenia dla 97 bezrobotnych powyżej 50. roku życia (1,3 mln zł), refundacji wynagrodzeń dla 2 585 osób do 30. roku życia (34,0 mln zł).

W regionie w ostatnim czasie widoczne jest zwiększenie zapotrzebowania na pracę świadczoną przez cudzoziemców. Z danych z monitoringu realizowanego przez WUP w Olsztynie wynika, że w 2018 r. po zmianie przepisów prawnych, powiatowe urzędy pracy wydały 24 032 oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi (z czego 81,3% dotyczyło obywateli Ukrainy) oraz 768 zezwoleń na pracę cudzoziemców (tu również grupą dominującą byli Ukraińcy – ok. 96% ogółu zezwoleń). W tym samym okresie Wojewoda Warmińsko –Mazurski wydał 7 092 zezwolenia na pracę.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

W województwie warmińsko-mazurskim wdrażane są również działania aktywizacyjne skierowane do młodych osób pozostających bez zatrudnienia przewidziane w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER 2014-2020). Zadania te realizowane są zarówno w procedurze pozakonkursowej (projekty wdrażane przez powiatowe urzędy pracy) jak i konkursowej. Instytucją Pośredniczącą PO WER 2014-2020 w naszym województwie jest WUP w Olsztynie. W 2018 r. przeprowadzono konkurs, w ramach

którego wyłoniono 30 projektów na łączną kwotę ponad 17 mln zł (wraz z wkładem własnym beneficjentów). Wybrane do dofinansowania projekty zakładały objęcie wsparciem 1 178 osób, dla których przewidziano fachowe poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, szkolenia oraz staże. W przypadku projektów pozakonkursowych procedurę naboru przeprowadzono w IV kwartale 2018 r., zaś wszystkie działania przewidziane w projektach, zgodne z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, miały się rozpocząć od stycznia 2019 r. W wyniku tego naboru podpisano 20 umów przewidujących działania aktywizujące dla 3 300 młodych osób bezrobotnych, na całkowitą łączną kwotę 32,8 mln zł.

Ważnym obszarem działań w 2018 r. było wsparcie rozwoju kompetencji zawodowych i społecznych mieszkańców sprzyjających aktywności zawodowej. Zadania te realizowane były m.in. dzięki środkom Krajowego Funduszu Szkoleniowego. W 2018 r. samorządy powiatowe województwa warmińsko-mazurskiego, na finansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców, otrzymały środki w wysokości 2,8 mln zł, czyli o 2,3 mln zł (45,8%) mniej niż w 2017 r. Dostosowując wielkość otrzymanych środków do potrzeb pracodawców, w ciągu roku dokonywane były zmiany. Aplikowano m.in. o dodatkowe środki z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Ostatecznie powiatowe urzędy pracy dysponowały kwotą 3,59 mln zł, z czego wydatkowały 3,55 mln zł. Beneficjentami środków zostało 2 070 osób, o 2 173 osoby mniej niż w roku poprzedzającym (spadek o 51,2%). Do zadań Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie, w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego, obok podziału środków należy przede wszystkim promocja tego instrumentu na lokalnym rynku pracy. WUP w Olsztynie otrzymane środki w wysokości 30,0 tys. zł (w 2017 r. było to 76,1 tys. zł) przeznaczył w całości na promocję reklamową w Internecie (banery reklamowe), mającą na celu uświadomienie celów i zadań Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

Zmieniający się rynek pracy skłania do szukania rozwiązań zmierzających do zwiększenia adekwatności działań instytucji rynku pracy i podniesienia ich efektywności. Przejawem takich poszukiwań jest *Warmińsko-Mazurski Pakt na Rzecz Rozwoju Poradnictwa Zawodowego* zrzeszający 78 instytucji i organizacji. W 2018 r. Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie jako koordynator partnerstwa zainaugurował *Warmińsko-Mazurski Tydzień Kariery*, który przybrał formę inicjatywy lokalnej, celującej w potrzeby mieszkańców regionu. Tydzień odbywał się pod hasłem *Młode pokolenia na rynku pracy*, a konferencja inauguracyjna *Młodzi wchodzą do gry* zgromadziła 239 uczestników. Jej dopełnieniem była dyskusja panelowa na temat *Czy rynek pracy jest gotowy do przyjęcia pokolenia Y i Z?* z udziałem ekspertów, reprezentujących pracodawców, instytucje rynku pracy i edukacji. Podsumowanie *Warmińsko-Mazurskiego Tygodnia Kariery*, potwierdziło zaangażowanie wielu partnerów na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w różnorodne wydarzenia: konferencje, targi pracy, dni otwarte, warsztaty, wykłady, debaty, spotkania i prezentacje oraz konkursy skierowane do mieszkańców regionu. W organizację Tygodnia Kariery w 2018 r. włączyło się w sumie 275 instytucji, które przygotowały 532 różnorodne wydarzenia na terenie wszystkich powiatów całego województwa. Wśród odbiorców znaleźli się: młodzież szkolna i akademicka, osoby bezrobotne i poszukujące pracy, pracodawcy, nauczyciele, wychowawcy, rodzice, doradcy zawodowi, osoby aktywne i nieaktywne zawodowo. Ze wszystkich wydarzeń skorzystały 30 452 osoby.

W województwie warmińsko-mazurskim realizowane jest również międzynarodowe pośrednictwo pracy prowadzone w ramach sieci EURES. Działania kadry EURES skupiały się zarówno na poszukujących pracy (w 2018 r. skorzystało z nich ponad 3 tys. osób), jak i poszukujących pracowników (blisko 140 pracodawców). Z upoważnienia Marszałka Województwa w 2018 r. realizowano także zadania wynikające z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie

świadczeń dla bezrobotnych. W 2018 r. rozpatrzono 4 001 wniosków osób zainteresowanych przyznaniem prawa do zasiłku dla bezrobotnych bądź uzyskaniem możliwości transferu zasiłku, a także uzyskaniem potwierdzenia okresów ubezpieczenia z tytułu zatrudnienia w Polsce. W porównaniu do roku ubiegłego ich liczba wzrosła o 33, a o 63,4% (do 4 626) wzrosła liczba wystawionych formularzy informacyjnych i zaświadczeń SED (Standardowe Dokumenty Elektroniczne) w sprawie potwierdzenia okresów zatrudnienia i ubezpieczenia (w krajach UE/EOG) osób ubiegających się o świadczenia zasiłkowe w Polsce. O 5,5% do 502 osób wzrosła również liczba zainteresowanych transferem zasiłku dla bezrobotnych.

Samorząd Województwa podejmuje również działania wynikające z zadań Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP), ze środków którego zaspokajane są roszczenia pracownicze w razie niemożności ich zaspokojenia przez pracodawcę z powodu jego niewypłacalności. W 2018 r. świadczenia za 15 pracodawców wypłacono 237 osobom. Na ten cel wydatkowano blisko 2 mln zł. W ramach działań windykacyjnych prowadzonych w 2018 r. udało się odzyskać 1,14 mln zł.

3.2. Inteligentna gospodarka województwa warmińsko-mazurskiego

Realizacja polityki budowania nowoczesnej i konkurencyjnej gospodarki województwa warmińsko-mazurskiego opiera się na dwóch filarach. Pierwszym z nich jest *Regionalna Strategia Innowacyjności Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020*, która została przyjęta uchwałą nr XLIII/832/10 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 września 2010 r. Dokument ten przewiduje

działania ukierunkowane na rozwój gospodarki regionu opartej na usługach i produktach o wysokiej wartości dodanej, przy jednoczesnym rozwoju kapitału społecznego, kapitału ludzkiego oraz kultury innowacji. Drugi filar nowoczesnego rozwoju ekonomicznego regionu stanowią regionalne inteligentne specjalizacje zdefiniowane w *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa*, którymi są *Drewno i Meblarstwo*, *Żywność wysokiej jakości* oraz *Ekonomia Wody*.

Mając na uwadze kreowanie nowoczesnej gospodarki regionu, w lutym 2018 r. zorganizowano warsztaty dla interesariuszy inteligentnej specjalizacji *Żywność wysokiej jakości*. Przedsięwzięcie przeprowadzono w oparciu o proces przedsiębiorczego odkrywania we współpracy ze Wspólnym Centrum Badawczym KE (Joint Research Centre) oraz Dyрекcją Generalną ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej KE (DG Regio) w ramach projektu *Wsparcie RIS3 w słabiej rozwiniętych regionach*. Celem warsztatów było zidentyfikowanie potrzeb badawczych i technologicznych lokalnych przedsiębiorstw, a także zebranie praktycznych rozwiązań i potencjalnych projektów do zrealizowania w RPO WiM 2014-2020. W przedsięwzięciu udział wzięło ok. 100 osób.

W oparciu o dyskusje podczas warsztatów przygotowano również plan działań dla inteligentnej specjalizacji *Żywność Wysokiej Jakości*, przyjęty przez Zarząd 16 października 2018 r. Dokument zawiera zestawienie możliwych działań i inicjatyw, które pozostają w kompetencjach Samorządu Województwa i są spójne z kierunkami działań zdefiniowanymi w *Strategii rozwoju*.

W ramach budowania inteligentnej gospodarki regionu przedstawiciele Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

uczestniczyli w Programie *Baltic Leadership* dla Inteligentnych Specjalizacji (BLP S3) organizowanym przez Szwedzki Instytut we współpracy z partnerami. Program skupia się na potrzebach i wyzwaniach zidentyfikowanych na etapie projektowania, realizowania oraz monitorowania inteligentnych specjalizacji przez uczestników (interesariuszy) systemu innowacji pochodzących z Regionu Morza Bałtyckiego. Uczestnicy programu mają dostęp do przeglądu kluczowych ram i narzędzi analitycznych, warsztatów dotyczących rozwoju, praktycznych porad i narzędzi od innych uczestników, wszechstronnych badań związanych z koncepcją Inteligentnych Specjalizacji itp. Odbyło się jedno spotkanie w Malmo (Szwecja) oraz jedno spotkanie w Sopocie.

W 2018 r. na potrzeby monitorowania poziomu realizacji polityki innowacyjnej w regionie opracowano *Raport z monitorowania inteligentnych specjalizacji za 2017 r.* Zawarto w nim informacje o sytuacji gospodarczej Warmii i Mazur, w przekroju różnych sektorów i branż, a także zaprezentowano dane na poziomie każdej z trzech regionalnych inteligentnych specjalizacji badanych łącznie i każdej z osobna. W *Raporcie* przedstawiono również informacje o poziomie oddziaływania wsparcia udzielanego inteligentnym specjalizacjom w RPO WiM 2014-2020.

W 2018 r. sporządzono również *Raport z realizacji Regionalnej Strategii Innowacyjności Województwa Warmińsko-Mazurskiego*. Zawiera on diagnozę innowacyjności województwa warmińsko-mazurskiego według stanu na 2016 r. oraz obrazuje dynamikę zachodzących zmian w latach 2006-2014, w tym sytuację regionu na tle innych regionów kraju oraz zróżnicowanie sytuacji w podregionach województwa.

W czerwcu 2018 r. odbyło się również posiedzenie *Regionalnego Komitetu Sterującego ds. Regionalnej Strategii Innowacyjności Województwa Warmińsko-Mazurskiego*. W komitecie zasiada 30 osób - przedstawiciele instytucji okołobiznesowych, naukowych, przedsiębiorców oraz innych partnerów społeczno-gospodarczych województwa.

Mając na uwadze finansowanie potrzeb inwestycyjnych i zwiększanie dostępu do kapitału przedsiębiorstw z województwa warmińsko-mazurskiego, realizowana jest również *Strategia inwestycyjna instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020* (przyjęta 27 grudnia 2016 r., ostatnio zaktualizowana 27 listopada 2018 r.). Dokument zakłada wsparcie do 2023 r. ponad 1200 MŚP pożyczkami, poręczeniami oraz wejściami kapitałowymi. Menadżerem Funduszy zarządzającym środkami przeznaczonymi na instrumenty finansowe wdrażane w RPO WiM 2014-2020 jest Bank Gospodarstwa Krajowego. Umowę z Bankiem podpisano 29 maja 2017 r. Menadżer Funduszy Funduszy zarządza kwotą 60,2 mln euro. W 2018 r. podpisano 152 umowy z odbiorcami ostatecznymi na kwotę 32,4 mln zł.

W 2018 r. rozpoczęła się realizacja wielu innowacyjnych projektów. Przykładem może być:

Projekt Instytutu Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności Polskiej Akademii Nauk w Olsztynie pn. *Centrum Badań Środowiska i Innowacyjnych Technologii Żywności dla Jakości Życia* o wartości ogółem 92,9 mln zł. Przedsięwzięcie jest dofinansowane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014–2020 w kwocie 77,6 mln zł. Projekt polega na stworzeniu ponadregionalnej specjalistycznej bazy naukowo-badawczej i badawczo-wdrożeniowej i wzmocnieniu potencjału instytutu. Nowe centrum badań budować będzie przewagę konkurencyjną regionu i kraju poprzez specjalizację w branży rolno-spożywczej i efektywne wykorzystanie infrastruktury proinnowacyjnej. Umożliwi to realizację działań zbieżnych z inteligentnymi specjalizacjami regionu żywność wysokiej jakości i ekonomią wody.

Budowa i wyposażenie Centrum Popularyzacji Nauki i Innowacji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie – UWM w Olsztynie rozpoczął realizację przedsięwzięcia inwestycyjnego, którego podstawową funkcją będzie popularyzacja nauki i innowacji wśród mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego. Nowy obiekt będzie 4-kondygnacyjnym budynkiem o powierzchni użytkowej ponad 3,8 tys. m². Inwestycja zakłada powstanie wielofunkcyjnej sali wykładowej, laboratoriów, obserwatorium astronomicznego, strefy zabaw dla najmłodszych użytkowników. Zakończenie prac budowlanych powinno nastąpić w czerwcu 2020 r. Otwarcie Centrum przewiduje się na I kwartał 2021 r. Całkowity koszt projektu to 25,6 mln zł. Projekt ma zasięg zarówno krajowy i międzynarodowy, a usługi edukacyjne będą dostępne również w językach obcych. Podobne obiekty upowszechniające naukę powstały również m.in. w: Warszawie, Gdańsku, Gdyni, Toruniu, Wrocławiu, Poznaniu, Katowicach i Szczecinie. Przedsięwzięcie jest dofinansowane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014–2020 w kwocie 16,6 mln zł.

3.3. Społeczeństwo Informacyjne

We współczesnym świecie pozyskiwanie, gromadzenie i przetwarzanie danych ma ogromne znaczenie, a same informacje stają się cennym towarem. Dzisiejsze społeczeństwa coraz bardziej opierają zatem swój rozwój na wykorzystywaniu informacji oraz nowych technologiach informatycznych. Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego również podejmuje działania, które mają przyczynić się do rozwoju społeczeństwa informacyjnego w regionie.

W perspektywie budżetowej UE 2007-2013 w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej realizowano projekt *Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej*. Celem niniejszego projektu było zapewnienie infrastruktury szkieletowo-dystrybucyjnej regionalnej sieci dostępu nowej generacji (NGA) na terenach województw Polski Wschodniej, w tym w województwie warmińsko-mazurskim. Przedsięwzięcie realizowane było w oparciu o model partnerstwa publiczno-prywatnego.

Od września 2017 r. operatorem infrastruktury Sieci Szerokopasmowej Polski Wschodniej jest zarządca przymusowy - Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Ośrodek Eksploatacji i Zarządzania Miejską Siecią Komputerową OLMAN. W 2018 r. OLMAN, w porozumieniu z komornikiem sądowym, dokonał fizycznego przejęcia sieci od dotychczasowego operatora infrastruktury - przedsiębiorstwa ORSS sp. z o.o., z którym Województwo Warmińsko-Mazurskie pozostaje w sporze sądowym. W 2018 r. OLMAN podjął szereg działań mających na celu zapewnienie prawidłowego stanu technicznego infrastruktury szerokopasmowej sieci Internetu, obejmujące naprawy i bieżące konserwacje. OLMAN w zeszłym roku nawiązał również współpracę z firmami zainteresowanymi świadczeniem usług z wykorzystaniem węzłów sieci szerokopasmowej, dzięki czemu podpisano umowy generujące pierwsze przychody z tytułu świadczonych usług w ramach sieci szerokopasmowej. Szczegółowe informacje na temat funkcjonowania sieci szerokopasmowej Internetu w województwie warmińsko-mazurskim są cyklicznie przedstawiane podczas sesji Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Mając na celu rozwój społeczeństwa informacyjnego w regionie, Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego 16 października 2017 r. przystąpił do *Szerokiego Porozumienia na Rzecz Umiejętności Cyfrowych*. Porozumienie, powołane do 2022 r., jest nieformalnym i dobrowolnym zrzeszeniem instytucji, organizacji oraz firm, które działają na rzecz pełnego wykorzystania potencjału nowoczesnych technologii informacyjnych dla rozwoju Polski. Porozumienie gromadzi informacje o dobrych praktykach i upowszechnia je, poprawia dostęp do wiedzy i informacji, upowszechnia idee partycypacji cyfrowej w życiu publicznym. Województwo Warmińsko-Mazurskie, jako wkład w idee *Porozumienia* zgłosiło realizację projektu w zakresie *Bezpieczeństwa dzieci w sieci oraz kompetencji cyfrowych rodziców*. Jest on skierowany do uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadpodstawowych z terenu województwa warmińsko-mazurskiego. Jego celem jest upowszechnianie wśród dzieci, młodzieży oraz rodziców zasad bezpiecznego i rozsądnego korzystania z zasobów Internetu, a także rozwijanie umiejętności korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych.

W ramach *Szerokiego Porozumienia na Rzecz Umiejętności Cyfrowych* w województwie warmińsko-mazurskim w okresie marzec-czerwiec 2018 r. przeprowadzono konkurs informatyczny *Szlakiem Mikołaja Kopernika*. Jego celem było m.in. rozwijanie zainteresowania nowymi technologiami; pogłębianie wiedzy na temat historii, nauki, kultury, filozofii, religii, astronomii ze szczególnym naciskiem na wiedzę w zakresie informatyki oraz wykorzystaniu narzędzi IT; pobudzanie twórczego myślenia i wyobraźni oraz rozwijanie umiejętności poszukiwania informacji i prezentowania swojej wiedzy o Mikołaju Koperniku. Uczestnikami konkursu byli uczniowie wszystkich klas szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich (licea, technika, szkoły branżowe I stopnia) z terenu województwa warmińsko-mazurskiego. Uczniowie mogli zgłosić jedną pracę z zakresu szeroko pojętych nowych technologii np. aplikacje (w tym aplikacje mobilne), strony www., gry, programy, robotyka/automatyka lub inne innowacyjne rozwiązania informatyczne nawiązujące do życia, twórczości, działalności naukowej, osiągnięć Mikołaja Kopernika. Do konkursu zgłoszono łącznie 56 prac.

W maju 2018 r. z okazji Dnia Bezpiecznego Internetu w ramach *Porozumienia* zorganizowano również konferencję *Ochrona dzieci w sieci*. Jej celem było inicjowanie i propagowanie działań na rzecz bezpiecznego dostępu dzieci i młodzieży do zasobów internetowych, a także zaznajomienie nauczycieli z problematyką bezpieczeństwa online oraz promocja pozytywnego wykorzystywania Internetu. Podczas konferencji nauczyciele zapoznali się z zagadnieniami dotyczącymi

bezpiecznego korzystania z zasobów internetowych, w tym zagrożeniami czyhającymi na dzieci i młodzież, możliwościami złego wpływu Internetu na rozwój dziecka, zasadami programowania bezpieczeństwa w sieci. W konferencji udział wzięło ok. 120 nauczycieli z województwa warmińsko-mazurskiego.

W maju 2018 r. przeprowadzono również warsztaty z nauki programowania dla uczniów edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Celem przedsięwzięcia było zainteresowanie dzieci i nauczycieli nauką programowania, logicznego myślenia, pracą w zespole i umiejętnościami wspólnego rozwiązywania problemów.

Innym działaniem realizowanym w ramach *Porozumienia* była organizacja *Mistrzostw Warmii i Mazur w e-sporcie*, które odbyły się we wrześniu 2018 r. Ich zadaniem była promocja rozwoju kompetencji cyfrowych wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Ideą mistrzostw było propagowanie i wywieranie wpływu na kształtowanie branży oraz promowanie pozytywnych postaw i odczuć w stosunku zarówno do gier, jak i graczy. Wydarzenie połączone było z serią wykładów skierowanych do uczniów i nauczycieli związanych z tematyką programowania, cyberbezpieczeństwa, nowych technologii, robotyki, gier oraz zagrożeń spotykanych w Internecie. Wydarzenie skierowane było do nauczycieli, uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

3.4. Obszary wiejskie

Obszary wiejskie w województwie warmińsko-mazurskim zajmują 97,5% obszaru województwa, co daje najwyższą lokatę w kraju. Mało przekształcone i stosunkowo mało zanieczyszczone środowisko naturalne predysponuje nasz region do produkcji żywności wysokiej jakości, która została wskazana jako inteligentna specjalizacja regionu. Żywność ta jest specjalizacją opartą m.in. na przemyśle rolno-spożywczym, lokalnym rolnictwie, tradycyjnych surowcach i krótkich łańcuchach sprzedaży.

W 2018 roku podjęto szereg inicjatyw promujących województwo, wynikających z zapisów *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025*. Były to m. in. organizacja *Konkursu dla Kół Gospodyń Wiejskich* podczas dożynek wojewódzkich, wsparcie współorganizacji *Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych* w Olsztynie, współorganizacja *Wystawy Hodowlanej Koni Zimnokrwistych* w Janowie, wręczenie nagród rzeczowych laureatom *XVII konkursu*

Ogólnopolskiego Cempionatu Koni Zimnokrwistych w ramach V Specjalistycznej Wystawy Koni Ardeńskich i XXII Pokazów Konnych, dofinansowanie organizacji wyjazdu studyjnego dla hodowców koni z Województwa Warmińsko-Mazurskiego na *Międzynarodowy Cempionat Koni Ardeńskich w Szwecji*, współorganizacja *Warmińsko-Mazurskiej Wystawy Zwierząt Hodowlanych* na terenie Expo Mazury Centrum Targowo Konferencyjnym Warmii i Mazur w Ostródzie.

W inicjatywie Samorządu Województwa pod nazwą *Program Odnowy Wsi Województwa Warmińsko-Mazurskiego Wieś Warmii, Mazur i Powiśla – miejscem, w którym warto żyć...*, którego celem jest wzrost aktywności i integracji społeczności obszarów wiejskich i zaangażowania mieszkańców wsi w działania na rzecz swojego sołectwa, uczestniczy 80 sołectw z 48 gmin z naszego województwa, wybranych w 2012 i 2014 roku w ramach naborów konkursowych. Dla osób zaangażowanych we wdrażanie inicjatywy (koordynatorów gminnych, liderów i członków grup odnowy wsi) organizowane są m.in. konkursy, szkolenia, warsztaty, fora, wyjazdy studyjne krajowe i zagraniczne. W 2018 roku ogłoszono konkurs pn. *Aktywna Wieś Warmii, Mazur i Powiśla*. W ramach środków własnych Samorządu Województwa dofinansowano 23 zadania na łączną kwotę około 230 tys. zł. Poza tym zorganizowano wyjazd studyjny do Włoch poświęcony odnowie wsi w regionie Umbria, w którym wzięło udział 31 osób zaangażowanych we wdrażanie ww. inicjatywy.

9 marca 2018 roku, w Expo Arena w Ostródzie, odbyły się uroczystości z okazji Samorządowego Dnia Sołtysa, w których udział wzięło około tysiąca osób. Celem uroczystości było docenienie trudu i wysiłku wkładanego w pracę na rzecz sołectwa. Z okazji Samorządowego Dnia Sołtysa stu przedstawicieli lokalnych społeczności, na 100. rocznicę odzyskania niepodległości, odebrało z rąk Marszałka Gustawa Marka Brzezina wyróżnienia i podziękowania za codzienną pracę na rzecz rozwoju polskiej wsi.

W ramach konkursu *Małe Granty Sołeczkie Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego*, którego celem jest promowanie działań z zakresu modernizacji terenów wiejskich i wspieranie przedsięwzięć

inwestycyjnych wpływających na zwiększenie poziomu zaangażowania społeczności lokalnych na obszarach wiejskich oraz rozwój demokracji lokalnej i społeczeństwa obywatelskiego, w 2018 roku ogłoszono dwa nabory wniosków. Dofinansowano 59 zadań na łączną kwotę blisko 468 tys. zł. Środki finansowe pochodzące z samorządu województwa przeznaczone są na realizację małych inwestycji takich jak np. budowę placów zabaw, pomostów, boisk sportowych, zagospodarowanie plaży bądź centrów wsi, budowę altan, siłowni zewnętrznych.

W 2018 roku, w ramach otwartego konkursu ofert dla organizacji pozarządowych i podmiotów uprawnionych w zakresie aktywizacji społeczności lokalnych na obszarach wiejskich, dofinansowano 4 zadania na łączną kwotę 32 tys. zł. W ramach konkursu zrealizowano głównie przedsięwzięcia mające na celu rozwój już istniejących wsi tematycznych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

Zarząd województwa warmińsko-mazurskiego, uchwałą nr 30/463/16/V z dnia 24 maja 2016 roku, przyjął do realizacji *Program rozwoju żywności regionalnej, tradycyjnej, naturalnej wysokiej jakości w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2016-2020*. Podstawę sformułowania programu stanowiła *Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025*, przyjęta uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr XXVIII/553/13 z dnia 25 czerwca 2013 roku. W ramach programu w 2018 roku realizowano następujące działania:

1. Prowadzono listę produktów tradycyjnych, na którą w 2018 roku wpisano 3 produkty (Anielskie ruchańce, chleb żytnio-orkiszowy z kminkiem oraz Porter warmiński). Na dzień 31 grudnia 2018 na Listę województwa warmińsko – mazurskiego wpisane były 34 produkty tradycyjne.
2. Organizowano i współorganizowano coroczne wydarzenia związane z promocją żywności wysokiej jakości. W ramach tego działania w 2018 roku organizowano/współorganizowano 17 imprez wpisanych do *Kalendarza imprez regionalnych promujących żywność naturalną, tradycyjną, lokalną i regionalną województwa warmińsko-mazurskiego* i były to:
 - Święto Indyka – Nowa Wieś pod Iławą - 24 czerwca
 - XI Mazurski Festiwal Rybny *Rybkę na zdrowie* – Mikołajki - 7 lipca
 - Święto Gęsi – Biskupiec Pomorski - 15 lipca
 - Festiwal Dziedzictwa Kulinarnego Warmii Mazur i Powiśla – Olsztyn - 21 lipca
 - Festiwal Kultury Myśliwskiej – Lidzbark Warmiński - 21 - 22 lipca
 - Festiwal Smaków – Ostróda - 3 – 5 sierpnia
 - Święto Mazurskiego Kartoflaka – Szczytno - 11 sierpnia
 - Mazurskie Święto Kaszy – Kętrzyn - 12 sierpnia
 - Regionalne Święto Ziół – Olsztynek - 15 sierpnia
 - Regionalny Festiwal Klusek i Makaronu – Nielbark - 26 sierpnia
 - Elbląskie Święto Chleba – Elbląg - 31 sierpnia – 2 września
 - Festiwal Runa Leśnego – Pisz - 8 września
 - Regionalne Święto Miodu – Ełk - 15 września
 - Festiwal Serów i Twarogów Polskiego Mleczarstwa – Olsztyn - 15 -16 września
 - Festyn Dożynkowy w ramach Dożynek Wojewódzkich – Olsztynek - 16 września
 - Święto Ziemniaka – Kraplewo - 30 września

3. W ramach utrzymania Sieci Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury Powiśle zostały zrealizowane następujące działania:

- wzięto udział w dorocznym spotkaniu Koordynatorów Europejskiej Sieci Dziedzictwo Kulinarne w Ystad w Szwecji, w dniach 15-16 maja 2018 r.;
- wzięto udział w drugiej części dorocznego spotkania regionów członkowskich Europejskiej Sieci Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury Powiśle, które było przeznaczone dla podmiotów członkowskich. Z województwa warmińsko – mazurskiego wzięto udział 10 przedsiębiorców, a także 3 przedstawicielei Samorządu Województwa. Wizyta studyjna miała miejsce w przedsiębiorstwach członkowskich chorwackiej sieci regionalnej Dziedzictwo Kulinarne Župani Splicko – Dalmatyńskiej. Spotkanie odbyło się w dniach 15-18 października 2018;
- W 2018 roku odbyły się dwa posiedzenia Zespołu opiniodawczo – doradczego ds. Sieci Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury Powiśle. Decyzjami Zarządu do sieci przyjęto 8 podmiotów: Natura Mazur Hotel & SPA Warchały; Kalinówka – Wzgórza Dylewskie; Restauracja Niebieski Zaułek, Szczytno; Berry's – Łodziarnia, Szczytno; Pałac Mortęgi sp. z o.o. – Mortęgi; Kozia Farma Żłotna – Wieś Żłotna k. Morąga; Pasieka Miody Tolkmieckie; Gospodarstwo ogrodnicze w Frygnowie. 10 podmiotom nie przedłużono członkostwa;
- opracowano i wydano album *Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury Powiśle* oraz broszurę kieszonkową *Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury Powiśle. Europejska Sieć Dziedzictwa Kulinarnego*;
- opracowano i uruchomiono stronę internetową www.dziedzictwokulinarne.pl, na której znajdują się informacje dotyczące żywności regionalnej, naturalnej, tradycyjnej, Sieci Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury Powiśle, przepisy kulinarne, informacje o członkach, spoty promocyjne, informacje o regionie;
- opracowano i uruchomiono fanpage na facebooku: Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury Powiśle. Od września 2018 roku liczba fanów systematycznie rośnie i obecnie wynosi: 4250.

4. Uczestniczono w 2 imprezach targowych: w dniach 12.10 – 14.10.2018 r. w Międzynarodowych Targach Żywności Ekologicznej i Naturalnej Natura Food w Łodzi – na stoisku województwa żywność regionalną, lokalną, ekologiczną, tradycyjną promowało 5 podmiotów oraz w dniach 29.09 – 1.10.2018 r. w Targach Smaki Regionów w Poznaniu – na stoisku województwa żywność regionalną, tradycyjną, lokalną promowało 6 podmiotów.

5. W dniach 25 – 26.04.2018 roku zorganizowano konferencję pn. *Żywność wysokiej jakości sposobem na pobudzenie aktywności gospodarczej mieszkańców województwa*. Podczas konferencji przekazano uczestnikom informacje dotyczące m.in. tworzenia krótkich łańcuchów dostaw, systemów jakości żywności, rolniczego handlu detalicznego, nowoczesnych metod promocji oraz wspierania/ tworzenia się powiązań pomiędzy rolnikami zajmującymi się rolnictwem ekologicznym, a przedsiębiorstwami lokalnymi, restauratorami. Podczas konferencji poruszono również tematy związane z tworzeniem szlaków kulinarnych. Odbyła się również prezentacja produktów wytwarzanych przez lokalnych producentów żywności. Grupą docelową były podmioty, które wytwarzają żywność lokalną, regionalną, tradycyjną w województwie

warmińsko – mazurskim, rolnicy i przetwórcy ekologiczni, w tym członkowie sieci Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury Powiśle.

6. 10 października 2018 r. odbył się warsztat dotyczący tworzenia szlaku kulinarnego w województwie warmińsko-mazurskim. W ramach spotkania wypracowano wnioski, będące podstawą do przygotowania koncepcji tworzenia szlaków kulinarnych województwa warmińsko-mazurskiego.
7. Zorganizowano konkursy mające na celu m.in. identyfikację produktów i potraw regionalnych, tradycyjnych: we współpracy z Warmińsko – Mazurską Izbą Rolniczą oraz z Zespołem Szkół Gospodarczych w Elblągu zorganizowano XIII edycję konkursu *Smaki Warmii, Mazur oraz Powiśla – szansą na sukces*. Konkurs odbył się 14 kwietnia 2018 r. w Zespole Szkół Gospodarczych w Elblągu; natomiast we współpracy z Polską Izbą Produktu Regionalnego i Lokalnego zorganizowano XVIII edycję Konkursu *Nasze Kulinarne Dziedzictwo-Smaki Regionów*. Część regionalna miała miejsce w dniu 21 lipca 2018 r. na zamku w Olsztynie podczas Festiwalu Dziedzictwo Kulinarne. Finał konkursu o nagrodę *Perła 2018* odbył się podczas Targów Smaki Regionów w Poznaniu.

8. Zorganizowano wizytę studyjną producentów i przetwórców żywności naturalnej, tradycyjnej, lokalnej, regionalnej w przedsiębiorstwach partnerskich województw (województwa pomorskie i kujawsko-pomorskie). Wizyta miała na celu zaprezentowanie dobrych praktyk związanych z wykorzystaniem środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, przez podmioty wytwarzające żywność regionalną z województw partnerskich, z którymi Województwo podpisało porozumienie o współpracy. W wizycie uczestniczyli m. in. producenci i przetwórcy żywności z województwa warmińsko-mazurskiego oraz pracownicy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego – łącznie 24 osoby.
9. W ramach otwartego konkursu ofert dla organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, w zakresie żywności i ochrony dziedzictwa kulinarnego, ze środków budżetu Województwa dofinansowano 5 ofert na łączną kwotę 46,4 tys. zł. W zakresie upowszechniania i ochrony praw konsumenta nie wpłynęła żadna oferta. Wobec powyższego żadnej oferty nie wybrano do realizacji.

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego realizuje dwa działania objęte Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich oraz Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER.

Budżet działania Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich przypadający na województwo warmińsko-mazurskie wynosi blisko 46 mln euro. Łączna wysokość przyznanych środków na wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER wynosi blisko 37 mln euro, z czego ponad 30 mln euro stanowi budżet Europejskiego Funduszu na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, zaś niecałe 7 mln euro stanowią środki Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego.

W sierpniu 2018 roku odbył się drugi nabór wniosków na drogi lokalne. Wpłynęły 92 wnioski o przyznanie pomocy na kwotę przekraczającą 108 mln zł. Zawarcie umów o przyznaniu pomocy nastąpiło w 2019 roku.

W 2018 roku zawarto jedną umowę o przyznaniu pomocy na realizację inwestycji typu *Gospodarka wodno-ściekowa* w zakresie budowy, przebudowy lub wyposażenia obiektów budowlanych służących do zaopatrzenia w wodę lub odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz na zakup i montaż urządzeń oraz instalacji kanalizacyjnych lub wodociągowych. Wartość udzielonego dofinansowania to ponad 1,4 mln zł.

W województwie warmińsko-mazurskim, w 2018 roku, odbyły się trzy nabory wniosków o przyznanie pomocy w ramach działania. Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. w województwie warmińsko-mazurskim zawarto 28 umów o przyznaniu pomocy na kwotę ponad 9,74 mln zł. Poziom kontraktacji wynosi 53,58% dostępnego limitu. Pozostałe niewykorzystane środki zostaną w 2019 roku przesunięte na drogi lokalne w celu zawarcia kolejnych umów dla projektów z listy rezerwowej.

W województwie warmińsko-mazurskim, w ramach działania *Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność*, w 2018 roku z Beneficjentami łącznie podpisano 243 umowy o przyznaniu pomocy na kwotę ponad 29 mln zł. Ponadto w 2018 roku w ramach działania *Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania*, Samorząd Województwa podpisał trzy umowy o wartości 0,6 mln zł na realizację projektów międzyregionalnych. Dodatkowo Lokalne Grupy Działania otrzymały wsparcie na swoje funkcjonowanie w wysokości ponad 8,5 mln zł.

Podsumowując stan realizacji działań samorządowych Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w województwie warmińsko-mazurskim należy wskazać średni poziom zakontraktowania w wysokości 73,02%, zaś średni poziom wykorzystania (wyplacenia środków) to ponad 45,10% dostępnego limitu.

Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014-2020, realizowany we współpracy z Lokalnymi Grupami Rybackimi i Lokalnymi Grupami Działania z województwa warmińsko-mazurskiego, przy udziale środków finansowych z Funduszu Morskiego i Rybackiego w wysokości 6,3 mln euro, co stanowi ok. 25 mln zł. W 2018 roku LGR i LGD złożyły do Zarządu Województwa 66 wniosków o dofinansowanie na kwotę 7,1 mln zł. Zarząd Województwa zawarł z Beneficjentami

76 czynnych umów o dofinansowanie na realizację projektów o łącznej kwocie 8,7 mln zł. Z 48 złożonych wniosków o płatność na kwotę 3,7 mln zł rozliczono 32 projekty na łączną kwotę 2,5 mln zł. Dzięki tym funduszom wzrosła liczba obiektów infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej użytku publicznego oraz ich efektywność energetyczna, a także liczba usług dla lokalnej społeczności poprzez podejmowanie działalności gospodarczej lub jej rozwój w zakresie małych przedsiębiorstw.

3.5. Turystyka

Turystyka jest jedną z dynamicznie rozwijających się gałęzi gospodarki w województwie warmińsko-mazurskim. Region należy do czołówki województw najbardziej atrakcyjnych turystycznie w kraju. Województwo warmińsko-mazurskie wyróżniają szczególne walory przyrodnicze, przede wszystkim duże kompleksy leśne, liczne jeziora oraz bogata fauna i flora.

W 2018 roku realizowano szereg działań wpływających na realizację celów w obszarze turystyki.

W ramach Monitorowania gospodarki przygotowano Barometr turystyczny, za pomocą którego pozyskiwane będą dane niezbędne do monitoringu m.in. ruchu turystycznego w województwie warmińsko-mazurskim. Dostępne dane statystyczne są niewystarczające do prowadzenia obserwacji zjawisk towarzyszących rozwojowi turystyki czy przygotowywania analiz wyczerpujących to zagadnienie. W szczególności dotyczy to liczby turystów nocujących w województwie – niewidencjonowane noclegi na jachtach oraz tzw. domach letnich. Dane uzyskane z Barometru Turystycznego, uzupełnione o ogólnodostępne badania statystyczne pozwolą na: określenie bieżącej sytuacji na regionalnym rynku turystycznym, określenie wpływu czynników zewnętrznych na sektor, wskazania do ewentualnej konieczności aktualizacji wskaźników przyjętych w *Strategii rozwoju turystyki województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025*.

Ponadto, w ramach monitorowania gospodarki turystycznej województwa, opracowano analizy ruchu turystycznego, które dostępne są dla wszystkich zainteresowanych na stronie www.warmia.mazury.pl. Przedstawione w analizach trendy rozwoju oraz zaprezentowane wnioski wspomagają samorządy, instytucje i organizacje o działalności turystycznej i okołoturystycznej oraz przedsiębiorców w podejmowaniu decyzji o kierunkach rozwoju.

W ramach monitorowania gospodarki turystycznej zlecono również przeprowadzenia badania ruchu turystycznego na obszarze gmin Krainy Wielkich Jezior Mazurskich w województwie warmińsko-mazurskim.

W ramach upubliczniania i realizowania kierunków strategicznych rozwoju i promocji turystyki zorganizowano konferencje i spotkania z branżą turystyczną poświęcone m.in. tematów: kształtowania oferty turystycznej regionu Warmii i Mazur, rozwoju i promocji szlaków turystycznych, agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz galę związaną z Wojewódzkimi Obchodami Światowego Dnia Turystyki. Podczas konferencji i spotkań prezentowano najważniejsze zagadnienia z ww. zakresów tematycznych, dzięki którym przedstawiciele szeroko pojętej branży turystycznej i okołoturystycznej z województwa

warmińsko-mazurskiego mieli dostęp do najnowszych informacji i trendów z zakresu nowych technologii w turystyce. Ponadto zorganizowano wizytę studyjną z zakresu turystyki wiejskiej i agroturystyki oraz wizytę studyjną po Szlaku Kopernikowskim. Również w ramach tego działania zorganizowane były dwa posiedzenia Forum Turystyki – organu opiniodawczo-doradczego Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Współorganizowano również Festiwal Miast Cittaslow w Lidzbarku (Welskim), podczas którego stoiska promocyjne przygotowało 20 miast sieci Cittaslow.

Wspieranie rozwoju i promocji produktów turystycznych województwa warmińsko-mazurskiego to kolejny obszar działań, które były realizowane w 2018 roku. W tym okresie prowadzono działania m.in. na rzecz rozwoju i promocji Szlaku Fortyfikacji Mazurskich, Szlaku Frontu Wschodniego I Wojny Światowej, Szlaku Kopernikowskiego, Krainy Kanału Elbląskiego, sieci miast Cittaslow, oferty SPA, agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz turystyki rodzinnej. W ramach tych działań organizowano i obsługiwało stoiska promocyjne podczas targów, eventów i imprez plenerowych w całej Polsce m.in. podczas Festiwalu Turystyki i Czasu Wolnego FREE TIME w Gdańsku, Targów Turystycznych World Travel Show

w Nadarzynie oraz Targów Turystycznych Na Styku Kultur w Łodzi. Targi turystyczne są ważnym instrumentem marketingowym budującym wizerunek regionu i pozwalającym na bezpośredni kontakt z potencjalnym turystą (co pozwala na poznanie jego aktualnych oczekiwań i preferencji). Szereg działań związanych z promocją Województwa prowadzi również Warmińsko-Mazurska Regionalna Organizacja Turystyczna, której Województwo jest Członkiem, i na zadania której przekazuje składkę.

Departament Turystyki tut. Urzędu Marszałkowskiego pełnił funkcję sekretariatu Rady Naukowo-Programowej ds. Szlaku Kanału Elbląskiego – organu opiniodawczo-doradczego Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w sprawie rozwoju i promocji Szlaku Kanału Elbląskiego. W 2018 roku odbyły się trzy posiedzenia Rady.

W maju 2018 roku zorganizowane zostały warsztaty sieci miast Cittaslow w Lidzbarku Warmińskim, którym towarzyszyła konferencja poświęcona alternatywnym modelom rozwoju miast, w której brali udział przedstawiciele miast i uczelni z całej Polski. W warsztatach uczestniczyli przedstawiciele: Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Politechniki Łódzkiej (współorganizatorzy), Politechniki Gdańskiej, Szkoły Głównej Handlowej, Politechniki Białostockiej, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Politechniki Warszawskiej, Politechniki Wrocławskiej, Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Politechniki Krakowskiej, Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytetu Zielonogórskiego, Podhalańskiej PWSZ, Polskiego Instytutu Ericksonowskiego, Olsztyńskiej Szkoły Wyższej, Polsko-Niemieckiego Instytutu Badawczego czy Narodowego Instytutu Dziedzictwa (łącznie około 40 osób

z tego typu instytucji) oraz około 30 przedstawicieli samorządu województwa oraz miast sieci Cittaslow.

W 2018 roku zorganizowano dwa konkursy mające na celu rozwój i doskonalenie produktów turystycznych regionu – na pamiątkę regionu Warmii i Mazur oraz *Zielone Lato*. Celem pierwszego konkursu było zachęcanie twórców i artystów do poszukiwania w tradycji i kulturze tego regionu inspiracji do tworzenia pamiątki regionalnej. W 2018 r. na konkurs wpłynęły 73 prace. Konkurs zakończył się ogólnodostępną wystawą nadesłanych do oceny prac, którą odwiedziło 9799 osób.

Ideą konkursu *Zielone Lato* jest promocja turystyki na obszarach wiejskich, wymiana doświadczeń w zakresie turystyki wiejskiej, popularyzacja przedsiębiorczości oraz idei współpracy na wsi oraz wyłonienie – w drodze konkursu – najlepszych obiektów turystyki wiejskiej na Warmii i Mazurach. Laureaci konkursu wybierani byli w trzech kategoriach: 1. wypoczynek na wsi, 2. wypoczynek u rolnika, oraz 3. zagrody edukacyjne. W 2018 roku przyznano nagrody i wyróżnienia w dwóch konkursowych kategoriach oraz nagrodę specjalną w kategorii zagrody edukacyjne. W 2018 r. najlepszymi z najlepszych zostali: w kategorii *wypoczynek na wsi* – *Siedlisko na wygonie* zlokalizowane we wsi Zełwągi oraz *Anielska dolina* z miejscowości Aniołowo. Wyróżnienie w tej kategorii otrzymał *Dom pod Dobrym Aniołem* z miejscowości Krzywonoga. Nagrody w kategorii *wypoczynek u rolnika* otrzymały: Gospodarstwo Agroturystyczno-Hodowlane *Lubaczówka* z Nakomiad, Gospodarstwo Ekologiczne *Moniówka* z Huty Wielkiej oraz Gospodarstwo Agroturystyczne *Ziołowy Dzbanek* z Sąp. Nagrodę specjalną w kategorii *zagrody edukacyjne* otrzymała zagroda edukacyjna *Pracownia Rzemiosł Dawnych* z miejscowości Łęcze.

W ramach współpracy w zakresie rozwoju i promocji turystyki w województwie warmińsko-mazurskim kontynuowano współpracę na rzecz rozwoju i promocji Wschodniego Szlaku Rowerowego Green Velo. W 2018 roku podpisana została kolejna umowa pomiędzy 5 województwami Polski Wschodniej, na mocy której prowadzone są liczne działania o charakterze informacyjno-promocyjnym. Każde z Województw zobowiązało się do zapewnienia środków w wysokości 110 tys. zł, z przeznaczeniem na wskazane w umowie zadania. W ramach tej umowy Województwo Warmińsko-Mazurskie zorganizowało stoiska promocyjne na dwóch wydarzeniach o charakterze ogólnopolskim, zleciło przeprowadzenie badania ruchu turystycznego w korytarzu Wschodniego Szlaku Rowerowego Green Velo typu BIG DATA (w oparciu o dane o charakterze obserwacyjnym z wyłączeniem ankiet, rejestrujące rzeczywiste zachowania), przeprowadziło nabór i audyt Miejsc Przyjaznych Rowerzystom, zakupiło materiały promocyjne oraz opracowało i wydało Katalog Miejsc Przyjaznych Rowerzystom w Województwie Warmińsko-Mazurskim.

W 2018 roku prowadzono działania z zakresu współpracy z Ministerstwem Turystyki Rządu Obwodu Kaliningradzkiego Federacji Rosyjskiej. W ramach tych działań w 2018 roku współorganizowano rajd rowerowy Kętrzyn-Prawdinsk promujący turystykę rowerową, wzięto udział w workshopie w Kaliningradzie sprzyjającym bezpośrednim rozmowom stolikowym przedstawicieli branży turystycznej z Warmii i Mazur

z operatorami turystycznymi ze strony Rosyjskiej oraz prezentacji oferty turystycznej Obwodu Kaliningradzkiego oraz Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Współorganizowano i obsługiwano wspólne stoisko promocyjne podczas Międzynarodowych Targów MITT w Moskwie oraz podczas Targów Sportów Wodnych i Rekreacji WIATR i WODA w Warszawie. Zorganizowano udział w targach zagranicznych w Ostrawie (Czechy), w którym wzięli udział przedstawiciele sieci miast Cittaslow. Ponadto zorganizowano wizyty studyjne sieci miast Cittaslow z Belgii oraz współorganizowano wizytę przedstawicieli Okręgu Rówieńskiego w miastach Cittaslow. Samorząd Województwa jest członkiem wspierającym Stowarzyszenia Cittaslow International, w związku z czym prowadzona jest stała współpraca z Biurem stowarzyszenia w Orvieto (Umbria – region partnerski Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego) oraz Polską Krajową Siecią Miast Cittaslow, czego efektem są wspólne działania promocyjne i udział w wydarzeniach m.in. II Kongres Przyszłości, zakup materiałów promocyjnych.

W 2018 r. w ramach realizacji zadań związanych z rozwojem bazy turystycznej w regionie w Muzeum Budownictwa Ludowego - Parku Etnograficznym w Olsztynku otwarto Muzealne Centrum Obsługi Turystów. Budowę obiektu rozpoczęto w maju 2014 roku, a zakończono w marcu roku 2018. Składa się on z dwóch skrzydeł. W dwukondygnacyjnym skrzydle wschodnim znajdują się kasy biletowe, sala ekspozycyjno-wystawiennicza, pomieszczenie dla przewodników oraz

toalety. Na poddaszu znajdują się natomiast pomieszczenia przeznaczone do prowadzenia edukacji muzealnej oraz pomieszczeń do użytku wewnętrznego placówki. Jednokondygnacyjne i jednoprzestrzenne skrzydło zachodnie mieści natomiast pomieszczenie sklepu z pamiątkami i wydawnictwami muzealnymi. Koszt inwestycji wyniósł prawie 1,8 mln zł. Ponad 1,6 mln zł pochodzi ze środków samorządu województwa warmińsko-mazurskiego, natomiast ponad 122 tys. zł ze środków własnych Muzeum Budownictwa Ludowego - Parku Etnograficznego.

W ramach działań z zakresu e-marketingu turystycznego, promocji medialnej/wydawnictw promocyjnych, w 2018 roku przeprowadzono kampanię internetową, polegającą na umieszczeniu artykułów sponsorowanych na popularnym serwisie internetowym – Interia. Promowano tu głównie rekonstrukcje bitew historycznych na Warmii i Mazurach, turystykę rodzinną wraz z atrakcjami oraz szlaki rowerowe - głównie Green Velo. Ponadto przeprowadzono kilka kampanii CPC (baner promocyjny z przekierowaniem na portal mazury.travel) na popularnym portalu internetowym - WP w zakresie promocji szlaku rowerowego Green Velo w województwie warmińsko-mazurskim oraz prezentacji kalendarza imprez promocyjnych na Warmii i Mazurach. Oba zadania wykonano przed sezonem turystycznym. W ramach tego działania artykuły i banery dotarły do 50 000 odbiorców. Kolejnym zadaniem z tego zakresu było zamieszczenie artykułów w magazynach o tematyce turystycznej i lifestylowej, zakup gadżetów promocyjnych (dystrybuowanych podczas imprez targowych i eventów), dodruk wydawnictw promocyjnych (w ramach aktywności promocyjnej Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego zlecił wykonanie korekty redakcyjnej i druk folderów promocyjnych tj.: *Atrakcje turystyczne Warmii i Mazur*, *Szlak Fortyfikacji Mazurskich*, *Warmia Mikołaja Kopernika*, *Wokół Grunwaldu*, *Szlak Wielkich Jezior Mazurskich*, *Miasteczka Cittaslow* – łączny nakład wydawnictw promocyjnych wynosił 22 000 egzemplarzy). Ponadto prowadzone były dwie strony/portale mazury.travel (regionalny portal turystyczny) i cittaslowpolska.pl (oficjalna strona Polskiej Krajowej Sieci Miast Cittaslow) oraz współprowadzony profil Cittaslow Polska na facebooku.

W ramach wsparcia realizacji zadań publicznych w 2018 r. Samorząd Województwa w ramach obszaru *turystyka* przyznał dofinansowania na zadania roczne, realizowane w roku 2018 (kwota dofinansowania to 80 tys. zł) oraz zadania wieloletnie, realizowane w latach 2018-2019 (kwota dofinansowania w roku 2018 i 2019 to 70 tys. zł na każdy rok). Zadanie realizowane jest w ramach otwartego konkursu ofert na wykonanie zadań Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego przez organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W ramach zadań wieloletnich z dziedziny *rozwoju turystyki* wsparto zadania w ramach 3 działań: organizacja cyklicznych imprez turystycznych promujących atrakcje i produkty turystyczne Warmii i Mazur, wydawanie niekomercyjnych regionalnych publikacji turystycznych promujących turystykę w Województwie Warmińsko-Mazurskim ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw cyklicznych oraz realizacja działań na rzecz rozwoju i promocji turystyki Kraju Kanału Elbląskiego w województwie warmińsko-mazurskim.

Natomiast w ramach zadań rocznych, wpisujących się w cel ogólny *Maksymalne i dynamiczne wykorzystanie potencjału turystycznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego*, organizacje pozarządowe składały oferty w ramach 4 działań: działania mające na celu poszerzenie wiedzy i umiejętności kadr turystycznych, wolontariuszy, turystów oraz mieszkańców – ze szczególnym uwzględnieniem tematyki związanej ze Szlakiem Frontu Wschodniego I Wojny Światowej; wsparcie innowacyjnych rozwiązań w zakresie rozwoju turystyki, realizowanych przez społeczności lokalne oraz partnerstwa, wpisujących się w *Strategię Rozwoju Turystyki Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2025*; wdrożenie/rozwój ofert turystycznych województwa warmińsko-mazurskiego (rozumianych jako komplet usług i/lub przedmiotów materialnych, z których w czasie swojej podróży turysta korzysta lub konsumuje, opartych na potencjale flagowych szlaków kulturowych i przyrodniczych regionu; oraz realizacja procesu certyfikacji jakości usług agroturystycznych na Warmii i Mazurach w oparciu o system kategoryzacji Polskiej Federacji Turystyki Wiejskiej *Gospodarstwa Gościnne* (działanie wpisujące się w realizację Produktu Podstawowego 5 - Turystyka wiejska-ekoturystyka *Strategii Rozwoju Turystyki Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2025*).

W 2018 r. na wniosek Marszałka Województwa, Minister Sportu i Turystyki, przyznał Odznaki Honorowe *Za zasługi dla Turystyki*. Oznaka Honorowa *Za Zasługi dla Turystyki* jest szczególnym honorowym wyróżnieniem i jest nadawana w uznaniu zasług dla rozwoju polskiej turystyki i umacnianiu współpracy międzynarodowej w tej dziedzinie. Odznaka może być nadawana obywatelom Rzeczypospolitej Polskiej, obywatelom państw obcych oraz organizacjom i instytucjom w kraju i za granicą. Odznaka może być nadana jednokrotnie. W 2018 roku przyznano odznaki 2 instytucjom oraz 6 osobom fizycznym.

4. Aktywne społeczeństwo

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025 jako drugi cel strategiczny przyjmuje *wzrost aktywności społecznej*. Ma on zostać zrealizowany poprzez rozwój kapitału społecznego oraz wzrost dostępności i jakości usług publicznych. W niniejszej części *Raportu* przedstawiono działania Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego realizowane w 2018 r., wpisujące się w realizację powyższego celu strategicznego.

4.1. Polityka społeczna

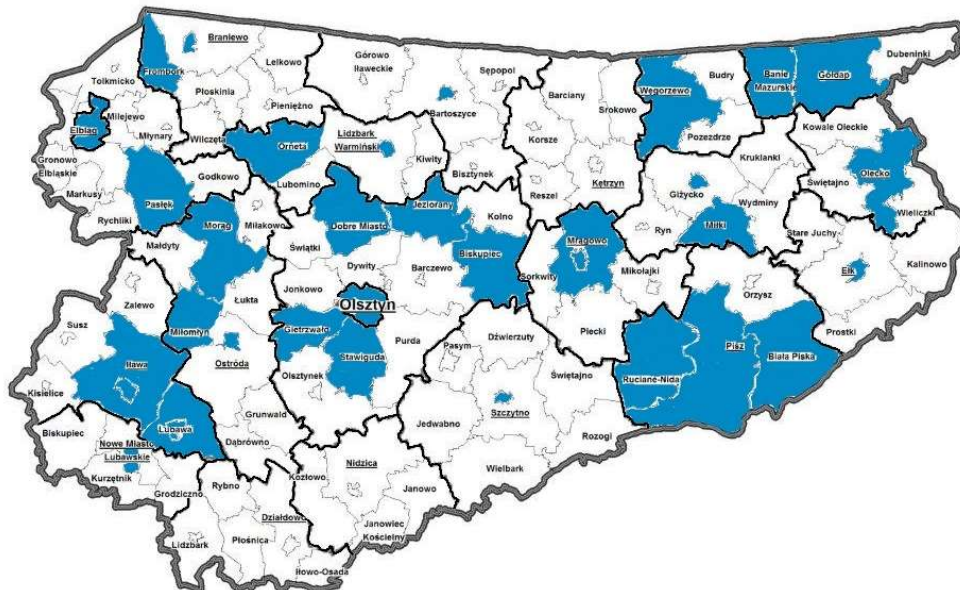
Realizacja polityki społecznej w województwie warmińsko-mazurskim opiera się o założenia *Strategii polityki społecznej województwa warmińsko-mazurskiego do 2020 roku* będącym kluczowym dokumentem programowym i istotnym narzędziem w realizacji regionalnej polityki społecznej regionu. Wyznacza on priorytety, cele i działania na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, wyrównywania poziomu życia mieszkańców województwa, zapobiegania procesom wykluczenia społecznego oraz stwarzania warunków umożliwiających osobom i rodzinom przewyższanie trudnych sytuacji życiowych.

Realizacja zapisów *Strategii polityki społecznej województwa warmińsko-mazurskiego do 2020 roku* odbywa się w oparciu o niżej wymienione programy wojewódzkie. Aktualnie prowadzony jest monitoring *Strategii*, w którym udział biorą przedstawiciele administracji rządowej i samorządowej, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, sądownictwa, organizacji pozarządowych, uczelni i szkół wyższych. Raport z monitoringu zostanie poddany konsultacjom społecznym a następnie przyjęty przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w terminie do 15 listopada 2019 r.

1. Polityka senioralna województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2014-2020

W ramach programu *Polityka senioralna województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2014-2020* w 2018 r. zrealizowano pilotażowy program wdrożenia usług teleopiekuńczych umożliwiających za pomocą urządzeń mobilnych zgłoszenie przez osoby starsze i samotne jakiejkolwiek formy zagrożenia (upadek, nagłe pogorszenie stanu zdrowia, pożar, itp.). Dzięki partnerskiej współpracy Samorządu Województwa z samorządami gminnymi usługi teleopiekuńcze uruchomiono w 34 gminach województwa warmińsko-mazurskiego. Ostatecznie wsparciem objęto 678 seniorów. Całkowity koszt wdrożenia usług teleopiekuńczych wyniósł 404,6 tys. zł. Samorząd Województwa na ww. usługi udzielił gminom 50% wsparcia finansowego z budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Podjęte działania pozwoliły na uruchomienie nowej, dotychczas nie stosowanej formy pomocy seniorom.

Mapa 1. Gminy województwa warmińsko-mazurskiego, w których wdrożono usługi teleopiekuńcze w 2018 r.

Źródło: Opracowanie własne Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej

W 2018 r. w ramach *Polityki senioralnej województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2014-2020* odbyły się dwie konferencje poświęcone tematyce związanej ze starzeniem się społeczeństwa, w których uczestniczyło ogółem około 300 osób.

Ponadto, w październiku 2018 r. zainaugurowano działalność *Spółecznej Rady Seniorów Województwa Warmińsko-Mazurskiego*. Rada jest ciałem o charakterze inicjatywnym, doradczym i konsultacyjnym Marszałka Województwa. Główny cel jej działania to tworzenie warunków do wykorzystania potencjału środowisk senioralnych poprzez ich reprezentowanie, wzmacnianie i integrowanie. Wśród dwudziestu ośmiu członków Rady są przedstawiciele organizacji seniorskich, reprezentanci siedemnastu powiatów, wybrani przez konferencje plenarne środowisk seniorskich w poszczególnych powiatach oraz jedna osoba reprezentująca Marszałka Województwa. Powołanie Rady jest wynikiem wieloletniej partnerskiej, systemowej współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z Federacją Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa z Olsztyna, a także z wieloma innymi organizacjami, samorządami i instytucjami.

W 2018 roku, obok cyklicznie odbywających się konferencji, zorganizowano w Olsztynie ogólnopolską konferencję pod hasłem *Teleopieka - innowacyjna forma wsparcia dla osób starszych*, która dotyczyła rozwoju usług dla starzejącego się społeczeństwa. Wśród gości przybyłych na konferencję byli przedstawiciele administracji rządowej oraz samorządowej, przedstawiciele Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej oraz Urzędów Marszałkowskich z innych województw, a także przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej, instytucji rynku pracy, oświaty, kultury i edukacji, ochrony zdrowia, uczelni wyższych, Uniwersytetów i Akademii Trzeciego Wieku, Oddziałów, Okręgów i Kół Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Rad Seniorów oraz innych organizacji seniorskich i pozarządowych. Łącznie ok. 160 osób.

Działania podejmowane w ramach ww. Programu mają wpływ na zwiększenie udziału osób starszych w życiu publicznym, społecznym, gospodarczym i kulturalnym regionu. Przyczyniają się tym samym do rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, sprzyjają również integracji i współpracy podmiotów publicznych oraz pozarządowych.

W ramach prowadzonej w regionie polityki senioralnej Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego 17 kwietnia 2018 r. podjął uchwałę nr 18/384/18/V w sprawie przyjęcia i realizacji projektu *Warmińsko-Mazurska Karta Seniora*. Projekt służy realizacji następujących celów:

- zwiększeniu dostępu Seniorom do usług kulturalnych, edukacyjnych, zdrowotnych, rehabilitacyjnych, sportowych, socjalnych, turystyczno-rekreacyjnych oraz innych dedykowanych im usług i produktów przez Partnerów projektu;
- promowaniu przedsiębiorców i instytucji jako przyjaznych Seniorom („srebrna gospodarka”);
- zwiększeniu dostępu Seniorom do usług i produktów sprzedawanych przez instytucje i przedsiębiorstwa w całej Polsce – m.in. we współpracy z innymi samorządami województw;
- wsparciu Seniorów poprzez wzmocnienie ich kondycji finansowej;
- promocji Województwa Warmińsko-Mazurskiego jako przyjaznego Seniorom.

Warmińsko-Mazurska Karta Seniora jest przeznaczona dla osób powyżej 60 roku życia, mieszkańców naszego regionu oraz innych zainteresowanych województw. Do końca 2018 r. wydanych zostało 1750 kart. Do projektu przystąpiło 18 firm i instytucji oraz 2 samorzady gminne.

2. Wojewódzki Program Polityki Prorodzinnej na lata 2017-2021

W ramach polityki prorodzinnej od 1999 r. organizowane są Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny. Każdego roku na przełomie maja i czerwca przedsięwzięcie koncentruje się wokół innego aspektu życia rodzinnego i społecznego. Jubileuszowe XX Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny w roku 2018 przebiegały pod hasłem przewodnim *Rodzina-Dom-Ojczyzna*. W trakcie ich trwania zrealizowano ponad 700 wydarzeń, konferencji, festynów, konkursów, rajdów rodzinnych oraz innych inicjatyw dla rodzin. W organizację Dni Rodziny w 2018 r. włączyło się 83 koordynatorów z jednostek samorządu terytorialnego.

W 2018 r. Samorząd Województwa przystąpił do realizacji partnerskiego projektu *Kooperacja – efektywna i skuteczna* dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach działania 2.5 *Skuteczna pomoc społeczna* PO WER 2014-2020. Projekt realizowany jest przez 6 województw do końca marca 2021 r.

Celem projektu jest wypracowanie i wdrożenie modelu kooperacji pomiędzy instytucjami pomocy i integracji społecznej a podmiotami innych polityk sektorowych na rzecz wsparcia osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wartość projektu ogółem wyniosła ok 12 mln zł, z czego województwo warmińsko-mazurskie otrzyma 1,1 mln zł. W ramach projektu w 2018 r. podjęto następujące działania:

- podjęto współpracę na rzecz opracowania modelu kooperacji (podjęło ją łącznie 97 różnych podmiotów z obszaru pomocy społecznej, ochrony zdrowia, kultury, edukacji, sportu, sądownictwa i innych, reprezentowanych przez 146 osób);
- powołano Regionalną Grupę Refleksyjną⁵, 3 Powiatowe Grupy Decydentów⁶ (powiat kętrzyński, piski i ostródzki), 3 Powiatowe Grupy Regionalne⁷ (z powiatu kętrzyńskiego, piskiego i ostródzkiego);
- odbyły się seminaria dla przedstawicieli podmiotów z różnych sektorów, zaangażowanych w pomoc i wsparcie rodzin z powiatu piskiego, kętrzyńskiego i ostródzkiego – odbyły się 3 seminaria, w których udział wzięło 95 osób z 58 różnych podmiotów;
- spotkanie konsultacyjne dla przedstawicieli podmiotów z różnych sektorów, zaangażowanych w pomoc i wsparcie rodzin z województwa warmińsko-mazurskiego – odbyło się 1 spotkanie, w którym udział wzięło 70 osób z 30 różnych instytucji.

⁵ Powiatowe Grupy Refleksyjne składają się z ekspertów różnych polityk sektorowych, którzy wypracowują model kooperacji na rzecz wsparcia rodziny.

⁶ Prace Powiatowych Grup Decydentów dotyczą zagadnień, związanych z tworzeniem polityki powiatowej w obszarze kooperacyjnych działań na rzecz włączenia społecznego.

⁷ Celem działalności Regionalnej Grupy Refleksyjnej jest dokonanie analizy elementów systemu pomocy i wsparcia rodzin na różnych szczeblach samorządowych, ze szczególnym uwzględnieniem działań instytucji wojewódzkich, konsultacji elementów modelu współpracy, wypracowanych na niższych szczeblach administracji samorządowej (gmin i powiatów) oraz wypracowanie zagadnień do polityki wojewódzkiej, umożliwiającej implementację modelu współpracy między instytucjami.

Podejmowane działania odpowiadają na potrzebę wzmocnienia rodziny, zwłaszcza rodziny dysfunkcyjnej w jej prawidłowym funkcjonowaniu.

3. Program pn. *Warmia i Mazury dla Dużej Rodziny*

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego realizuje program pn. *Warmia i Mazury dla Dużej Rodziny*, przyjęty uchwałą Zarządu Województwa z 4 listopada 2014 r. nr 58/676/14/IV, który jest okazją do promocji naszego regionu jako miejsca przyjaznego rodzinom wielodzietnym. W roku 2018 z ulg oferowanych przez partnerów Programu skorzystały 9 04 osoby, a od początku Programu 28 945 osób. Członkom rodzin wielodzietnych przysługiwały uprawnienia m.in. w postaci tańszych biletów wstępu na wydarzenia kulturalne, zniżek na dodatkowe zajęcia edukacyjne oraz uprawnienia w zakresie oferty rekreacyjnej, turystycznej i innej. W realizację programu do tej pory włączyło się 37 partnerów szczebla prywatnego oraz jednostek samorządowych, z czego w roku 2018 przystąpiło aż 16 nowych partnerów z różnych instytucji.

4. Wojewódzki Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2018-2022

W ramach realizacji Programu podejmowanych jest wiele inicjatyw mających na celu wdrożenie i promowanie działań wspierających rodziny biologiczne zagrożone kryzysem oraz zadań wspomagających system pieczy zastępczej. Przykładem takich działań jest cykliczna Warmińsko-Mazurska Konferencja z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, mająca na celu wsparcie, poprawę jakości funkcjonowania rodzicielstwa zastępczego oraz wzmocnienie roli rodzinnej pieczy zastępczej wśród instytucji pracujących na rzecz dziecka i rodziny. W roku 2018 w konferencji wzięto udział ponad 140 osób.

Ponadto w ramach ww. Programu przeprowadzono 2 spotkania z Powiatowymi Centrami Pomocy Rodzinie z terenu województwa warmińsko-mazurskiego, podczas których omawiano aktualne potrzeby wsparcia dzieci oraz rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Podczas spotkania w październiku 2018 r. Powiatowe Centra Pomocy Rodziny zostały przeszkolone w zakresie *Wspierania rozwoju dzieci z FASD*⁸.

5. Działalność Warmińsko – Mazurskiego Ośrodka Adopcyjnego w Olsztynie

W 2018 r. do Warmińsko – Mazurskiego Ośrodka Adopcyjnego w Olsztynie i jego Filii w Ełku i Elblągu zgłoszono 312 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. Ośrodek zakwalifikował do przysposobienia 113 dzieci. Postępowanie adopcyjne zakończono dla 101 dzieci, z czego 94 dzieci to przysposobienia krajowe, a 7 to przysposobienia zagraniczne.

6. Wojewódzki Program Rozwoju Ekonomii Społecznej Warmia i Mazury 2015-2020

Jednym z elementów wdrażania Wojewódzkiego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej jest realizacja projektu pozakonkursowego Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej pt. *Ekonomia społeczna na Warmii i Mazurach*, realizowanego od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2020 r. w ramach Poddziałania 11.3.2 *Koordinacja ekonomii społecznej w regionie* RPO WiM 2014-2020. Celem projektu jest wzmocnienie znaczenia ekonomii społecznej na Warmii i Mazurach, a jego uczestnikami są pracownicy lokalnych i regionalnych podmiotów działających na rzecz rozwoju ekonomii społecznej. Wartość projektu ogółem wynosi 2,1 mln zł.

⁸ FASD- (Fetal Alcohol Spectrum Disorder)- spektrum płodowych zaburzeń alkoholowych, czyli zespół zaburzeń jakie mogą powstać kiedy matka w czasie ciąży spożywa alkohol.

W ramach powyższego projektu w 2018 r. osiągnięto następujące efekty:

- 281 osób zostało objętych wsparciem w ramach projektu;
- utworzona w ramach projektu sieć kooperacji podmiotów ekonomii społecznej o charakterze reintegracyjnym pod nazwą Regionalna Platforma Współpracy na Rzecz Rozwoju Ekonomii Społecznej zrzeszała w 2018 r. 58 podmiotów reintegracyjnych, tj.: centrów i klubów integracji społecznej, zakładów aktywności zawodowej i warsztatów terapii zajęciowej z czego w 2018 r. do sieci przystąpiło 6 nowych podmiotów;
- 4 nowe podmioty ekonomii społecznej otrzymały Znak Promocyjny Zakup Prospołeczny, a 2 została przedłużona licencja na posługiwanie się znakiem Zakup Prospołeczny, w sumie znak obecnie posiada 11 podmiotów ekonomii społecznej;
- powstała strona internetowa projektu www.es.warmia.mazury.pl, na której na bieżąco umieszczane były informacje o spotkaniach/konferencjach organizowanych przez ROPS. Stronę tę odwiedziły w sumie 59 153 osoby;
- wydano Biuletyn Ekonomia społeczna na Warmii i Mazurach – nakład 1 000 szt.

W ramach projektu w 2018 r. zrealizowano również następujące wydarzenia:

- 2 spotkania Regionalnej Platformy Współpracy na Rzecz Rozwoju Ekonomii Społecznej, w których uczestniczyło łącznie 190 osób;
- 4 wizyty studyjne, w których łącznie udział wzięło 70 osób;
- Forum Inicjatyw Lokalnych w województwie warmińsko-mazurskim, w którym udział wzięło blisko 150 osób reprezentujących zarówno jednostki sektora finansów publicznych, jak i organizacji pozarządowych prowadzących ośrodki wsparcia ekonomii społecznej, a także przedsiębiorstwa społeczne z Polski Wschodniej;
- doradztwo eksperckie w zakresie zlecania zadań publicznych podmiotom ekonomii społecznej oraz tworzenia lokalnych programów rozwoju usług społecznych, z którego skorzystało w sumie 9 jednostek samorządu terytorialnego;
- Konferencja regionalna pt. *Innowacje w rozwoju ekonomii społecznej i solidarnej – doświadczenia regionalne i krajowe w ramach VI Warmińsko-Mazurskich Dni z Ekonomią Społeczną*, w której udział wzięło 120 osób;
- Konferencja Współpraca Nauki-Biznesu-Ekonomii Społecznej na Warmii i Mazurach. W spotkaniu wzięło udział blisko 100 osób;
- 2 Posiedzenia Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej.

Ponadto w ramach realizacji Programu 4 Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej (w Olsztynie, Ełku, Nidzicy i Elblągu) świadczyły usługi animacyjne, inkubacyjne oraz wsparcie biznesowe. Dzięki działaniom OWES w 2018 r. powstały 402 miejsca pracy w przedsiębiorstwach społecznych.

System wsparcia ekonomii społecznej w województwie warmińsko-mazurskim zapewnia kompleksową pomoc dla osób tworzących i prowadzących podmioty ekonomii społecznej poprzez animację, warsztaty tematyczne, doradztwo specjalistyczne, promocję produktów i usług, wsparcie finansowe, a także poprzez inicjowanie partnerstw oraz kreowanie przyjaznego klimatu na rzecz ekonomii społecznej w administracji publicznej, w świecie biznesu oraz lokalnych środowiskach.

7. Wojewódzki program wyrównywania szans i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych na lata 2016-2020

W ramach realizacji programu w 2018 r. dofinansowano, ze środków PFRON, będących w dyspozycji Samorządu Województwa, roboty budowlane w 12 obiektach służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych na kwotę w wysokości 2,6 mln zł. Dzięki temu stworzono osobom niepełnosprawnym lepsze warunki do kompleksowej rehabilitacji w miejscu zamieszkania. Ze złożonych wniosków o dofinansowanie ww. zadań i sprawozdań wynika, że z nowopowstałych lub rozbudowanych w tym okresie obiektów służących rehabilitacji korzysta ponad 6 tys. osób z niepełnosprawnościami.

W ramach wyrównywania szans osób niepełnosprawnych w zatrudnieniu, dofinansowano koszty działania wszystkich (9) zakładów aktywności zawodowej funkcjonujących na terenie województwa warmińsko-mazurskiego (ZAZ w Giżycku, Elblągu, Kamionku Wielkim, Olsztynie, Biskupcu, Ostródzie, Bartoszczach, Piszcu i Nidzicy) na łączną kwotę w wysokości 5,7 mln zł. Na dofinansowanie złożyły się środki PFRON będące w dyspozycji Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w wysokości 5,2 mln zł oraz środki z budżetu Samorządu w kwocie 500 tys. zł. Zakłady aktywności zawodowej na koniec 2018 r. zatrudniały 406 osób, w tym 290 ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz 116 osób personelu. Dzięki dofinansowaniu, osoby z niepełnosprawnościami zatrudnione w tych zakładach, obok wykonywania pracy zarobkowej, uczestniczą w rehabilitacji społecznej, przygotowują się do życia w otwartym środowisku oraz uczą się pełnego, niezależnego i aktywnego życia na miarę indywidualnych możliwości.

W ramach przedmiotowego Programu również zlecono fundacjom oraz organizacjom pozarządowym, ze środków PFRON, zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych – 7 zadań na łączną kwotę 200 tys. zł. Łącznie w projektach uczestniczyły 224 osoby z niepełnosprawnościami. Podjęte działania umożliwiły osobom niepełnosprawnym szerszy udział w życiu społecznym i integrację ze środowiskiem, co może przyczynić się do poprawy jakości życia tych osób i członków ich rodzin. Przeprowadzone zajęcia, warsztaty, mieszkania treningowe dla osób z niepełnosprawnościami pozytywnie wpłynęły na ich rozwój, zwiększenie samodzielności oraz umiejętności komunikowania się ze światem zewnętrznym, a tym samym usprawniły funkcjonowanie tych osób w różnych środowiskach i różnych rolach społecznych.

W ramach Programu zorganizowano także 2 spotkania Wojewódzkiej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych, działającej przy Marszałku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z przedstawicielami powiatowych społecznych rad ds. osób niepełnosprawnych, które odbyły się w Olsztynie i Kurzętniku. Dzięki temu nawiązano szerszą współpracę Samorządu Województwa z powiatowymi społecznymi radami do spraw osób niepełnosprawnych w zakresie diagnozowania potrzeb środowiska osób niepełnosprawnych oraz podejmowania wspólnych działań zmierzających do ich zaspokojenia. Ponadto, rozwój partnerstwa umożliwił szersze włączenie różnych instytucji i podmiotów w realizację zadań na rzecz tej grupy mieszkańców Województwa, a także promowanie dobrych praktyk w tym zakresie.

8. Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2016-2020

Celem głównym Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2016-2020 jest integrowanie i wzmacnianie działań na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w województwie warmińsko-mazurskim. W ramach ww. Programu w 2018 r. podejmowano działania zmierzające do szerokiej współpracy z samorządami lokalnymi, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Jednym z celów Programu jest poprawa opieki ambulatoryjnej, dziennej i środowiskowej, dlatego też Szpital Psychiatryczny SP ZOZ w Węgorzewie otrzymał z budżetu Województwa dotację 200 tys. zł na rozbudowę i przebudowę budynku Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Giżycku (budowa dźwigu dla pacjentów).

Ośrodek w Giżycku otrzymał również z budżetu Województwa dotację w wysokości 32,1 tys. zł na działanie *Podnoszenie kwalifikacji pracowników lecznictwa odwykowego w Województwie Warmińsko-Mazurskim* – w tym zakresie przeszkolono 43 osoby. Systematyczny udział pracowników lecznictwa odwykowego w szkoleniach umożliwi zdobywanie oraz uzupełnianie aktualnej wiedzy, poprzez uczenie się nowych lub doskonalenie wcześniej nabytych umiejętności terapeutycznych, poznawanie nowych metod i technik. Wpływa to znacznie na wzrost jakości udzielanych usług terapeutycznych.

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w ramach niniejszego Programu corocznie organizuje naradę pełnomocników/koordynatorów ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, będącą podstawą do tworzenia spójnej polityki profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. W 2018 r. w naradzie udział wzięło łącznie 57 osób, głównie gminni pełnomocnicy/koordynatorzy ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Efektem pracy pełnomocników podczas narady było wystąpienie do Warmińsko-Mazurskiego Kuratora

Oświaty z prośbą o apel do dyrektorów placówek oświatowych o większe zaangażowanie nauczycieli we współpracę z instytucjami zajmującymi się działaniami profilaktycznymi i pracą z młodzieżą. Kurator Oświaty w odpowiedzi poinformował, że podjęto działania w celu zintensyfikowania współpracy podmiotów prowadzących działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną.

9. Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2018-2022

Samorząd Województwa wdraża Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2018-2022, którego celem jest wzmocnienie działań profilaktycznych i wdrożenie skutecznych rozwiązań problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i innymi zachowaniami ryzykownymi. Osoby uzależnione obejmowane są leczeniem, rehabilitacją, postrehabilitacją. Ponadto, prowadzone są badania i monitoring problemu narkomanii, w celu

zapewnienia dostępu do informacji dla budowania i prowadzenia racjonalnej polityki społecznej w tym obszarze.

W 2018 r. zorganizowano V seminarium poświęcone problemowi zagrożenia używania nowych substancji psychoaktywnych (w tym „dopalaczy”) oraz nowym, pojawiającym się problemom zagrażającym poprawnemu funkcjonowaniu środowisk lokalnych w województwie warmińsko-mazurskim. W spotkaniu wzięły udział 22 osoby. Byli to przedstawiciele instytucji, placówek i organizacji na co dzień zajmujących się problematyką uzależnień od substancji psychoaktywnych, takich jak: stacje sanitarno-epidemiologiczne (w Elblągu i Olsztynie), kierownicy ośrodków terapeutycznych, przedstawiciele Policji, Kuratorium Oświaty, Narodowego Funduszu Zdrowia, psychoprofilaktycy. Podczas spotkania opracowano wnioski i rekomendacje, które zostały przekazane wszystkim gminom województwa. Celem działań jest uwrażliwienie samorządów lokalnych na problem zażywania Nowych Substancji Psychoaktywnych, zwłaszcza wśród młodzieży, szczególnie w okresie przedwakacyjnym.

10. Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2015-2020

W roku 2018 w ramach realizacji *Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2015-2020* przeprowadzono następujące działania:

- Zorganizowano szkolenie dla członków zespołów interdyscyplinarnych dot. prowadzenia rozmów z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i osobami ją stosującymi. Szkolenie skierowane było do osób pracujących w grupach roboczych i zespołach interdyscyplinarnych, realizujących procedurę *Niebieskie Karty*. Łącznie przeszkolono 119 osób.
- Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego zrealizował medialną kampanię *Biała Wstążka*, której przeprowadzenie zlecił Fundacji Instytut Badań i Edukacji Społecznej z Olsztyna. Kampania miała miejsce w dniach 25 listopada – 10 grudnia 2018 r. Propagowanie idei *Białej Wstążki* stwarza większe możliwości współpracy kobiet i mężczyzn w ramach różnych programów przeciwdziałania przemocy, a także pozwala skupić się na przyczynach prowadzących do przemocy, a nie tylko reagowaniu na przemoc.
- W celu szerszego dialogu społecznego wokół tematu przeciwdziałania przemocy, w regionie od 8 lat odbywają się spotkania w różnych gminach województwa. Podczas VIII wojewódzkiej konferencji pod hasłem *Współczesne oblicza przemocy*, zorganizowanej 23 listopada 2018 r. w Nowym Mieście Lubawskim, 11 mężczyzn zostało wyróżnionych odznaczeniem *Warmińsko-Mazurski Kawaler Białej Wstążki*.
- Samorząd Województwa w ramach kampanii *Biała Wstążka* 1 grudnia 2018 r. zorganizował *Dzień Otwartych Drzwi*. W tym dniu placówki oraz instytucje niosące pomoc ofiarom przemocy w rodzinie były otwarte i służyły pomocą oraz informacją wszystkim zainteresowanym. W inicjatywę włączyło się 61 instytucji. Tego typu działania uświadamiają ludziom fakt, iż są miejsca, w których zawsze otrzymają pomoc.

11. Organizowanie kształcenia kadr pomocy społecznej

W 2018 roku, ze środków budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego zorganizowano 8 szkoleń dla pracowników jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej (ośrodków pomocy społecznej, domów pomocy społecznej, powiatowych centrów pomocy rodzinie, placówek

opiekuńczo-wychowawczych, środowiskowych domów samopomocy). Przeszkolono łącznie 392 osoby. Organizowane szkolenia pozwoliły uczestnikom zdobyć wiedzę i nabyć umiejętności oraz kompetencje m.in. w zakresie: pracy z trudnym klientem, przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu, podstaw terapii skoncentrowanej na rozwiązaniach, postępowania administracyjnego w pomocy społecznej, praktycznych aspektów wdrażania RODO oraz zarządzania zespołem.

4.2. Sport

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego swoimi działaniami tworzy warunki dla rozwoju sportu w regionie. Formy wsparcia są różne, ale każda z nich pośrednio czy bezpośrednio trafia do stowarzyszeń, organizacji i klubów sportowych umożliwiając im funkcjonowanie i prowadzenie działalności. Elementem wsparcia są nie tylko środki finansowe, ale także pomoc organizacyjna, patronaty i inne dotychczas stosowane formy. Samorząd Województwa na bazie sportu powszechnego wspiera także rozwój sportu wyczynowego na różnych poziomach, poczynając od sportu dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo po sport osób dorosłych, a szczególnie sport olimpijski i paraolimpijski.

Ważnym zadaniem wspieranym przez Samorząd Województwa jest szkolenie dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo i przygotowanie do współzawodnictwa sportowego w ramach Ogólnopolskiego Systemu Sportu Młodzieżowego. Starannie prowadzony system szkolenia jest wstępem do późniejszej kariery zawodniczej. Wśród dyscyplin, w których zawodnicy naszego regionu osiągają największe sukcesy są m.in.: taekwondo olimpijskie, żeglarstwo, lekka atletyka, kajakarstwo, pływanie, gimnastyka, tenis stołowy, a w dyscyplinach zespołowych: piłka siatkowa, piłka nożna, piłka ręczna.

Istotny element upowszechniania sportu w regionie stanowi współpraca z organizacjami pozarządowymi. Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego corocznie w ramach otwartego konkursu ofert na wykonanie zadań publicznych przyznaje dotacje na dofinansowanie zadań z zakresu rozwoju kultury fizycznej i sportu. W 2018 r. rozstrzygnięto konkurs, w ramach którego podpisano 61 umów z organizacjami pozarządowymi na realizację 14 zadań publicznych z zakresu rozwoju kultury fizycznej na łączną kwotę 2,6 mln zł. Dzięki przekazanym dotacjom

zrealizowano zadania roczne o wartości łącznej ok. 5,3 mln zł. Dotacje stanowiły zatem 49% wartości realizowanych zadań. W realizacji zadań zleconych wzięło udział łącznie ok. 619 wolontariuszy. Łączna wartość pracy wolontariuszy oraz pracy społecznej członków organizacji wynosiła ok. 152,6 tys. zł. Proponowane przez Samorząd Województwa zadania z zakresu rozwoju kultury fizycznej w 2018 r. dotyczyły sportu powszechnego i wyczynowego oraz obejmowały różne środowiska i grupy społeczne.

W ramach wsparcia sportu w regionie corocznie przyznawane są również nagrody pieniężne za wysokie wyniki sportowe. W ten sposób nagradzani są zawodnicy osiągający sukcesy we współzawodnictwie sportowym oraz trenerzy i inne osoby wyróżniające się osiągnięciami w działalności na rzecz rozwoju sportu w regionie. W 2018 r. Zarząd Województwa uchwałą nr 17/362/18/V z dnia 10 kwietnia 2018 r. oraz uchwałą nr 58/1078/18/VI z dnia 11 grudnia 2018 r. przyznał 26 nagród pieniężnych w łącznej kwocie 92,7 tys. zł, w tym 13 nagród pieniężnych zawodnikom za osiągnięte w 2017 i 2018 roku wyniki sportowe oraz 13 nagród pieniężnych trenerom i innym osobom wyróżniającym się osiągnięciami w działalności sportowej na rzecz rozwoju sportu w województwie. Ponadto przyznano trzy wyróżnienia specjalne dla sportowych osobowości roku 2018, przyznawane w trzech kategoriach:

- Sportowe odkrycie roku Województwa Warmińsko-Mazurskiego;
- Trener roku sportu młodzieżowego Województwa Warmińsko-Mazurskiego;
- Sportowiec roku Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Wśród nagrodzonych sportowców z Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2018 r. znaleźli się reprezentanci Polski, którzy wzięli udział w zimowych igrzyskach olimpijskich.

Inną formą rozwoju sportu w regionie stanowią stypendia sportowe. W roku 2018 przyznano w drodze decyzji administracyjnej wydanej przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego 37 stypendiów sportowych dla osób fizycznych na łączną kwotę 146 tys. zł. Wśród stypendystów z Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2018 r. znaleźli się m.in. medaliści mistrzostw świata i Europy.

Wyróżnienia, stypendia sportowe i nagrody pieniężne zawodnikom, trenerom oraz innym osobom wyróżniającym się osiągnięciami w 2017 r. Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego przyznał podczas Gali Sportu 2018, która odbyła się 12 kwietnia 2018 r. w Warmińsko-Mazurskiej Filharmonii w Olsztynie. Podczas Gali przyznano również wyróżnienia gminom i klubom sportowym przyczyniającym się do rozwoju sportu w województwie warmińsko-mazurskim w 2017. Gala odbyła się z udziałem władz samorządowych województwa, parlamentarzystów, olimpijczyków oraz mediów.

Inną formą promocji sportu w regionie jest również wsparcie imprez i wydarzeń sportowych. W 2018 r. Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego włączył się w organizację 78 imprez sportowych, w tym imprez o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym, których organizatorami były organizacje pozarządowe. Wiele imprez sportowych zostało wspartych zakupem pucharów, medali i drobnego sprzętu sportowego. Inną formą wsparcia organizacji imprez sportowych oraz wydarzeń sportowych przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego było objęcie honorowego patronatu Pana Marszałka nad 20 wydarzeniami o charakterze sportowym.

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego dokonuje również zakupu usług promocyjnych podczas imprez i inicjatyw sportowych o szczególnym znaczeniu promocyjnym. Są to imprezy o najwyższej randze sportowej, których zadaniem jest promocja Województwa Warmińsko-Mazurskiego w kraju i za granicą, a także budowanie przewagi konkurencyjnej regionu. Imprezy te charakteryzują się często zasięgiem międzynarodowym, profesjonalną obsługą medialną, a tym samym są rozpoznawalne w kraju i za granicą. W 2018 r. dokonano zakupu 39 usług promocyjnych dotyczących zawodów i imprez sportowych, na łączną kwotę 1,8 mln zł. Województwo jako marka miało okazję promować się podczas inicjatyw o zasięgu międzynarodowym, jak również o charakterze ogólnopolskim. Były to m.in.:

1. Rozgrywki Plus Ligi piłki siatkowej mężczyzn w sezonie 2017/2018,

2. 75. Rajd Polski – runda Rajdowych Samochodowych Mistrzostw Europy,
3. Międzynarodowe Mistrzostwa Warmii i Mazur Juniorów i Kadetów w tenisie stołowym,
4. Rozgrywki ekstraklasy piłki ręcznej kobiet w sezonie 2017/2018,
5. Klubowe Mistrzostwa Europy w piłce ręcznej plażowej,
6. Rozgrywki Ekstraklasy Kobiet i Superligi Mężczyzn w tenisie stołowym,
7. Rozgrywki PGNiG Superligi Kobiet w piłce ręcznej,
8. Rozgrywki ekstraklasy piłki ręcznej mężczyzn w sezonie 2017/2018,
9. XXV Otwarte Żeglarskie Mistrzostwa Polski Dziennikarzy Mikołajki 2018,
10. Mistrzostwa Polski w kolarstwie szosowym,
11. Zawody triathlonowe Susz Triathlon 2018,
12. Rozgrywki I ligi kobiet w koszykówce w sezonie 2017/2018,
13. Puchar Europy w triathlonie w Olsztynie,
14. Międzynarodowy turniej United World Games w Austrii,
15. Rozgrywki Fortuna I Liga w piłce nożnej mężczyzn w sezonie 2018/2019,
16. 57. Plebiscyt na 10 Najpopularniejszych Sportowców Województwa Warmińsko-Mazurskiego-
Bal Sportowca,
17. XV Jubileuszowy Międzynarodowy Kongres Brydżowy Niepodległości 2018,
18. Rozgrywki I Ligi Baseballa w sezonie 2018,
19. Gala podsumowująca 20-lecie Klubu Sportowego TS Gwardia,
20. Mistrzostwa Polski w Motocrossie w Lidzbarku Warmińskim.

Ważnym organem działającym na rzecz rozwoju sportu w regionie jest Wojewódzka Rada Sportu w Olsztynie, która została powołana w 2015 r. uchwałą nr 38/416/15/V Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Rada pełni funkcję opiniodawczą i doradczą organów Województwa Warmińsko-Mazurskiego w zakresie kultury fizycznej. W skład Wojewódzkiej Rady Sportu wchodzi 11 członków, w tym 8 przedstawicieli organizacji pozarządowych. W 2018 r. odbyło się 5 spotkań, podczas których Rada Sportu opiniowała: projekt budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w zakresie kultury fizycznej, projekt zadań priorytetowych Programu Współpracy Samorządu Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz zadań wieloletnich, jak również kwoty proponowanych w ramach określonych zadań.

4.3. Kultura i edukacja

Kultura i edukacja stanowią istotne elementy życia każdej społeczności, ponieważ dzięki nim ludzie kształtują swój charakter oraz zachowanie, otwierają się na świat, a także rozwijają się estetycznie i intelektualnie. Równie ważnym zadaniem jest ochrona i kultywowanie dziedzictwa kulturowego tak, aby można było je przekazać następnym pokoleniom. Zważywszy na znaczenie kultury i edukacji w rozwoju regionalnej społeczności, Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego podejmuje szereg działań mających przyczynić się do dalszego rozwoju w tym zakresie.

Biorąc pod uwagę rozwój kultury w regionie, 10 lipca 2018 roku Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego uchwałą nr 30/654/18/V przyjął *Program wsparcia rozwoju kultury województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025*. Jego celem jest określenie głównych zadań administracji samorządowej województwa oraz podległych mu jednostek w tej dziedzinie. *Program* określa podstawowe elementy planistyczne regionalnej polityki kulturalnej. Należy do nich konieczność ochrony dziedzictwa kulturowego i rozwijanie regionalnej tożsamości w oparciu o dorobek pokoleń mieszkańców Warmii i Mazur. *Program* ma także zwrócić uwagę na potrzebę inspirującego i wspierającego podejścia administracji regionu do aktywności kulturalnej jego mieszkańców traktowanej także jako jedno z kół zamachowych rozwoju regionu.

Priorytetami programu są:

1. Ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego jako podstawy rozwoju i upowszechniania kultury oraz dostosowanie infrastruktury kulturalnej (oraz zarządzania nią) do współczesnych standardów i trendów światowych.
2. Rozwój edukacji w zakresie kształtowania kompetencji kulturowych i wspieranie społecznej aktywności kulturalnej rozumianej zarówno jako tworzenie kultury, jak i uczestnictwo w kulturze.
3. Promocja województwa poprzez kulturę oraz promocja kultury regionu służąca wzrostowi jego atrakcyjności i konkurencyjności.

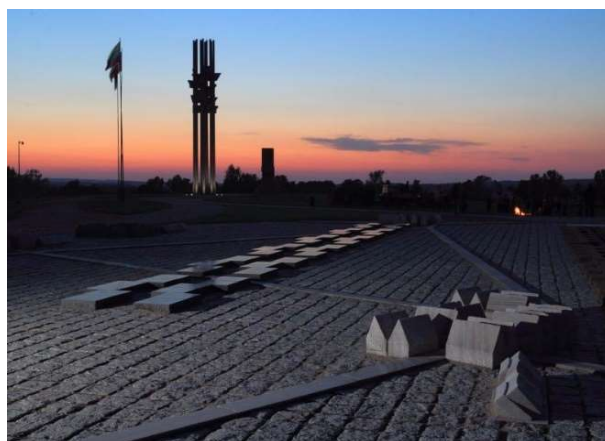
W 2018 r. w ramach działań promocyjnych dokument został przekazany wojewódzkim samorządowym instytucjom kultury, które począwszy od 2019 r. zostały zobowiązane do uwzględnienia założeń przyjętych w *Programie* w rocznych, szczegółowych planach działalności. Pierwsze sprawozdanie z realizacji Programu zaplanowane jest na I kwartał 2020 roku.

Dokumentem, w którym wskazano zadania związane z ochroną dziedzictwa kulturowego w regionie, jest *Program Opieki nad Zabytkami Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2016-2019*. Został on przyjęty uchwałą nr XVIII/426/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 czerwca 2016 r. Program ma na celu m.in. uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków oraz włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, a także zahamowanie procesów degradacji i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania. Dotychczas z Programu zostało sporządzone *Sprawozdanie z realizacji w latach 2016-2017 Programu Opieki Nad Zabytkami Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2016-2019*, które zatwierdził Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Aktualnie brak informacji o realizacji programu w 2018 r.

Rok 2018 obfitował w liczne wydarzenia i przedsięwzięcia kulturalne organizowane w regionie. Spośród nich warto wymienić następujące wydarzenia:

- *Olsztyńskie Spotkania Teatralne* - XXVI edycja Olsztyńskich Spotkań Teatralnych odbyła się w dniach 17-24 marca 2018 roku w Teatrze im. Stefana Jaracza w Olsztynie. W ciągu 8 dni 5 500 widzów obejrzało 11 tytułów. Podobnie jak w poprzednich latach hasłem przewodnim festiwalu była różnorodność.
- *Demoludy-Nowa Europa* – Międzynarodowy Festiwal Teatralny Demoludy odbyły się w dniach 28.11. 2018 – 02.12 2018. W ciągu 5 dni 1512 widzów obejrzało 12 wydarzeń, w tym - 5 spektakli, 3 czytania, koncert, wernisaż i projekcję filmu. Podczas festiwalu Teatr odwiedziło blisko 150 gości z Czech, Rosji, Chorwacji, Ukrainy, Węgier i Polski.

- *Działalność Galerii Marszałkowskiej*, która funkcjonuje w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego na ulicy Emilii Plater 1 w Olsztynie - zgodnie z Zarządzeniem nr 42/2015 Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 17 kwietnia 2015 roku w sprawie ustanowienia Regulaminu Galerii Marszałkowskiej. *Galeria Marszałkowska* jest wyjątkowym miejscem łączącym artystów z odbiorcami sztuki, a równocześnie miejscem promocji współczesnej sztuki we wszystkich jej przejawach i formach. Tworzy własną przestrzeń artystyczną, służącą artystom i adresatom, a jednocześnie wpływa pozytywnie na wizerunek Urzędu Marszałkowskiego. Wystawa Marszałkowska organizowana jest 12 razy w roku.
- *Plener Malarski Grunwald ART*, który odbył się w lipcu 2018 r. Jest to coroczne wydarzenie, organizowane zgodnie z Zarządzeniem nr 43/2015 Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 17 kwietnia 2015 roku. Obrazy, które powstają w trakcie pleneru, dotyczą tematyki związanej z Bitwą pod Grunwaldem lub inspirowane są tym historycznym wydarzeniem, a następnie prezentowane są na wystawie w Galerii Marszałkowskiej.
- *Inscenizacja Bitwy pod Grunwaldem* jest cyklicznym wydarzeniem organizowane na Polach Grunwaldu. W wyjątkowym historycznym widowisku rekonstruktorskim Bitwy pod Grunwaldem z 15 lipca 1410 roku bierze udział co roku ponad dwa tysiące rycerzy z Polski oraz wielu krajów Europy. Starcie wojsk polsko-litewskich z armią krzyżacką jest oglądane przez ponad sto tysięcy widzów. W obozach rycerskich warunki życia w średniowieczu odtwarza od czterech do pięciu tysięcy rekonstruktorów.
- *Dożynki Wojewódzkie* – cykliczne wydarzenie organizowane z okazji Święta Plonów w Muzeum Budownictwa Ludowego – Park Etnograficzny w Olsztynku, które odbyło się 18 września 2018 r. Ideą tej inicjatywy jest kultywowanie oraz popularyzacja dziedzictwa kulturowego i tradycji regionalnych oraz najciekawszych dziedzin plastyki ludowej. Prezentacja bogactwa plonów wkomponowanych w wieniec dożynkowy oraz promocja dorobku kulturowego wsi województwa warmińsko-mazurskiego.
- *Międzynarodowy Jarmark Folkloru*. W 2018 roku odbyła się 41 edycja Jarmarku, którego realizatorem jest Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie. Podczas Jarmarku przeprowadzono Przegląd Zespołów i Solistów Województwa Warmińsko-Mazurskiego, którego laureaci reprezentują region na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą. W 2018 r. było to 6 reprezentantów.
- *Europejskie Dni Dziedzictwa* - przedsięwzięcie odbywało się od 8 do 16 września 2018r. Dzięki zaangażowaniu 38 organizatorów, w województwie zorganizowano wydarzenia nawiązujące do tematu przewodniego, którym było hasło *Niepodległa dla wszystkich*. Temat miał na celu przypomnieć społeczeństwu historię odzyskania niepodległości Polski. Szerokie grono odbiorców przedsięwzięcia mogło pogłębiać wiedzę na temat dziedzictwa regionu, biorąc udział w wystawach, kuestach, spacerach, wydarzeniach. W województwie odbyło się ponad 100 wydarzeń w ok. 50 miejscowościach. Wojewódzka *Inauguracja Europejskich Dni Dziedzictwa na*

Warmii i Mazurach, która odbyła się 7 września 2018 r. na zamku w Działdowie, podczas której wygłoszone zostały prelekcje na tematy historyczne. Ponadto podczas inauguracji miało miejsce uroczyste oddanie do użytku gotyckiej części zamku i zwiedzanie ekspozycji muzealnej.

- *Wojewódzka Inauguracja Roku Kulturalnego 2018/2019*, która odbyła się w Warmińsko-Mazurskiej Filharmonii im Feliksa Nowowiejskiego 4 października 2018 r. W trakcie uroczystości zostały wręczone nagrody i wyróżnienia Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego w dziedzinie kultury oraz Nagroda Humanistyczna im. Wojciecha Kętrzyńskiego. Najlepsi twórcy i animatorzy kultury otrzymali Odznaki Honorowe *Za Zasługi dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego* przyznane przez Sejmik Województwa.

- *Regionalne Święto Ziół* – impreza organizowana jest przez Muzeum Budownictwa Ludowego – Park Etnograficzny w Olsztynku od 2010 roku i jest kontynuacją Jarmarków Pszczelarskich. Jak co roku w Skansenie 15 sierpnia odprawiana została uroczysta msza święta. Tradycyjnie imprezie towarzyszył kiermasz produktów zielarskich oraz członków sieci Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury Powiśle.

- *Targi chłopskie*, które odbyły się 7 października 2018 r. w Muzeum Budownictwa Ludowego – Parku Etnograficznym w Olsztynku. Jest to cykliczne wydarzenie, które swoim charakterem nawiązuje do tradycji jarmarków jako miejsc handlowych. Podczas kiermaszu rzemiosła i regionalnych kulinariów można spróbować żywności regionalnej, a także kupić wyroby oferowane przez rękodzielników. Podczas targów odbywają się również pokazy pracy rzemieślników.
- *Ogólnopolskie Spotkanie Zamkowe „Śpiewajmy Poezję”*, które odbywają się cyklicznie od 1974 r. *Spotkania* kierowane są do młodych kompozytorów, autorów tekstów, wykonawców gatunku poezji śpiewanej. Mają one na celu inspirowanie młodych talentów do poszukiwań artystycznych, upublicznianie i promocję ich dokonań twórczych, doskonalenie warsztatowe. W 2018 roku *Spotkania* odbyły się w dniach 21-23 czerwca.
- *Wawrzyn – Literacka Nagroda Warmii i Mazur* – w 2018 roku po raz czternasty w Starym Ratuszy Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie odbyła się gala, podczas której ogłoszono laureatów *Literackiej Nagrody Warmii i Mazur „Wawrzyn”*. Nagrodę za rok 2017 otrzymała książka *Wzgórze psów* Jakuba Żulczyka. Książka ta otrzymała również Nagrodę Czytelników.
- *II Kongres Przyszłości*, który odbył się w dniach 7-8 czerwca 2018 r. w Olsztynie. Współorganizatorem przedsięwzięcia był Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Było to największe wydarzenie tego typu w regionie północno-wschodnim, którego współorganizatorem był Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Podczas Kongresu rozmawiano o przyszłości Warmii i Mazur w czasach dużych zmian w kraju i Unii Europejskiej. Kongres przyszłości stworzył przestrzeń wymiany doświadczeń i wiedzy pomiędzy nauką, biznesem i technologią. Podczas wydarzenia zaprezentowano innowacyjne pomysły społeczne i gospodarcze. Najlepsi trenerzy mentalni uczyli natomiast, jak zmienić myślenie o nas samych i naszym regionie, tak aby osiągnąć szeroko rozumiany sukces.

- *II edycja Arena Festival film&music* – 3 dniowy koncert muzyki filmowej, prezentowanej w różnych miejscach Warmii i Mazur (m.in. Arena Expo Mazury w Ostródzie, Filharmonia Warmińska w Olsztynie, regionalny Port Lotniczy Olsztyn – Mazury w Szymanach). I edycja festiwalu odbyła się w 2017 r. i cieszyła się wielkim zainteresowaniem, stąd też podjęto decyzję o kontynuowaniu festiwalu w 2018 r., który odbył się w dniach 29 czerwca – 1 lipca.
- *Muzyczne Dekady Wolności* – projekt zorganizowane w 2018 r. przez Warmińsko-Mazurską Filharmonię im. Feliksa Nowowiejskiego w Olsztynie z okazji 100. rocznicy odzyskania niepodległości w 2018 r. realizowała projekt pn. *Muzyczne Dekady Wolności*. W ramach projektu zorganizowano liczne koncerty symfoniczne i kameralne promujące twórczość Feliksa Nowowiejskiego.
- *17. Elbląska Wiosna Teatralna* – w ramach przedsięwzięcia, odbywającego się w dniach 6-15 kwietnia 2018 r., przedstawiono 8 spektakli, które w sumie obejrzało 4367 widzów.

W 2018 r. Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego ufundował również liczne stypendia artystyczne i naukowe, a także przyznał nagrody w dziedzinie kultury. Były to m.in.:

- *Stypendia artystyczne*, które przyznawane są w trybie konkursowym od 2012 roku, corocznie na okres od kwietnia do września. Stypendia przyznaje się na określony projekt artystyczny w 8 dziedzinach. Mają one na celu wspieranie rozwoju twórczego osób uzdolnionych artystycznie, które w terminie składania wniosku nie ukończyły 35 roku życia, z zastrzeżeniem, iż w szczególnie uzasadnionym przypadku stypendium może być przyznane osobie, która ukończyła 35 rok życia. W 2018 r. stypendia w kwocie 700 złotych miesięcznie przyznano 14 osób.
- *Stypendia naukowe*, mające na celu wspieranie młodzieży wybitnie uzdolnionej z województwa warmińsko-mazurskiego. Co roku przyznane są 4 stypendia: 2 dla uczniów i 2 dla studentów. Stypendium wypłacane jest jednorazowo na dany rok szkolny lub akademicki w wysokości 7 000 złotych netto. Również w 2018 roku stypendia naukowe zostały wypłacone 4 osobom.
- *Odnaka Honorowa za Zasługi dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego* jest jednostopniową odznaką stanowiącą wyróżnienie za szczególne zasługi dla rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego, wykraczające poza podstawowe obowiązki zawodowe oraz dokonania przynoszące wymierne korzyści dla mieszkańców regionu Warmii i Mazur. Decyzją Zarządu Województwa Warmińsko Mazurskiego odznaką *Za Zasługi dla Województwa Warmińsko- Mazurskiego* w 2018 roku uhonorowane zostały 4 osoby.
- *Nagrody Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony dóbr kultury oraz szczególne zaangażowanie w pracę na rzecz kultury*, których celem jest wyróżnienie i uhonorowanie osób i podmiotów w uznaniu ich dorobku, oryginalnego charakteru osiągnięć lub wspieranie i promocję istotnej działalności dla twórczości artystycznej w sposób szczególny przyczyniający się do upowszechniania lub ochrony kultury. W 2018 roku przyznano 11 nagród indywidualnych i jedną nagrodę zbiorową.
- *Warmińsko-Mazurska Nagroda Humanistyczna im. W. Kętrzyńskiego* przyznawana jest na podstawie uchwały nr 50/614/09/III Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 11 sierpnia 2009 r. Jej laureatami są osoby mające wybitne osiągnięcia twórcze z zakresu nauk humanistycznych o trwałym znaczeniu dla regionu Warmii i Mazur. Nagroda przyznawana

jest od 2006 roku. Również w 2018 r. Warmińsko-Mazurska Nagroda Humanistyczna im. W. Kętrzyńskiego została przyznana.

- *Nagroda Partner* – nagroda przyznawana jest na podstawie Zarządzenie nr 46/20 Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 18 czerwca 2014 roku. Jej celem jest symboliczne wyróżnienie i uhonorowanie podmiotów gospodarczych oraz osób fizycznych, szczególnie hojnie wspierających działalność w obszarze kultury. Nagrodę mogą otrzymać firmy i osoby fizyczne zgłoszone przez wojewódzkie samorządowe instytucje kultury. W 2018 r. nagrodę otrzymało 5 podmiotów gospodarczych.
- *Laur Najlepszym z Najlepszych* – 5 kwietnia 2018 r. w Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej odbyła się 15. Gala *Laur Najlepszy z Najlepszych*. *Laur Najlepszym z Najlepszych* otrzymują osoby, instytucje lub firmy z Warmii i Mazur, które w 2017 roku wyróżniły się na forum krajowym lub międzynarodowym, osiągnęły sukces i zostały docenione przez niezależne gremia lub przyczyniły się do promocji regionu w kraju i na świecie. Zgłoszenia kandydatów do nagrody dokonują dyrektorzy departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na podstawie informacji własnych, prasowych oraz zgłoszeń niezależnych (instytucji, stowarzyszeń czy osób fizycznych). Dotychczas Marszałek Województwa przyznał 385 laurów. W 2018 r. przyznano 30 kolejnych w 10 kategoriach.

Rozwój kultury w regionie wspiera również *Warmińsko-Mazurski Fundusz Filmowy*, który funkcjonuje od 2017 roku przy Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie. Jego utworzenie było odpowiedzią na oczekiwania środowiska twórców, realizujących w regionie Warmii i Mazur filmy fabularne, seriale telewizyjne, filmy dokumentalne i animacje. Jednym z powodów powstania tej inicjatywy była również chęć promowania regionu, poprawa jego atrakcyjności wśród turystów i inwestorów-polskich i zagranicznych oraz filmowców. Warmińsko-Mazurski Fundusz Filmowy, to regionalna pomoc dla przemysłu filmowego. Główne działania Funduszu skupiają się na dofinansowywaniu produkcji filmowych wyłonionych w Konkursie Filmowym na wspieranie produkcji filmowych. W 2018 roku rozstrzygnięto II konkurs na wspieranie produkcji filmowych. Dofinansowanie uzyskały cztery spośród 6 zgłoszonych produkcji filmowych tj. *Mydło*, *Ostatni poganie Europy*, *Magia olsztyńskiego Zatorza*, *Miasto nad Łyną – Krótka historia Olsztyna*. Natomiast w listopadzie 2018 r. rozstrzygnięto III konkurs na wspieranie produkcji filmowych. Dofinansowanie uzyskały filmy: *Jak najdalej stąd*, *Tajemnice*

Astronomii Mikołaja Kopernika, And still aka Joanna Jędrzejczyk oraz Sprawa Gotlieba Linki czyli Plebiscyt 1920.

Oprócz przedsięwzięć kulturalnych, Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego podejmuje również szereg działań na rzecz rozwoju edukacji w regionie. O fakcie tym świadczy m.in. funkcjonowanie wojewódzkich placówek oświatowych. Jedną z placówek tego typu jest Zespół Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania w Górowie Iławeckim. W 2018 r. oprócz działań edukacyjnych realizował on zadania obejmujące przygotowanie i przeprowadzenie przedsięwzięć związanych z obchodami setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. W ramach niniejszych działań zorganizowano wycieczkę do Warszawy, otwarto wystawę okolicznościową *Świadectwa niepodległości* oraz zorganizowano inscenizację z okazji *Narodowego Dnia Niepodległości*. Powyższe przedsięwzięcia realizowane w 80% finansowane były ze środków Kuratorium Oświaty w Olsztynie, natomiast Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego wniósł wkład własny w wysokości 20% (tj. ok. 2 tys. zł). Ponadto w 2018 r. Zespół Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania w Górowie Iławeckim realizował następujące projekty inwestycyjne dofinansowane ze środków UE:

- *Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej w Zespole Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania* – wartość projektu 300 tys. zł, w tym dofinansowanie UE w wysokości 255 tys. zł;
- *Termomodernizacja budynku dydaktycznego i sali sportowej w Zespole Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania w Górowie Iławeckim* – wartość projektu ponad 2 mln zł, w tym dofinansowanie UE w wysokości 1,7 mln zł;
- *Efektywne techniki nauczania szansą na sukces* – wartość projektu 520 tys. zł, w tym dofinansowanie UE w wysokości 442,2 tys. zł.

Inną wojewódzką placówką edukacyjną, realizującą w 2018 r. projekty współfinansowane z funduszy unijnych, była Szkoła Policealna im. Jadwigi Romanowskiej w Elblągu. Projektami tymi były:

- *Kompleksowa modernizacja energetyczna budynku szkoły* – wartość projektu to ok. 2,3 mln zł, w tym dofinansowanie UE wyniosło ok. 1,7 mln zł;
- *Wyposażenie uczniów i słuchaczy Szkoły Policealnej im. Jadwigi Romanowskiej w Elblągu w dodatkowe umiejętności zawodowe, poszerzenie posiadanych oraz realizacja kształcenia praktycznego w rzeczywistych warunkach pracy* – wartość projektu to 784,7 tys. zł, w tym dofinansowanie UE wyniosło 667 tys. zł.

W 2018 r. również Szkoła Policealna im. prof. Zbigniewa Religi w Olsztynie realizowała projekt współfinansowany ze środków RPO WiM 2014-2020 pn. *Medyk początkiem twojej kariery zawodowej*. Finalnym celem projektu jest przyczynienie się do zwiększenia zdolności do zatrudnienia uczniów szkoły. Wartość projektu to ok. 1,5 mln zł, z czego dofinansowanie UE wyniosło 1,4 mln zł. Ponadto w 2018 także Szkoła

Policealna w Ełku, będąca również wojewódzką placówką oświatową, realizowała projekt *Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej* współfinansowany ze środków RPO WiM 2014-2020. Wartość projektu to 300 tys. zł, z czego dofinansowanie UE wyniosło 45 tys. zł.

Działalność edukacyjną w województwie warmińsko-mazurskim wspiera również sieć bibliotek pedagogicznych. Składa się ona z 12 powiatowych bibliotek pedagogicznych oraz Miejskiej Biblioteki Pedagogicznej w Lidzbarku Warmińskim. W 2018 r. z budżetu województwa wydatkowano 2 mln zł na dotacje celowe przeznaczone na działalność ww. bibliotek. Dodatkowo Samorząd Województwa przekazał środki w kwocie 5 tys. zł na doposażenie księgozbioru w Powiatowej Bibliotece Pedagogicznej w Mrągowie.

W skład sieci bibliotek edukacyjnych w województwie warmińsko-mazurskim wchodzi także Warmińsko-Mazurska Biblioteka Pedagogiczna im. prof. T. Kotarbińskiego w Olsztynie oraz Warmińsko-Mazurska Biblioteka Pedagogiczna im. Karola Wojtyły w Elblągu. W 2018 r. na działalność biblioteki w Olsztynie złożyły się głównie zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży (352 zajęcia dla 7 192 uczestników), konferencje dla nauczycieli (21 konferencji dla 275 uczestników) oraz szkolenia, głównie w zakresie TIK (13 szkoleń dla 114 uczestników). Biblioteka kompleksowym wsparciem objęła także 24 szkoły. Działalność biblioteki w Elblągu skupiła się natomiast na zajęciach edukacyjnych dla dzieci i młodzieży (291 zajęć dla 5 553 uczestników), szkoleniach stacjonarnych dla nauczycieli (53 szkolenia dla 470 uczestników) oraz szkoleniach on-line (17 szkoleń dla 170 uczestników).

W województwie warmińsko-mazurskim funkcjonują również wojewódzkie placówki doskonalenia nauczycielki, którymi są: Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie wraz z filią w Olecku (W-M ODN w Olsztynie) oraz Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Elblągu (W-M ODN w Elblągu). W 2018 r. W-M ODN w Olsztynie zorganizował i przeprowadził 848 form doskonalenia dla 16 371 uczestników, natomiast W-M ODN w Elblągu – 831 form doskonalenia dla 16 182 nauczycieli. Dodatkowo ośrodek olsztyński kompleksowym wsparciem objął 10 szkół różnego typu, natomiast ośrodek elbląski wsparł 17 szkół. Wsparcie polegało m.in. na diagnozie sytuacji dydaktyczno-wychowawczej, sporządzeniu na jej podstawie planu wspomaganie wraz z organizacją wsparcia i doskonalenia prowadzonych przez ekspertów. Ponadto W-M ODN w Elblągu zrealizował 8 grantów Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty, natomiast W-M ODN w Olsztynie 6. W strukturze ośrodków doskonalenia nauczycieli funkcjonują także centra edukacji ekologicznej. Zgodnie ze swoimi zadaniami statutowymi ich zadaniem jest promowanie i upowszechnianie edukacji ekologicznej poprzez wspieranie merytoryczne i finansowe szkół, realizację projektów edukacyjnych, konkursów, kampanii ekologicznych oraz organizację i prowadzenie szkoleń dla nauczycieli. Łącznie na działania te Centra pozyskały z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie kwotę w wysokości 189 tys. zł.

Ponadto w 2018 r. Zarząd Województwa Warmińsko – Mazurskiego, uchwałą nr 6/115/18/V z 25.01.2018 r., ustalił *Plan dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli na 2018 r.* W ramach *Planu* wydatkowano 103,1 tys. zł, w tym 6,2 tys. zł przekazano do W-MODN w Olsztynie na zorganizowanie szkolenia dla kadry kierowniczej szkół i placówek.

W 2018 r. Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, w ramach działań wspierających bazę oświatową, udzielił także dotacji w kwocie 180 tys. na rzecz projektu *Dostosowanie internatów Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Węgorzewie do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz poprawa bezpieczeństwa obiektów*, a także dofinansował w kwocie 200 tys. zł inwestycję pn. *Wyższy standard edukacji – lepsza jakość życia lokalnych społeczności – rozbudowa infrastruktury kształcenia zawodowego w Powiecie Węgorzewskim*.

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego realizuje również pomoc zdrowotną dla nauczycieli emerytów, rencistów lub nauczycielskie świadczenia kompensacyjne szkół i placówek prowadzonych

przez Samorząd Województwa Warmińsko – Mazurskiego, zgodnie z uchwałą nr 11/222/18/V Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego. W lutym 2018 roku powołano komisję opiniującą wnioski o przyznanie zasiłku pieniężnego w ramach pomocy zdrowotnej jako częściowej refundacji kosztów leczenia poniesionych przez nauczycieli, którzy przeszli na emeryturę, rentę lub nauczycielskie świadczenia kompensacyjne szkół i placówek prowadzonych przez Samorząd Województwa Warmińsko – Mazurskiego. W 2018 r. na pomoc zdrowotną dla nauczycieli w budżecie Województwa zabezpieczono środki finansowe w wysokości 32 tys. zł.

4.4. Zdrowie

W Regionalnym Programie Operacyjnym Warmia i Mazury na lata 2014-2020 (RPO WiM) zaplanowane zostały m.in. działania z zakresu ochrony zdrowia, w tym przedsięwzięcia mające na celu zachowanie dobrego stanu zdrowia i wydłużenie wieku aktywności zawodowej wśród mieszkańców województwa (Oś priorytetowa X Regionalny rynek pracy) oraz ułatwienie dzieciom z rodzin zagrożonych ubóstwem dostępu do opieki zdrowotnej (Oś priorytetowa XI Włączenie społeczne).

W 2018 Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego zatwierdził następujące Programy Polityki Zdrowotnej:

- Program Polityki Zdrowotnej dla mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2017-2021 w zakresie profilaktyki i wczesnego wykrywania zakaźnych chorób odkleszczowych (całkowita kwota przeznaczona na realizację Programu wynosi 1,3 mln zł).
- Program Polityki Zdrowotnej województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2018-2020 w zakresie zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) – w szczególności działania edukacyjne oraz szczepienia dziewcząt w wieku 11-13 lat (całkowita kwota przeznaczona na realizację Programu wynosi 1,65 mln zł).
- Program Polityki Zdrowotnej na lata 2018-2021 w zakresie profilaktyki, wczesnego wykrywania i rehabilitacji zaburzeń ze spektrum autyzmu u dzieci i młodzieży z terenu województwa warmińsko-mazurskiego (całkowita kwota przeznaczona na realizację Programu wynosi ok. 8,4 mln zł).
- Program Polityki Zdrowotnej dla mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego w wieku aktywności zawodowej na lata 2017-2021 w zakresie rehabilitacji medycznej schorzeń kręgosłupa oraz narządów ruchu (całkowita kwota przeznaczona na realizację Programu wynosi 3,6 mln zł).
- Program Polityki Zdrowotnej na lata 2018–2021 w zakresie zapobiegania rozwojowi próchnicy u dzieci i młodzieży z terenu województwa warmińsko-mazurskiego (całkowita kwota przeznaczona na realizację Programu wynosi 7,6 mln zł).

W związku z powyższym, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej jako IZ RPO WiM 2014-2020 ogłosił 8 konkursów z obszaru zdrowia w ramach poniższych typów projektu:

- Realizacja programów zdrowotnych dotyczących chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu w zakresie zakaźnych chorób odkleszczowych (borelioza i kleszczowe zapalenie mózgu), w tym działania zwiększające zgłaszalność na badania profilaktyczne;
- Opracowanie i/lub wdrożenie programów zdrowotnych z uwzględnieniem rehabilitacji medycznej;
- Realizacja programów profilaktycznych opracowanych na szczeblu krajowym pod nadzorem Ministerstwa Zdrowia w zakresie raka piersi, w tym działania zwiększające zgłaszalność na badania profilaktyczne;

- Opracowanie i wdrożenie programów ukierunkowanych na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy (w tym działania szkoleniowe);
- Wdrożenie profilaktyki raka szyjki macicy (w zakresie szczepienia dziewcząt w wieku ok. 11–14 lat celem uzupełnienia interwencji krajowej);
- Opracowanie i wdrożenie programów wczesnego wykrywania (wraz z sanacją) wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci zagrożonych niepełnosprawnością i niepełnosprawnych.

Z ośmiu ogłoszonych konkursów, pięć zostało rozstrzygniętych w 2018 r. (rozstrzygnięcie trzech konkursów zaplanowano na 2019 r.). Do dofinansowania skierowano dwa projekty na łączną kwotę ok. 1 mln zł.

W celu podniesienia świadomości zdrowotnej społeczeństwa w budżecie województwa w 2018 roku zaplanowano kwotę 165 tys. zł na realizację zadań z zakresu promocji i ochrony zdrowia. O przyznanie dotacji z budżetu województwa na działania obejmujące edukację zdrowotną i propagowanie zdrowego stylu życia wśród mieszkańców województwa warmińsko – mazurskiego ubiegały się organizacje pozarządowe jak również podmioty lecznicze, dla których organem tworzącym jest samorząd województwa. Z 57 ofert złożonych w 2018 r., dotacje przyznane zostały 35 podmiotom na realizację 49 programów zdrowotnych.

Ponadto Zarząd Województwa udzielił dotacji celowej Uniwersytetowi Warmińsko-Mazurskiemu w Olsztynie w kwocie 30 tys. zł na dofinansowanie organizacji *IX Konferencji Naukowo-Szkoleniowej dotyczącej zagadnień z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności zagrożeń onkologicznych, chorób zakaźnych, medycyny katastrof*. Konferencja adresowana była do wszystkich mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego i wzięło w niej udział

ponad 250 osób, wśród nich przedstawiciele kadry naukowej uczelni wyższych, pracownicy Państwowych Inspektoratów Sanitarnych, Inspekcji Weterynaryjnej, Inspekcji Wojska Polskiego, MSWiA, pracownicy ochrony zdrowia i innych profesji związanych bezpośrednio zawodowo z problematyką naukową poruszaną podczas konferencji.

W 2018 roku opracowano informator pn. *Przewodnik o dostępnych formach: opieki zdrowotnej, pomocy społecznej, aktywizacji zawodowej i opieki w stanach kryzysu psychicznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, ich rodzin oraz ofiar sytuacji kryzysowych w województwie warmińsko-mazurskim*, który ukazał się w nakładzie 500 egzemplarzy. Jednocześnie wersję elektroniczną *Przewodnika* opublikowano na stronie internetowej Urzędu⁹.

Realizując zadanie dotyczące kształcenia podyplomowego lekarzy i lekarzy dentyków oraz organizacji i nadzoru nad przebiegiem staży podyplomowych w 2018 r. zawarto 19 umów z podmiotami uprawnionymi do prowadzenia staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentyków na realizację staży podyplomowych. Zapewniono także zgodnie z ramowym programem stażu podyplomowego lekarza i lekarza dentystry, realizację szkoleń z zakresu transfuzjologii klinicznej, profilaktyki zakażeń HIV, diagnostyki i leczenia AIDS, ratownictwa medycznego oraz orzecznictwa lekarskiego, bioetyki i prawa

⁹https://www.warmia.mazury.pl/images/Departamenty/Departament_Zdrowia/inne_dokumenty/Przewodnik_zdr_psychn.pdf

medycznego. Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w 2018 roku odbywało staż podyplomowy łącznie 152 stażystów, w tym: 127 lekarzy i 25 lekarzy dentystów. Ponadto na podstawie uzyskanych danych z podmiotów leczniczych zweryfikowano całościowo listę podmiotów uprawnionych do prowadzenia staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentystów.

We wrześniu 2018 roku przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie wzięli udział w XIX Międzynarodowych Targach Medycznych pn. *Medycyna i Kosmetologia 2018*. Celem wyjazdu było promowanie na rynku Federacji Rosyjskiej usług medycznych świadczonych przez wojewódzkie jednostki ochrony zdrowia. Na potrzeby rozpowszechnienia informacji o wojewódzkich jednostkach ochrony zdrowia zakupiono opracowanie folderu pn. *Po Zdrowie na Warmię i Mazury*, zawierający informacje o świadczonych przez wojewódzkie podmioty lecznicze usługach medycznych. Zarówno folder jak i materiały promocyjne przygotowane przez podmioty lecznicze w języku rosyjskim były dostępne na stoisku wystawowym.

W opublikowanym Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022, określono cele główne i szczegółowe oraz wytyczne w formie zadań, gdzie podmiotem realizującym jest samorząd województwa. W związku z powyższym Marszałek Województwa powołał Zespół ds. opracowania projektu Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego. W 2018 roku zorganizowano spotkania Zespołu w sprawie opracowania projektu Programu. Ponadto wypełniając ustawowy obowiązek Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego sporządził roczne sprawozdanie z wykonania zadań wynikających z Programu za rok 2017.

4.5. Bezpieczeństwo publiczne

Jednym z zadań Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego jest także umiejętne i skuteczne inwestowanie środków finansowych w bezpieczeństwo publiczne w regionie. Dlatego też w 2018 r. z budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego przeznaczano środki finansowe na utrzymanie gotowości garnizonu Policji, Straży Granicznej oraz jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej.

W 2018 r. Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w ramach działań na rzecz bezpieczeństwa publicznego udzielił wsparcia finansowego, przekazując 200 tys. zł na Fundusz Wsparcia Policji. Kwota ta umożliwiła dofinansowanie zakupu łodzi motorowej. W 2018 r. przekazano również 120 tys. zł na Fundusz Wsparcia Straży Granicznej. Dzięki środkom tym zakupiono motocykl Yamaha MT-09, a także dokonano rozbudowy monitoringu wizyjnego.

Samorząd Województwa również aktywnie wspierał działalność Ochotniczej Straży Pożarnej w regionie. W 2018 r. z budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego przeznaczono:

- 330 tys. zł dla 8 jednostek OSP w celu dofinansowania zakupu wozów strażackich;
- 95 tys. zł dla 5 jednostek OSP na zakup sprzętu ratowniczego;
- 445 tys. zł dla 22 jednostek OSP w celu dofinansowania budowy, rozbudowy, modernizacji remiz.

łącznie w 2018 r. na rzecz OSP przekazano 900 tys. zł, z czego 30 tys. wydatkowanych było na zakup nagród rzeczowych przyznawanych w ramach konkursów i zawodów strażackich.

Należy podkreślić, iż na przestrzeni ostatnich 20 lat dzięki dobrej współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego ze służbami i instytucjami działającymi na rzecz szeroko rozumianego bezpieczeństwa w regionie, wyposażanie Staży Pożarnej, Policji i Straży Granicznej uległo znacznej poprawie.

5. Współpraca

Wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych stanowi trzeci cel *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025*. W *Strategii* przyjęto, iż powiązania sieciowe odgrywają szczególną rolę w rozwoju gospodarki, a sieciowa współpraca powinna być ważnym narzędziem budowania relacji na różnych poziomach – formalnych i nieformalnych, branżowych i interdyscyplinarnych. Dlatego też w tej części *Raportu* przedstawiono działania Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego podjęte w 2018 r., mające na celu budowanie szeroko pojętej współpracy.

5.1. Współpraca międzynarodowa

Za realizację Priorytetów współpracy zagranicznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego (uchwała nr XXXVIII/771/14 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 czerwca 2014 r.) odpowiada Departament Współpracy Międzynarodowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Uwarunkowania i cele współpracy międzynarodowej wymagają bezpośredniej realizacji wielu zadań oraz współdziałania na licznych płaszczyznach z innymi komórkami Urzędu oraz jednostkami organizacyjnymi Województwa.

Rok 2018 obfitował w różne przedsięwzięcia, jednak przede wszystkim upłynął pod znakiem obchodów 15-lecia podpisania umowy o współpracy międzyregionalnej z Obwodem Rówieńskim na Ukrainie. Stąd też podjęto wiele wspólnych polsko-ukraińskich inicjatyw. Zorganizowano wydarzenie promujące współpracę Województwa z Obwodem Rówieńskim, podczas którego podpisano plan pracy na lata 2018-2020 oraz przeprowadzono warsztaty dla ukraińskich samorządowców dotyczące rozwoju lokalnego i regionalnego. Zaangażowano się w organizację Dni Kultury Polskiej na Rówieńszczyźnie i zorganizowano dla partnerów z Ukrainy wizyty studyjne dotyczące branży turystycznej.

Rok 2018 to również jubileusz 20-lecia Euroregionu Bałtyk, w działalność którego Województwo Warmińsko-Mazurskie jest zaangażowane praktycznie od samego powstania. W otwarciu obrad wzięł udział Marszałek Województwa, zaś w jednym z paneli dyskusyjnych, pt. *Euroregion Bałtyk 2030 – partnerstwo dla przyszłości*, zasiadł dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, który prowadził dyskurs

o pożądanym kierunkach rozwoju działań inicjatywy. Euroregion Bałtyk zrzesza samorządy z Polski, Szwecji, Danii, Litwy i Federacji Rosyjskiej, a aktywne uczestnictwo stwarza Województwu szansę na pełniejsze wykorzystanie możliwości rozwojowych.

W 2018 r. obchodzono także 20-lecie partnerstwa między Welskim Parkiem Krajobrazowym a Parkiem Krajobrazowym Drömling w Niemczech.

W towarzyszącej wydarzeniu konferencji pt. *Natura nie zna granic – współpraca między Welskim Parkiem Krajobrazowym a Parkiem Krajobrazowym Drömling* wzięli udział przedstawiciele Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Podczas konferencji podsumowano dotychczasową współpracę oraz omówiono bieżące projekty, a także poruszono zagadnienia związane ze współpracą międzynarodową i jej wpływem na relacje polsko-niemieckie.

W 2018 r. zrealizowano szereg działań angażujących innych partnerów zagranicznych, szczególnie z regionów partnerskich. Między innymi, podczas posiedzenia Komitetu Sterującego Współpracy Zdecentralizowanej Departamentu Côtes d'Armor (Francja) i Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego podpisano plan pracy na lata 2018-2020, którego celem strategicznym jest zwiększenie atrakcyjności regionów, podkreślenie ich zaangażowania na arenie europejskiej, szczególnie poprzez aktywizację obywateli i samorządów w obszarze współpracy międzynarodowej. Z kolei podczas Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast w Brukseli doszło do uroczystego podpisania Porozumienia o współpracy pomiędzy Województwem Warmińsko-Mazurskim a Regionem Umbria (Włochy). Porozumienie służy przede wszystkim rozwijaniu kontaktów międzyregionalnych i międzynarodowych, przyczyniając się do rozwoju społecznego i gospodarczego, szczególnie poprzez realizację projektów partnerskich w ramach polityk i programów UE.

Wychodząc naprzeciw potrzebom jednostek samorządu terytorialnego z regionu, w 2018 r. stworzono program służący pobudzeniu współpracy międzynarodowej na szczeblu lokalnym, tj. konkurs *WM dla WM. Wsparcie Współpracy Międzynarodowej JST w Województwie Warmińsko-Mazurskim w 2018 roku*. Na dofinansowanie przeznaczono 50 tys. zł. Inicjatywa cieszyła się dużym zainteresowaniem regionalnych JST – w ramach konkursu wsparto 12 zadań. Realizowane projekty miały na celu budowanie nowych i wzmacnianie już istniejących międzynarodowych partnerstw samorządowych, jak również pobudzanie rozwoju społeczno-gospodarczego regionu, aktywizację społeczności lokalnych oraz promocję Województwa Warmińsko-Mazurskiego za granicą. Sukces programu zdecydował o kontynuacji przedsięwzięcia w kolejnym roku.

W ramach współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2018 r. przeprowadzono otwarty konkurs ofert na wykonanie zadań publicznych Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego przez organizacje pozarządowe oraz inne podmioty w zakresie integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami. W ramach konkursu dofinansowano 12 zadań, a na wsparcie przeznaczono 100 tys. zł. Wspieranie zadań w tym obszarze pobudza mieszkańców do aktywnej współpracy międzynarodowej, ale oprócz wymiaru społecznego, realizacja zadań często służy skutecznej promocji regionu.

Istotnym elementem prorozwojowym jest zaznaczanie obecności Województwa w różnych wydarzeniach służących wymianie doświadczeń, stąd w 2018 r. zaangażowanie Departamentu Współpracy Międzynarodowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie np. w II Warmińsko-Mazurski Kongres Przyszłości, XXVIII Forum Ekonomiczne w Krynicy, organizację wizyty studyjnej rektorów uczelni wyższych z regionu w Brukseli oraz w konferencje i fora stricte poruszające kwestie współpracy zagranicznej (m.in. VII Forum Regionów Polski i Chorwacji,

Konferencja Programu Polska-Rosja 2014-2020, XII Forum Organizacji Polonijnych Obwodu Kaliningradzkiego, Forum Strategii Morza Bałtyckiego).

W 2018 r. podjęto również szereg inicjatyw służących wspieraniu rozwoju bezpośrednich kontaktów między społecznościami regionów partnerskich oraz wspieraniu współpracy z Polonią, m.in. udział w organizacji XII Forum Organizacji Polonijnych Obwodu Kaliningradzkiego, wspólna organizacja pobytu młodzieży polonijnej w Bartoszycach. Szczególny nacisk położono na poszerzanie horyzontów młodzieży (wspólna organizacja obozów, wymian uczniowskich, udziału w konkursach i olimpiadach) oraz aktywizację osób starszych.

Szczegółowe informacje dotyczące współpracy międzynarodowej Województwa dostępne są w *Informacji o realizacji współpracy międzynarodowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2018 r.* – corocznym materiale informacyjnym, podsumowującym działania Samorządu Województwa podjęte w danym roku na arenie międzynarodowej. Zgodnie z przyjętym planem prac informacja przekładana jest Sejmikowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego podczas grudniowej sesji¹⁰.

5.2. Dialog społeczny i współpraca z organizacjami pozarządowymi

Jednym z zadań realizowanych przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego jest współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (podmioty zwane w dalszej treści łącznie: organizacjami pozarządowymi).

Wg danych z Urzędu Statystycznego w Olsztynie, na dzień 31 grudnia 2018 r. w regionie zarejestrowanych było 4656 stowarzyszeń i 625 fundacji – łącznie 5281 podmiotów. Włączając do powyższej liczby inne zarejestrowane formy prawne organizacji pozarządowych, tj. inne zarejestrowane organizacje społeczne, organizacje pracodawców, samorząd gospodarczy i zawodowy oraz kościół katolicki, inne kościoły i związki wyznaniowe, to podmiotów społecznych w regionie jest 6385.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi odbywa się na podstawie uchwalanych przez Sejmik Województwa programów współpracy. W roku 2018 obowiązywały:

- *Program współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2018* przyjęty uchwałą nr XXXII/699/17 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 listopada 2017 r.
- *Program współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2016-2021* uchwalony w 2015 r., a zaktualizowany uchwałą nr XXXII/700/17 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 listopada 2017 r.

W 2018 r. współpraca Samorządu Województwa z organizacjami pozarządowymi odbywała się w 15 obszarach tematycznych (priorytetach) oraz w 3 płaszczyznach:

- Włączanie organizacji pozarządowych w tworzenie polityk publicznych

¹⁰ Dokument dostępny jest również na stronie internetowej: <https://warmia.mazury.pl/unia-i-wspolpraca-zagraniczna/priorytety-miedzynarodowej-wspolpracy>.

Organizacje pozarządowe, najczęściej poprzez swoich przedstawicieli, aktywnie biorą udział w tworzeniu i monitorowaniu realizacji dokumentów wojewódzkich uczestnicząc w pracach różnego rodzaju grup roboczych, opiniujących, doradczych, czy konsultacyjnych. Przykładem mogą być grupy robocze powołane przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego

do opracowania i monitoringu programów współpracy Samorządu Województwa z organizacjami pozarządowymi. W skład tych grup, działających przy poszczególnych komórkach organizacyjnych, wchodzi przedstawiciele administracji samorządowej oraz organizacji pozarządowych. W roku 2018 funkcjonowało 13 grup roboczych powołanych uchwałą nr 36/495/17/V z dnia 12 czerwca 2017 r. (na 98 członków, 54 to przedstawiciele organizacji pozarządowych), od lipca 2018 r. - 13 grup roboczych powołanych uchwałą nr 29/653/18/V z dnia 3 lipca 2018 r. (na 99 członków, 62 to przedstawiciele organizacji pozarządowych). Rolę grupy roboczej w obszarze rozwoju kultury fizycznej spełniała Wojewódzka Rada Sportu powołana uchwałą nr 55/590/15/V Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 października 2015 r. (na 11 członków, 8 to przedstawiciele organizacji pozarządowych).

Przykłady innych działających w roku 2018 zespołów wspólnych to:

- 1) Komitet Monitorujący RPO WiM 2014-2020;
- 2) Zespół programowy odpowiedzialny za przygotowanie projektu *Programu rozwoju kultury województwa warmińsko--mazurskiego do roku 2025*;
- 3) Kapituła rozpatrująca i opiniująca stypendia artystyczne;
- 4) Komisja konkursowa opiniująca oferty w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- 5) Komisja ds. stypendiów naukowych Marszałka Województwa;
- 6) Zespół opiniodawczy (Nagrody Marszałka za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony dóbr kultury oraz szczególne zaangażowanie w pracę na rzecz kultury);
- 7) Wojewódzka Rada Rynku Pracy (WRRP);
- 8) Komitet Monitorujący *Zaktualizowaną Strategię Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w województwie warmińsko- mazurskim do 2025 roku*;
- 9) Zespoły monitorujące wojewódzkie programy z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 10) Społeczna Rada Seniorów Województwa Warmińsko-Mazurskiego;
- 11) Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej.

Ogółem w Samorządzie Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2018 roku funkcjonowało 58 różnego rodzaju zespołów wspólnych, w pracach których wzięło udział łącznie 237 przedstawicieli organizacji pozarządowych, co stanowiło 30,6% wszystkich członków.

Szczególną platformą współpracy międzysektorowej jest Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, powołana w 2011 r. przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego w celu praktycznej realizacji dialogu obywatelskiego. Rada składa się z 20 członków (10 przedstawicieli organizacji pozarządowych i 10 przedstawicieli administracji, w tym przedstawiciela Wojewody oraz 2 przedstawicieli Sejmiku Województwa).

W 2018 r. Rada odbyła 6 posiedzeń. Głównymi tematami jej prac były: dyskusja nt. współpracy Samorządu Województwa z organizacjami pozarządowymi w roku 2018 i planów na 2019 r. - na podstawie sprawozdań z realizacji programów współpracy z organizacjami pozarządowymi w roku 2017; udział w pracach i zaopiniowanie programu współpracy z organizacjami na rok 2019 oraz aktualizacji wieloletniego programu współpracy; podjęcie stanowiska w sprawie konieczności rozpoczęcia prac nad zmianą ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i przekazanie go władzom rządowym. Przedstawiciele Rady biorą udział w ogólnopolskim Konwencie Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego. W tym roku odbyły się również wybory do Rady IV kadencji, która została powołana przez Marszałka Województwa 18 stycznia 2019 r.

Organizacje pozarządowe uczestniczą również przy wyborze ofert konkursowych do dofinansowania z budżetu Województwa, składanych przez organizacje pozarządowe w ramach otwartych konkursów ofert organizowanych przez Zarząd Województwa na realizację zadań Samorządu Województwa. W roku 2018 Zarząd Województwa powołał 20 komisji konkursowych, w składzie których było 100 przedstawicieli Zarządu oraz 50 osób wskazanych przez organizacje pozarządowe.

Inną formą włączania organizacji pozarządowych w tworzenie polityk publicznych są konsultacje społeczne. Najczęściej organizacje pozarządowe uczestniczą w pracach (w tym w konsultacjach) nad opracowaniem programów współpracy Samorządu Województwa z organizacjami pozarządowymi. W roku 2018 w badaniu ankietowym, przed przystąpieniem do opracowania tego dokumentu na rok 2019, wzięło udział 19 organizacji, natomiast uwagi w konsultacjach zgłosiły 4 podmioty. W 2018 r. Zarząd Województwa ogłosił 11 konsultacji (umieszczonych w BIP w zakładce *Konsultacje społeczne*). Uczestniczyły w nich łącznie 39 organizacji, przy czym najwięcej podczas prac nad w/w programem współpracy 2019. Należy przy tym zaznaczyć, że w porównaniu z poprzednimi latami, nastąpił spadek aktywności organizacji pozarządowych w konsultacjach społecznych.

- Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji zadań publicznych

Współpraca w tym obszarze odbywa się przede wszystkim poprzez zlecenie organizacjom pozarządowym zadań publicznych Samorządu Województwa wymienionych w programach współpracy, głównie po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert. W roku 2018 rozstrzygnięto 1 konkurs na zadania realizowane w roku 2018 (ogłoszony w grudniu 2017 r.) oraz 3 konkursy na zadania roczne i 1 konkurs na zadania dwuletnie (z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego, rozwoju turystyki oraz rozwoju sektora pozarządowego). W grudniu ogłoszono również konkurs na realizację zadań publicznych w roku 2019.

W roku 2018 przekazano łącznie 4,6 mln zł w formie dotacji na realizację zadań zawartych w rocznym programie współpracy, obejmującym wszystkie zadania publiczne delegowane organizacjom pozarządowym przez jednostki organizacyjne Samorządu Województwa – zawarto w sumie 277 umów (złożono łącznie 464 oferty, a wartość oczekiwanych dotacji we wszystkich ofertach spełniających wymogi formalne wynosiła 8,3 mln zł). Zawarto również 11 umów na realizację zadań dwuletnich z zakresów: kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego, rozwój turystyki oraz rozwój sektora pozarządowego, zawartych w wieloletnim programie współpracy. W 2018 r. realizowane były również 3 zadania z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego w ramach umów podpisanych w 2017 r. Wartość dotacji przekazanych w roku 2018 na ich

realizację to 121 tys. zł. Na zadania dwuletnie złożono łącznie 25 ofert, a wartość oczekiwanych dotacji wynosiła 301,2 tys. zł.

Dzięki przekazanim dotacjom zrealizowano zadania roczne o wartości łącznej 11,6 mln zł. Dotacje stanowią prawie 40% wartości zrealizowanych zadań. Wartość łączna zadań wieloletnich to 535,6 tys. zł i dotacje w roku 2018 stanowiły 22,6% wartości tych zadań. Oczekiwania organizacji (na podstawie złożonych ofert, poprawnych formalnie) były ponad 2 razy większe od możliwości budżetowych Województwa (podobnie jak w roku 2017).

W realizacji zadań zleconych wzięło udział łącznie ok. 12 392 wolontariuszy (w tym 3 000 wolontariuszy Banku Żywności w Olsztynie). Łączna wartość pracy wolontariuszy oraz pracy społecznej członków organizacji (bez wyceny pracy wolontariuszy Banku Żywności) wynosiła ok. 1,6 mln zł (wartość wyższa niż w poprzednim roku). Dane pochodzą ze sprawozdań organizacji pozarządowych ze zrealizowanych zadań zleconych.

- Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie infrastruktury współpracy¹¹, tworzenie warunków do społecznej aktywności

Oprócz najbardziej popularnej formy współpracy, tj. zlecenia zadań publicznych i udzielania na ten cel dotacji, współpraca z organizacjami pozarządowymi odbywa się poprzez wspólne wydarzenia, inicjatywy, konferencje, szkolenia itp. Przedsięwzięcia organizacji są obejmowane honorowym patronatem Marszałka Województwa. Samorząd w miarę możliwości bezpłatnie użycza swoich pomieszczeń na działalność organizacji, przekazuje materiały promocyjne, uczestniczy w organizowanych przez nie wydarzeniach. Wzajemne wsparcie i współpraca odbywają się praktycznie na co dzień. Jednym z takich wspólnych przedsięwzięć, mających znaczenie dla promocji działalności obywatelskiej, pozarządowej jest coroczna wojewódzka konferencja organizacji pozarządowych oraz Konkurs *Godni Naśladowania*.

W roku 2018 odbyła się już 15. edycja Konkursu *Godni Naśladowania* organizowanego przez Radę Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego we współpracy z samorządem regionu i pod honorowym patronatem Marszałka Województwa. Od tego roku też zmieniła się formuła konkursu. Odbył się on w 4 kategoriach: 1) Organizacja Godna Naśladowania (20 nominowanych organizacji);

2) Pozarządowiec Godny Naśladowania (7 nominowanych); 3) Samorząd Godny Naśladowania (2 nominacje) oraz 4) Przedsiębiorca Godny Naśladowania (4 nominacje). Przyznano 4 statuetki, 4 wyróżnienia i 2 wyróżnienia specjalne za wieloletnią działalność organizacji. Gala konkursu odbyła się podczas Warmińsko-Mazurskiego Forum Organizacji Pozarządowych 11 czerwca 2018 r. w Olsztynie.

Regionalne Forum Organizacji Pozarządowych to wydarzenie cykliczne, organizowane przez Samorząd Województwa we współpracy z Radą Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-

¹¹ *Infrastruktura współpracy* – brzmienie tego obszaru współpracy zostało zaczerpnięte z modelu współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi opracowanym przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach projektu finansowanego ze środków UE w poprzednim okresie programowania (2007-2013); oznacza np. budynki, pomieszczenia, miejsca, place itp. sprzyjające wzajemnej współpracy NGO, grup nieformalnych, społeczności lokalnych, mieszkańców itp. tu są to np. budynki dofinansowywane ze środków PFRON.

Mazurskiego, podczas którego poruszane są zagadnienia istotne dla rozwoju sektora pozarządowego. W roku 2018 tematem przewodnim był: fundraising w praktyce – zasady, skuteczność w pozyskiwaniu środków finansowych, dobre praktyki z Polski i regionu Warmii i Mazur. Pozyskiwanie środków finansowych spoza sektora finansów publicznych to umiejętność dająca większą niezależność organizacjom w realizacji zadań statutowych. W konferencji uczestniczyło ok. 150 osób.

Kolejnym ważnym zagadnieniem mającym wpływ na rozwój sektora pozarządowego naszego regionu jest wsparcie rozwoju wolontariatu. Bez osób zaangażowanych społecznie, wrażliwych i gotowych do bezpłatnej pracy na rzecz innych oraz swojego środowiska lokalnego, nie byłoby organizacji pozarządowych. W roku 2018 ok. 60 tys. zł przekazano z budżetu Województwa bezpośrednio na rozwój wolontariatu. Jak co roku Samorząd Województwa wsparł i włączył się w organizację obchodów Międzynarodowego Dnia Wolontariusza, przypadającego 5 grudnia. Uroczystość, podczas której Regionalne Centrum Wolontariatu z Elbląga uhonorowało wolontariuszy z Warmii i Mazur, laureatów regionalnego etapu konkursu *Barwy Wolontariatu*, odbyła się 10 grudnia w Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie. Uczestniczyło w niej ok. 140 osób. Do konkursu zgłoszono 57 wolontariuszy (osób indywidualnych lub grup wolontariuszy, np. kół wolontariatu), kapituła wyłoniła 12 laureatów.

Kolejnym konkursem promowanym przez Samorząd Województwa, który nagradza młodzież za aktywność wolontariacką, jest Samorządowy Konkurs Nastolatków *Ośmiu Wspaniałych* (w 2019 r. odbędzie się jego XXV ogólnopolska edycja) Fundacji *Świat na Tak* z Warszawy. *Ośmiu Wspaniałych* to również metoda wychowawcza, której celem jest promowanie pozytywnych, prospołecznych postaw młodzieży, działalności na rzecz innych, upowszechnianie wzajemnej życzliwości i współpracy, jako antidotum na agresję i brutalizację życia.

Kolejnym działaniem Samorządu Województwa, mającym na celu wsparcie sektora pozarządowego, jest kampania społeczna *Przekaż 1% podatku organizacjom pożytku publicznego z Warmii i Mazur* (konferencje prasowe, ulotki, plakaty, spoty, współpraca z Izbą Administracji Skarbowej itp.). Możliwość pozyskiwania przez organizacje pożytku publicznego 1% podatku dochodowego od osób fizycznych istnieje od 2003 r., na mocy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W 2018 roku 462 tys. podatników z regionu zadeklarowało na rzecz OPP – ok. 20 mln zł. Zarówno liczba podatników, jak i kwota zadeklarowana 1% co roku rośnie. Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego włączył się w działania promujące wsparcie organizacji posiadających status pożytku publicznego od 2010 r., początkowo jako akcja zachęcająca samorządy lokalne do wspierania w tym zakresie OPP działające na ich terenie. Kolejnym krokiem była aktualna kampania społeczna zachęcająca mieszkańców Warmii i Mazur do wspierania działalności lokalnych organizacji pożytku publicznego.

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego podejmuje współpracę z organizacjami pozarządowymi w różnych formach i zakresach. Szczegółowy jej opis jest przedstawiany w corocznych sprawozdaniach z realizacji programów współpracy rozpatrywanych przez Sejmik Województwa.

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego (WRDS WM) jest regionalną instytucją dialogu społecznego. Powołana została 7 grudnia 2015 r. Zarządzeniem Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego. WRDS WM to trzydziestu przedstawicieli: ze strony pracowników i pracodawców (po 12 osób), oraz rządowej i samorządowej (po 3 przedstawicieli) działających w czterech zespołach roboczych: zespół do spraw ochrony zdrowia; zespół do spraw

dialogu i polityki społecznej; zespół do spraw gospodarki i polityki regionalnej; oraz zespół do spraw oświaty.

WRDS spełnia funkcję doradczo-opiniodawczą, promując regularny i merytoryczny dialog w sprawach społeczno-gospodarczych o zasięgu wojewódzkim. Do zadań WRDS WM należy:

- wyrażanie opinii i podejmowanie stanowisk w sprawach objętych zakresem zadań związków zawodowych lub organizacji pracodawców będących w kompetencji administracji rządowej i samorządowej z terenu województwa;
- rozpatrywanie spraw społecznych lub gospodarczych powodujących konflikty między pracodawcami i pracownikami;
- wyrażanie opinii i stanowisk w sprawach o zasięgu wojewódzkim, przekazanych do rozpatrzenia przez Radę Dialogu Społecznego;
- opiniowanie dokumentów wojewódzkich i sprawozdań z ich realizacji.

W 2018 r. odbyło się po pięć spotkań: Prezydium Rady, posiedzeń plenarnych oraz tematycznych zespołów roboczych WRDS WM, a także jedno spotkanie mediacyjne. Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego zajmowała się: sprawą przekształcenia Zakładu Karnego w Braniewie w oddział zewnętrzny Aresztu Śledczego w Elblągu, propozycją wprowadzenia do klasyfikacji szkolnictwa zawodowego zawodów: elektromonter i technik elektromonter, stanem realizacji reformy edukacji w województwie warmińsko-mazurskim, a także sporami na linii pracodawca-związek zawodowy w zakładach pracy regionu.

5.3. Promocja

Promocja jest istotnym elementem kształtującym rozwój regionalny. Dzięki niej możliwe jest wsparcie aktywności regionalnych przedsiębiorców poprzez zaprezentowanie ich firm, usług i produktów. Promocja jest również ważnym elementem działań eksportowych, gdyż dzięki niej możliwa jest ekspansja rynków międzynarodowych. W konsekwencji działania promocyjne przekładają się nie tylko na aktywność przedsiębiorców, ale też na jakość i warunki życia w regionie.

Kluczowym dokumentem wytyczającym kierunki działań promocyjnych dla Warmii i Mazur jest *Strategia Marki Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014+*. Nadrzędnym celem *Strategii*, przyjętej 25 listopada 2015 r. uchwałą nr 59/786/13/IV Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, jest stworzenie mechanizmów rozwoju społeczno-gospodarczego regionu z wykorzystaniem metod oddziaływania promocyjnego. Proponowane w *Strategii* cele, kierunki działania oraz przedsięwzięcia promocyjne uwzględniają - w sposób bezpośredni lub pośredni - dążenia do poprawy materialnej sytuacji i jakości życia mieszkańców regionu. Cele określone w *Strategii Marki Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014+* w 2018 r. realizowane były między innymi poprzez:

- przeprowadzenie (luty-kwiecień 2018 r.) 9 edycji akcji społecznej *Wspieram region* – przekaz swój 1% podatku organizacji pożytku publicznego z Warmii i Mazur. Kampania promocyjna akcji trwała 10 tygodni (w radio, prasie, internecie oraz outdoor w 3 największych miastach regionu). Kampania

przyczynia się do wzrostu odsetka mieszkańców województwa przekazujących 1% swojego podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego z województwa warmińsko-mazurskiego.

- produkcję i emisję (luty-grudzień 2018 r.) audycji *Warmia - Mazury - Magazyn Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego* o charakterze informacyjno-promocyjnym związanej z działalnością samorządu województwa warmińsko-mazurskiego. Efektem działania jest promowanie województwa poprzez informowanie społeczeństwa regionu o wydarzeniach w regionie (m. in. inwestycjach, wydarzeniach kulturalnych, naukowych, rozrywkowych), a także przedstawienie działań Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Odbiorcami audycji było około 100 tys. mieszkańców województwa.
- druk oraz kolportaż (kwiecień-grudzień 2018 r.) magazynu *Warmia i Mazury. Region w którym warto żyć* - kwartalnika zawierającego informacje na temat działań Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz informacje o tematyce społecznej, kulturalnej i gospodarczej związane z regionem. Nakład to 9 tys. egzemplarzy, a efektami przedsięwzięcia było informowanie mieszkańców województwa o wydarzeniach, inicjatywach oraz przedsięwzięciach mających miejsce w regionie, co jest równoznaczne z promowaniem województwa i jego marki.
- współorganizację (maj 2018 r.) 59 edycji Juwenaliów Olsztyńskich – Kortowiada 2018. Udział w nich wzięło ok. 70-120 tys. uczestników. Zaangażowanie województwa przyczyniło się do promocji marki województwa oraz budowania wśród ludzi młodych wizerunku województwa jako zaangażowanego w życie społeczne osób młodych oraz wspierającego działania na rzecz kultury.
- produkcję i emisję (maj-grudzień 2018 r.) 18 audycji telewizyjnych na temat kuchni regionalnych i tradycji regionalnych. W ten sposób promowana była *Żywność Wysokiej Jakości* – jedna z inteligentnych specjalizacji Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
- przeprowadzenie kampanii informacyjno – promocyjnej (czerwiec-grudzień 2018 r.) na łamach magazynu *Życie Regionów* dystrybuowanego wraz z ogólnopolskim nakładem *Rzeczpospolitej* - cykl cotygodniowych publikacji. Celem kampanii było wzmocnienie wizerunku samorządu i przedstawicieli władz lokalnych w oczach społeczeństwa, biznesu, polityków i mediów przy wykorzystaniu potencjału, know-how i doświadczenia ogólnopolskiego wydawcy w organizacji medialnych wydarzeń, a także renomy wydawanych tytułów.
- przeprowadzenie (lipiec-wrzesień 2018 r.) VII edycji Konkursu PRO Warmia i Mazury z udziałem gmin, powiatów oraz instytucji otoczenia biznesu i naukowych działających w województwie warmińsko-mazurskim. Celem konkursu jest podnoszenie standardów działań marketingowych z zakresu promocji gospodarczej, prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz instytucje z województwa warmińsko-mazurskiego, upowszechnianie najlepszych przykładów i dobrych praktyk komunikacji marketingowej, zorientowanej na dynamizację rozwoju społeczno-gospodarczego Warmii i Mazur oraz prezentowanie najlepszych projektów marketingowych, realizowanych na rzecz wzrostu atrakcyjności turystycznej i gospodarczej Warmii i Mazur oraz poprawy wizerunku regionu.
- zakup usługi promocyjnej (sierpień 2018 r.) podczas XVI edycji Memoriału Huberta Jerzego Wagnera w Krakowie. Działanie to przyczyniło się do wzmocnienia marki regionu i promocji województwa jako wspierającego aktywny tryb życia, w tym sport. Mecze, podczas których promowane było województwo warmińsko-mazurskie, transmitowano na żywo przez kilka stacji telewizyjnych, a także obszernie promowano i opisywano w prasie i internecie.

- współorganizowanie (sierpień 2018 r.) XXV Otwartych Żeglarskich Mistrzostw Polski Dziennikarzy w Mikołajkach. Liczba uczestników tego wydarzenia przewyższyła 500 osób. W efekcie promowana była *Ekonomia Wody* – jedna z inteligentnych specjalizacji naszego regionu. Dzięki niniejszemu wydarzeniu nastąpiła również integracja i aktywizacja społeczeństwa w różnym wieku, a także nastąpiła popularyzacja żeglarstwa i promocja unikalnych walorów krajobrazowych i turystycznych regionu.
- zakup usługi promocyjnej (sierpień 2018 r.) podczas kampanii promocyjnej i pokazów lotniczych *Mazury AirShow 2018* – Giżycko/Kętrzyn. Wydarzenie to skupiło ok. 150-200 tysięcy widzów. Dzięki usłudze promocyjnej wzmocniono markę regionu - logo województwa znalazło się na billboardach w całym kraju, w publikacjach tematycznych, na plakatach, zaproszeniach oraz w relacjach z wydarzenia.
- Organizację (wrzesień 2018 r.) 8 edycji Festiwalu Promocji Gospodarczej Warmii i Mazur. Wydarzenie to miało charakter konferencyjno-warsztatowy i skierowane było do kadr odpowiedzialnych za promocję JST (tj. do przedstawicieli gmin z województwa warmińsko-mazurskiego). W Festiwalu uczestniczyli: przedstawiciele komórek ds. promocji, rozwoju, inwestycji gospodarczych, przedstawiciele instytucji podległych samorządowi, instytucji regionalnych oraz lokalnych, przedstawiciele instytucji otoczenia biznesu, placówek naukowych i przedsiębiorcy – łącznie 170 osób.
- realizację (wrzesień-październik 2018 r.) X edycji projektu *Produkt Warmia Mazury*. Dzięki przyznawanym certyfikatом wytwarzane produkty, świadczone usługi oraz organizowane wydarzenia w naszym regionie są bardziej rozpoznawalne przez mieszkańców i odwiedzających nas turystów. Znak *Produkt Warmia Mazury* pozwala na identyfikowanie się mieszkańców z naszym regionem, wzbudza wśród kupujących chęć wyboru produktów oznaczonych znakiem oraz uświadamia mieszkańców, że wybór oznaczonych produktów ma kluczowy wpływ na rozwój gospodarki województwa.
- produkcję i emisję (październik 2018 r.) 20 minutowego filmu *Szlaki wodne Warmii i Mazur*, którego celem było wzmocnienie marki województwa, przedstawienie szerokiej odbiorcy efektów zrealizowanych inwestycji, pokazanie potencjału krajobrazowo-infrastrukturalnego regionu, a także promocja inteligentnej specjalizacji województwa – *Ekonomia Wody*.
- rozpoczęcie w październiku 2018 r. kampanii promującej walory turystyczne Województwa Warmińsko-Mazurskiego na rynku międzynarodowym ze szczególnym uwzględnieniem Europy Wschodniej. Kampania będzie realizowana do lipca 2019 r. z wykorzystaniem kanałów i nośników reklamowych, jakimi dysponują Polskie Linie Lotnicze LOT i obejmuje połączenia z i do Warmii i Mazur. Kampania wzmocni rozpoznawalność marki województwa warmińsko-mazurskiego wśród odbiorców zagranicznych i przyczyni się do zwiększenia ruchu turystycznego regionu.
- zakup usługi promocyjnej (październik-grudzień 2018 r.) podczas rozgrywek w Turnieju Piłki Siatkowej w Europejskim Pucharze CEV, która przyczyniła się do wzmocnienia marki regionu i promocji województwa jako wspierającego aktywny tryb życia, w tym sport. Mecze, podczas których promowane było województwo warmińsko-mazurskie, transmitowano na żywo przez kilka stacji telewizyjnych, a także obszernie promowano i opisywano w prasie i Internecie.

- współorganizację (grudzień 2018 r.) wydarzenia pod nazwą *Wielkie Kolędowanie z Polsatem – Święta Lipka 2018*, które skupiło około 100 uczestników, a jego transmisję obejrzało ok. 3 mln widzów. Dzięki wydarzeniu wzmocniona została marka regionu, a także możliwe było dotarcie do odbiorców z komunikatem o zaangażowaniu województwa w kwestie społecznie istotne, w tym kultywowanie tradycji, upowszechnianie szacunku dla wiary i towarzyszących jej obrzędów.

Szczególnym rodzajem promocji jest prowadzenie działań z zakresu polityki inwestycyjnej oraz promocji gospodarczej, podejmowanych przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego na rzecz ekonomicznego rozwoju regionu. W obszar ten wpisuje się działalność Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów (COIE) w zakresie obsługi inwestora *pro-biz*, a także obsługi inwestora *pro-eksport*. Obsługa inwestora *pro-biz* obejmuje obsługę krajowych i zagranicznych inwestorów

zainteresowanych prowadzeniem działań gospodarczych na Warmii i Mazurach. W latach 2017-2018 eksperci COIE udzielili 84 informacji tego rodzaju. Obsługa eksportera *pro-eksport* dotyczy natomiast pomocy w nawiązywaniu kontaktów z firmami zagranicznymi. W latach 2017-2018 eksperci COIE udzielili 162 informacji tego typu.

Inną formą realizacji polityki inwestycyjnej w województwie jest prowadzenie Regionalnej Bazy Ofert Inwestycyjnych. Głównym elementem oferty gospodarczej regionu są dostępne tereny inwestycyjne. Regionalna Baza Ofert Inwestycyjnych dostępna pod adresem www.InvestInWarmiaAndMazury.pl zawiera obecnie 325 ofert, z czego 310 to oferty typu greenfield¹², a 15 typu brownfield¹³. 59 ofert charakteryzuje się pełnym uzbrojeniem.

Zadania z zakresu polityki inwestycyjnej województwa warmińsko-mazurskiego były również realizowane m.in. w ramach projektu *Standardy obsługi inwestora w samorządzie* - projekt Warmińsko-Mazurskiej Agencji Rozwoju Regionalnego SA w Olsztynie w partnerstwie z Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Jego celem było określenie i pilotażowe wdrożenie standardów obsługi inwestora, a także stworzenie oferty gospodarczej, na którą składa się opis oferty lokalizacyjnej (nieruchomości niezabudowane i zabudowane) oraz czynników mających wpływ na warunki prowadzenia działalności gospodarczej w danej gminie (np. dostępna infrastruktura techniczna i społeczna, rynek pracy, opłaty i podatki lokalne, zwolnienia, kooperanci etc.). W projekcie uczestniczyło 45 JST. Działania projektowe obejmowały:

- cykl szkoleń dla kadry kierowniczej JST oraz pracowników merytorycznych zajmujących się promocją i obsługą inwestora,
- doradztwo indywidualne dotyczące przygotowania oferty inwestycyjnej, zawartości strony internetowej i materiałów promocyjnych,
- wizytę studyjną dla kadry kierowniczej JST,
- spotkanie z przedsiębiorcą, którego celem była indywidualna ocena oferty inwestycyjnej gminy i sposobu obsługi inwestora w urzędzie.

¹² Tereny niezabudowane.

¹³ Tereny, na których znajdują się obiekty infrastruktury przemysłowej do ponownego wykorzystania.

W województwie warmińsko-mazurskim w latach 2017-2019 realizowany jest również projekt *Promocja gospodarcza Warmii i Mazur 2017+*, którego celem jest wzrost konkurencyjności i atrakcyjności gospodarczej województwa warmińsko-mazurskiego poprzez wypromowanie oferty gospodarczej województwa, jak i wzrost napływu bezpośrednich inwestycji zewnętrznych. Wśród przeprowadzonych do tej pory działań projektowych wpływających na zwiększenie świadomości i wiedzy zewnętrznych inwestorów na temat dostępności i możliwości gospodarczych, jakie oferuje region warmińsko-mazurski należy wymienić następujące działania:

- ***Otwarcie na Skandynawię***

Celem wydarzenia było zaprezentowanie potencjału inwestycyjnego i możliwości eksportowych województwa warmińsko-mazurskiego przedsiębiorcom ze Skandynawii, a także umożliwienie wymiany doświadczeń i nawiązania kontaktów biznesowych pomiędzy gośćmi z zagranicy a przedstawicielami biznesu z Warmii i Mazur. Wydarzenie co roku przyciąga blisko 100 uczestników. Wydarzenie *Otwarcie na Skandynawię* składa się z części konferencyjnej i części warsztatowej. Prezentacje, prelekcje i panel dyskusyjny dotyczą bezpośrednich inwestycji zagranicznych, współpracy międzynarodowej i nowoczesnych technologii w biznesie. Warsztaty, poświęcone przygotowaniu oferty eksportowej na rynki skandynawskie oraz zasadom prowadzenia biznesu w Polsce, odbywają się z podziałem na grupę polskojęzyczną i anglojęzyczną.

- ***Przyjazdowe misje gospodarcze***

W listopadzie 2018 r. w Olsztynie, zostały zorganizowane 2 misje przyjazdowe dla przedsiębiorców z Austrii i Niemiec. Kolejna misja przyjazdowa zaplanowana została na II kwartał 2019 r. Celem przyjazdowych misji gospodarczych jest wsparcie w nawiązaniu relacji biznesowych z przedsiębiorcami z regionu Warmii i Mazur.

- ***Działalność GAWiM (Gospodarczy Ambasador Warmii i Mazur)***

Zadanie ma na celu promowanie potencjału inwestycyjnego i eksportowego województwa warmińsko-mazurskiego w Szwecji poprzez działanie podmiotu zewnętrznego w charakterze Gospodarczego Ambasadora Warmii i Mazur. W ramach realizacji zadania na terenie Szwecji zorganizowane zostały 3 spotkania dla przedstawicieli firm zagranicznych, podczas których zaprezentowano ofertę gospodarczą i potencjał inwestycyjny regionu Warmii i Mazur. W spotkaniach łącznie wzięli udział przedstawiciele 45 firm.

- ***Ogólnopolska i zagraniczna kampania medialna***

Od października 2017 r. realizowana jest kampania informacyjno-promocyjna Warmii i Mazur. Do grupy docelowej kampanii należą przedsiębiorcy krajowi i zagraniczni, poszukujący nowych obszarów inwestycyjnych, zainteresowani lokalizacją biznesu na Warmii i Mazurach, zakupem produktów oraz usług. Kampania ma zasięg ogólnopolski (prasa, radio, internet), obejmuje również działania w internecie w następujących krajach: Szwecja, Finlandia, Niemcy, Austria, kraje europejskie nienależące do Unii Europejskiej: Norwegia, Rosja (głównie obwód kaliningradzki), Ukraina, Białoruś oraz spoza Europy: Kazachstan, Izrael, Arabia Saudyjska. Do końca 2018 roku realizowana kampania informacyjno-promocyjna dotarła do około 5 milionów odbiorców. Monitorowanie efektów

kampanii medialnej dotyczącej postrzegania województwa warmińsko-mazurskiego przez przedsiębiorców zaplanowano na II półrocze 2019 r.

Innym zadaniem, wpisującym się w szeroko rozumiane działania promocyjne, jest upowszechnianie informacji o możliwościach aplikowania o środki z funduszy europejskich. Działanie to jest możliwe dzięki funkcjonowaniu Zespołu Sieci Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich. W ramach realizacji zadań Województwa Warmińsko-Mazurskiego określonych w umowie nr DIP/BDG-II/POPT/104/14 z 24.06.2014 r. dotyczącej realizacji projektu Pomocy Technicznej w 2018 r. zrealizowano szereg działań na rzecz beneficjentów i potencjalnych beneficjentów funduszy europejskich, w tym dystrybuowanych w ramach RPO WiM 2014-2020. Między innymi:

- udzielono 1 620 konsultacji bezpośrednich;
- udzielono 936 konsultacji za pośrednictwem poczty elektronicznej;
- udzielono 7 144 konsultacji telefonicznych;
- zrealizowano na terenie województwa 133 Mobilne Punkty Informacyjne;
- zorganizowano 42 spotkania informacyjne z udziałem łącznie 929 beneficjentów/potencjalnych beneficjentów;
- występowało w charakterze prelegenta oraz ze stoiskiem informacyjnym na ponad 50 wydarzeniach (konferencje, spotkania, imprezy masowe) w całym regionie.

6. Infrastruktura i środowisko

W niniejszej części *Raportu* przedstawiono działania Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego wpisujące się cel *Nowoczesna infrastruktura rozwoju* będący czwartym celem *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025*. Cel ten zakłada zwiększenie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz wewnętrzną spójność, dostosowaną do potrzeb sieci nośników energii, a także poprawę jakości i ochronę środowiska przyrodniczego.

6.1. Planowanie przestrzenne

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa sporządzany jest w oparciu o zapisy ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512) oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945 z późn. zm.). Plan zagospodarowania przestrzennego województwa jest narzędziem służącym do realizacji jednego z ważniejszych zadań samorządu województwa, jakim jest kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej w województwie. Organy samorządu województwa sporządzają plan zagospodarowania przestrzennego województwa, prowadzą analizy i studia oraz opracowują koncepcje i programy odnoszące się do obszarów i problemów zagospodarowania przestrzennego.

W ramach realizowanych w 2018 roku zadań, został sporządzony *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego*, uchwalony przez Sejmik Województwa w sierpniu 2018 roku. Polityka przestrzenna określona w dokumencie wskazuje cele rozwoju przestrzennego zagospodarowania województwa oraz sposób ich realizacji oddziałując na główne elementy zagospodarowania przestrzennego regionu. W oparciu o ocenę przestrzennych

uwarunkowań rozwoju formułuje on kierunki polityki przestrzennej oraz zasady organizacji przestrzennej na poziomie struktur regionalnych. Plan województwa jest aktem kierownictwa wewnętrznego wiążącym organy i jednostki samorządu województwa. Plan województwa jest dokumentem długookresowym ściśle powiązany i spójny ze Strategią rozwoju społeczno-gospodarczego województwa.

Plan województwa nie jest dokumentem realizacyjnym. Wyrazem realizacji polityki przestrzennej w województwie warmińsko-mazurskim, określonej w Planie województwa jest m.in.: prowadzenie przez Warmińsko-Mazurskie Biuro Planowania Przestrzennego w Olsztynie w imieniu Zarządu Województwa spraw polegających na przygotowaniu informacji, uzgadnianiu i opiniowaniu projektów dokumentów planistycznych zgodnie z odpowiednimi przepisami.

W 2018 roku Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w zakresie:

- 1) miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:
 - sporządził 177 informacji w odpowiedzi na wnioski o przystąpieniu do planów,
 - uzgodnił 185 projektów planów,
 - odmówił uzgodnienia 6 projektów planu;
- 2) studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin:
 - sporządził 20 informacji w odpowiedzi na wnioski o przystąpieniu do studium,
 - uzgodnił 16 projektów studiów,
 - odmówił uzgodnienia 5 projektów studiów;
- 3) planów zagospodarowania przestrzennego województw sąsiednich – sporządził 2 opinie do projektów planów;
- 4) inwestycji drogowych – sporządził 58 opinii do projektów inwestycji drogowych;
- 5) inwestycji kolejowych – sporządził 4 opinie do projektów inwestycji kolejowych;
- 6) wniosków o ustalenie lokalizacji inwestycji mieszkaniowych – sporządził 2 informacje.

W 2018 roku został sporządzony *Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego woj. warmińsko-mazurskiego*. Raport został uchwalony przez Sejmik Województwa w czerwcu 2018 roku. Dokument zawiera przegląd zmian w zagospodarowaniu przestrzennym województwa oraz ocenę realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

Ponadto w 2018 roku zostały wykonane m.in. następujące opracowania: *Potencjał miast województwa*, *Tereny inwestycyjne w województwie warmińsko-mazurskim*, *Studium obszarów wiejskich*, *Gospodarka ściekowa na obszarach wiejskich województwa warmińsko-mazurskiego*, których wyniki zostały wykorzystane w sporządzanej obecnie aktualizacji Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego.

W 2018 roku Zarząd Województwa uchwalił 52 uchwały w sprawie nadawania numerów drogom gminnym lub powiatowym oraz w sprawie zmiany numeracji ww. dróg. Zgodnie z art. 10 ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 2068 z późn. zm.).

6.2. Infrastruktura

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 2016 z późn. zm.), organizatorem publicznego transportu zbiorowego, w zależności od zasięgu przewozów, jest gmina, związek międzygminny, powiat (miasto na prawach powiatu), związek powiatów, województwo lub minister właściwy do spraw transportu.

Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Warmińsko – Mazurskiego został uchwalony przez Sejmik Województwa Warmińsko – Mazurskiego (uchwała nr XXX/582/2013 Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dnia 24 września 2013r.) i opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko – Mazurskiego, dnia 16 października 2013 r., poz. 2874.

Aktualizacja Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Warmińsko – Mazurskiego została uchwalona w dniu 26 sierpnia 2015 r. uchwałą nr IX/2015/15 Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego i opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko – Mazurskiego w dniu 14 września 2015 r.

Tabela nr 1 przedstawia Wojewódzkie kolejowe przewozy pasażerskie w ramach publicznego transportu zbiorowego.

Tabela nr 1. Wojewódzkie kolejowe przewozy pasażerskie w ramach publicznego transportu zbiorowego

L.p	Plan Transportowy wg. Aktualizacji. Planowane linie komunikacyjne w sieci połączeń kolejowych o charakterze użyteczności publicznej	Ilość poc.	Realizacja przewozów w roku 2018 zgodnie z Umową IG-I.1/2016-2020 z dnia 25 października 2015r. w ramach środków finansowych przewidzianych w Wieloletniej Prognozie Finansowej	Ilość poc.
1.	Linia Nr 9 odcinek Iława – Działdowo, Iława - Malbork	18	Linia Nr 9 odcinek Działdowo – Iława- Działdowo, Iława – Malbork - Iława	20
2.	Linia Nr 38 odcinek Ełk - Białystok	2	Linia Nr 38 odcinek Ełk – Grajewo -Ełk	8
3.	Linia Nr 204/9 odcinek Elbląg – Malbork – Tczew – Gdańsk - Gdynia	2	Linia Nr 204 odcinek Elbląg – Malbork – Elbląg	2
4.	Linia Nr 216 odcinek Olsztyn - Działdowo	10	Linia Nr 216 odcinek Olsztyn – Działdowo - Olsztyn	10
5.	Linia Nr 219 odcinek Olsztyn – Szczytno – Pisz – Ełk	16	Linia Nr 219 odcinek Olsztyn – Szczytno – Pisz – Ełk - Olsztyn	12
6.	Linia Nr 220/221 odcinek Olsztyn – Gutkowo - Braniewo	6	Linia Nr 221 odcinek Olsztyn –Braniewo - Olsztyn	6
7.	Linia Nr 220/204 odcinek Olsztyn – Bogaczewo - Elbląg	14	Linia Nr 220 odcinek Olsztyn – Elbląg - Olsztyn	14
8.	Linia Nr 353 odcinek Olsztyn – Iława – Toruń - Bydgoszcz	24	Linia Nr 353 odcinek Olsztyn – Iława – Jabłonowo Pom.- Olsztyn	22
9.	Linia Nr 353/38 odcinek Olsztyn – Korsze – Ełk	16	Linia Nr 353/38 odcinek Olsztyn – Korsze – Ełk - Olsztyn	14
10.	Linia Nr 353/9 odcinek Olsztyn – Iława – Gdańsk – Gdynia	2	Linia Nr 353/9 odcinek Olsztyn – Iława – Gdynia - Olsztyn	2
11.	Linia Nr 219/35 odcinek Olsztyn – Szczytno – Szymany Lotnisko - Wielbark	Wg umowy	Linia Nr 219/35 odcinek Olsztyn – Szczytno – Szymany Lotnisko - Wielbark	4
	<i>Suma</i>	<i>110</i>		<i>114</i>

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Infrastruktury i Geodezji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

W 2018 r. kwota rekompensaty wypłacona Operatorowi Przewozom Regionalnym Sp. z o.o. zgodnie z Umową IG-I.1/2016-2020 z dnia 25 października 2015 r. wyniosła 62,6 mln zł, w tym: środki własne – 44,3 mln zł, środki Funduszu Kolejowego – 18,3 mln zł. Zrealizowano pracę eksploatacyjną w wysokości 3 000 475,744 pockm .

W ramach środków z *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020*, Samorząd zakupił Zmodernizowany Trójczłonowy Elektryczny Zespół Trakcyjny na bazie konstrukcji EN57 za kwotę ok. 12 mln zł (w tym środki UE 8,2 mln zł) i zgodnie z Umową przekazał w użyczenie Operatorowi tj. Przewozom Regionalnym Sp. z o.o.

Z uwagi na trwające od 2016 r. i niezakończone do chwili obecnej prace legislacyjne, dotyczące ustawy o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, pomimo podjętych przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego działań (ogłoszenie postępowania zmierzającego do udzielenia koncesji na wykonywanie przewozów o charakterze użyteczności publicznej w wojewódzkich przewozach osób), w 2018 r., ze względu na brak zainteresowania ze strony przewoźników, nie dokonano wyboru operatorów, realizujących przewozy w ramach drogowych sieci komunikacyjnych o charakterze użyteczności publicznej, które zostały określone w przyjętym *Planie zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego*. W związku z powyższym, w 2018 r. przewozy osób w transporcie drogowym na liniach wojewódzkich, realizowane były w oparciu o obowiązujące – zgodnie z zapisami ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. 2019, poz. 58, z późn. zm.) – zezwolenia na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym.

Jednym z dokumentów strategicznych Zarządu Dróg Wojewódzkich w Olsztynie jest *Plan rozwoju sieci drogowej dróg wojewódzkich województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2012-2020 z perspektywą do 2030*. Jego rozwinięciem i uszczegółowieniem jest powstała w 2015 roku *Strategia rozwoju Zarządu Dróg Wojewódzkich na lata 2015-2022*, określająca cele i obszary działań wykraczające poza te związane stricte z utrzymaniem i poprawą stanu infrastruktury drogowej.

Wyznaczono trzy główne cele strategiczne oraz programy i działania określające sposoby osiągnięcia tych celów.

I. Przywrócenie pełnej przejezdności sieci

W ramach przywrócenia pełnej przejezdności realizowanych jest 13 projektów z dofinansowaniem środkami Unii Europejskiej – 11 projektów ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 (8 projektów z listy podstawowej oraz 3 z tzw. listy rezerwowej) oraz po jednym projekcie z Programu Operacyjnego Polska Wschodnia i Programu Współpracy Transgranicznej Polska – Rosja.

W 2018 roku zakończono trzy zadania dofinansowywane środkami Unii Europejskiej (rozbudowa drogi 598, czyli tzw. łącznik do obwodnicy Olsztyna z Programu Operacyjnego Polska Wschodnia, rozbudowa drogi 519 na odc. Małdyty – Morąg oraz rozbudowa dróg 545 i 604 w Nidzicy z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, o łącznej wartości ponad 104,5 mln zł. Zakres rzeczowy zadań to 23,22 km dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą (przebudowa obiektów mostowych, skrzyżowań, budowa i przebudowa ciągów pieszych i rowerowych, sieci podziemnych i in.).

Stan realizacji pozostałych projektów przedstawiał się następująco: dwa projekty były na etapie wykonywania robót budowlanych, trzy na etapie przygotowania przetargu lub w trakcie procedury przetargowej, cztery projekty na etapie wykonywania dokumentacji (w tym trzy projekty z tzw. listy rezerwowej), jeden projekt (z Programu Współpracy Transgranicznej Polska – Rosja) oczekuje na kontraktację środków.

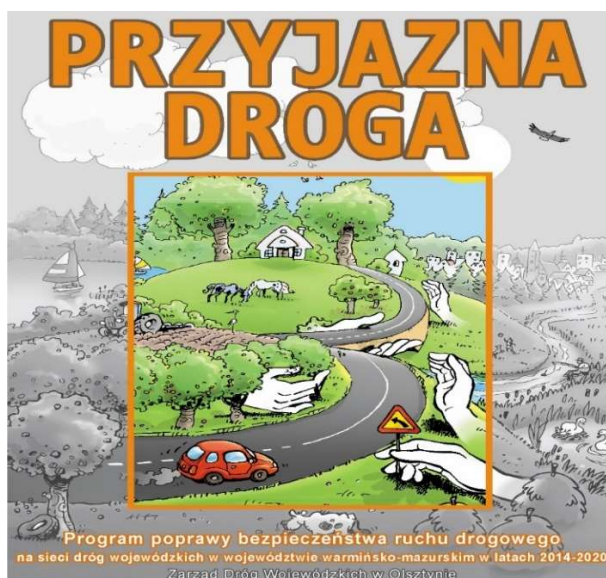
Łączna długość zakresu rzeczowego wszystkich projektów dofinansowanych środkami UE to 254,56 km. Ich łączna wartość to niemal 990 mln zł, a wydatki poniesione na ww. zadania w 2018 roku to 56,9 mln zł.

W 2018 roku realizowano również 39 zadań własnych, tj. finansowanych głównie z budżetu Województwa oraz ze wsparciem środkami budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego. 27 z tych zadań zakończono, pozostałe są w trakcie przygotowania bądź realizacji. Trzy inwestycje dotyczą likwidacji ograniczeń na obiektach inżynierskich (2 duże obiekty mostowe oraz jedno przejście podziemne pod linią kolejową). Łącznie na przygotowanie i realizację ww. zadań w 2018 roku wydatkowano kwotę 29,2 mln zł, w tym 15,5 mln zł z budżetu państwa i 5,9 mln z budżetów JST.

II. Poprawa bezpieczeństwa

a) Program *Przyjazna Droga*

Kontynuując program *Przyjazna Droga* ZDW w roku 2018 – jako pierwszy w Polsce – dokonał identyfikacji odcinków niebezpiecznych na drogach wojewódzkich innowacyjną metodą SPF (Safety Performance Function). Pilotażowo analizą objęto 563 km dróg na terenie Regionu Dróg Wojewódzkich Kętrzyn. Nowatorstwo metody polega na szacowaniu ryzyka w oparciu o parametry techniczne drogi (np. szerokość jezdni, przechyłka), o jej zagospodarowanie (np. drzewa w skrajni, chodniki), a także informacje o zabiegach utrzymaniowych, remontach i przebudowach odcinków dróg. Pozyskanie takich danych umożliwi wprowadzona przez ZDW nowoczesna ewidencja dróg.

W 2018 roku rozpoczęto opracowanie dokumentu *Programu budowy chodników przy drogach wojewódzkich* oraz przygotowania do planu przebudowy niebezpiecznych skrzyżowań. Ich realizację planuje się rozpocząć w roku 2019.

b) Program *Zielona Droga*

W ramach tego programu prowadzone są działania mające na celu ochronę, pielęgnację i odtwarzanie zieleni przydrożnej w bezpiecznej odległości od drogi, w tym alei przydrożnych. W 2018 roku w ramach programu nasadzono 850 drzew przy pięciu drogach wojewódzkich, a wydatki programu w 2018 roku wyniosły 255 tys. zł. *Zielona Droga* jest częściowo dofinansowana środkami Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.

c) Konkurs *Buforstrada*

Konkurs ogłoszono w celu znalezienia nowatorskiej koncepcji zminimalizowania skutków uderzenia pojazdu w drzewo. ZDW przetestował skuteczność oznakowania pionowego umieszczonego na odcinkach alejowych. Badania na odcinkach eksperymentalnych wykazały konieczność dalszego poszukiwania skutecznych środków w zakresie ochrony użytkowników dróg.

d) Program budowy stanowisk do ważenia pojazdów

W 2018 roku oddano do użytku kolejne dwa stanowiska do ważenia pojazdów wraz z przyległą infrastrukturą. Stanowiska zostały wybudowane w ramach zadań Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 – przy drodze wojewódzkiej nr 598 k/Olsztyna oraz przy drodze wojewódzkiej nr 519 w m. Morąg. Obecnie na sieci dróg wojewódzkich funkcjonuje 13 stanowisk do ważenia. Kolejne 4 miejsca kontroli powstaną na odcinkach zaplanowanych do rozbudowy i już modernizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.

III. Nowoczesne zarządzanie

a) Zmiany w strukturze organizacyjnej

W 2018 roku w ZDW w Olsztynie został powołany Zespół ds. Opłat za Zajęcie Pasa Drogowego. Działania zespołu pozwalają na uporządkowanie i koordynację wszelkich działań związanych z umieszczaniem urządzeń obcych w pasie drogowym dróg wojewódzkich.

b) Nowoczesna administracja

W ramach podnoszenia wiedzy, kwalifikacji i lepszej organizacji pracy Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie realizował w 2018 roku cykl wewnętrznych szkoleń dla pracowników z obszaru całego województwa. Szkolenia służą ujednoczeniu i przyspieszeniu wielu działań i procedur w ramach całej organizacji, zapoznaniu ze zmianami w przepisach prawa, ustaleniu zasad wewnętrznej współpracy.

Prowadzone były także warsztaty dla kadry zarządzającej, mające na celu zwiększenie jakości kierowania zasobami ludzkimi, wykreowanie nowoczesnego podejścia w zakresie współpracy i stosunków międzyludzkich oraz doskonalenia predyspozycji zawodowych.

Pracownicy ZDW w 2018 brali udział w szeregu ważnych ogólnopolskich i międzynarodowych konferencji i sympozjów, podnosząc swoją wiedzę i kompetencje. ZDW był organizatorem V Warmińsko-Mazurskiego Forum Drogowego połączonego z piknikiem edukacyjnym dla dzieci i młodzieży, a jego kontynuacją był Konwent Dyrektorów ZDW. V Forum Drogowe i piknik edukacyjny odbyły się pod hasłem *Drogi przyszłości*. Piknik na olsztyńskiej starówce, skierowany w szczególności do dzieci i młodzieży, był nieszablonoową inauguracją Forum, a będące jego

częścią występy artystyczne i koncert na scenie oraz ekspozycje oraz liczne konkursy na stoiskach firm i instytucji promowały właściwe zachowania na drodze, ekologię i bezpieczeństwo. Szacuje się, że w imprezie wzięło udział nawet 2000 osób.

Samo Forum Drogowe odbyło się na zamku w Reszlu, a jego bezpośrednią kontynuacją był ogólnopolski Konwent Dyrektorów Zarządów Dróg Wojewódzkich. W prelekcjach, wykładach i licznych dyskusjach wzięło udział około 300 osób z 50 firm i instytucji z szeroko rozumianej branży drogowej z Polski i zagranicy. Wydarzenia te finansowane były ze środków Stowarzyszenia Polski Kongres Drogowy.

c) System informatyczny

Najważniejsze działania w obszarze systemów informatycznych w 2018 r. to stworzenie zintegrowanej sieci teleinformatycznej, łączącej wszystkie komórki i jednostki ZDW z terenu całego województwa w jedną sieć intranetową, wdrożenie systemu ewidencji pasa drogowego i diagnostyki dróg, rejestrującego wszelkie zmiany zachodzące w granicach pasa drogowego, oraz wprowadzenie elektronicznej rejestracji czasu pracy we wszystkich jednostkach ZDW w celu efektywnego zarządzania czasem i personelem.

d) Diagnostyka sieci dróg

W 2018 roku, ZDW w Olsztynie, we współpracy z pięcioma innymi zarządami dróg wojewódzkich, opracował wytyczne diagnostyki stanu dróg wojewódzkich. Standardy te określają jakie parametry dróg należy badać, jakimi metodami, jak często i jaką aparaturą.

W 2018 roku opracowano również metodę średnio- i długookresowego planowania środków finansowych w oparciu o model degradacji stanu technicznego sieci drogowej. Umożliwia ona oszacowanie minimalnego poziomu nakładów finansowych na bieżące utrzymanie dróg, pozwalającego na utrzymanie stanu technicznego sieci w stanie nie pogorszonego w stosunku do punktu wyjściowego.

e) System wytycznych technicznych dla dróg wojewódzkich

ZDW, wraz z grupą specjalistów z branży drogowej, opracował i wdrożył System Wytycznych Technicznych (SWT) tj. techniczne i jakościowe standardy budowy dróg wojewódzkich na podstawie nowych norm europejskich, uwzględniające określone technologie, miejscowe zasoby mineralne, a także lokalny klimat. Wytyczne te stosuje się na etapie projektowania, jak i realizacji robót budowlanych. Stosowanie SWT rozpoczęto w roku 2016, natomiast rok 2018 to faza wdrażania go w działaniach modernizacyjnych sieci dróg wojewódzkich oraz przygotowania do jego aktualizacji.

f) Standaryzacja bieżącego utrzymania dróg

W roku 2018 Zespół Inżynierii Ruchu zlecił opracowanie projektów stałej organizacji ruchu dla ponad 220 km dróg wojewódzkich. Proces ten, zapoczątkowany w 2014 roku, ma na celu stworzenie jednolitej informacji dot. oznakowania dróg i organizacji ruchu, usprawniającej zarządzanie ruchem i wspomagającej działania w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego. Zakończenie procesu przewidziane jest na rok 2019. W 2018 roku prowadzone były również analizy i prace nad aktualizacją standardów zimowego i letniego utrzymania dróg wojewódzkich.

g) Parkingi

W 2018 roku przeprowadzono kolejny wewnętrzny konkurs wśród Rejonów i Obwodów Dróg Wojewódzkich na urządzenie parkingów przy drogach, dzięki któremu urządzono kolejne 4 takie

miejsca. Działania te są zauważane i doceniane przez mieszkańców, kierowców, opisywane w mediach.

Dotychczasowa realizacja założeń *Strategii rozwoju Zarządu Dróg Wojewódzkich na lata 2015-2022* skutkuje pozytywnymi zmianami w zakresie stanu technicznego dróg, komfortu podróżowania, odbioru wizualnego, jak również w jakości zarządzania siecią dróg wojewódzkich

Port Lotniczy Olsztyn-Mazury w Szymanach, zarządzany przez Spółkę Warmia i Mazury Sp. z o.o., w 2018 roku koncentrował swoje działania na rozwoju siatki połączeń, maksymalnym wykorzystaniu infrastruktury lotniskowej i okołolotniskowej oraz posiadanego potencjału kadrowego.

Źródło: www.powiatszczycienski.pl/2448,Regionalny-Port-Lotniczy-Olsztyn-Mazury.html

W 2018 r. linie lotnicze Ryanair kontynuowały połączenia do Londynu Stansted, a linia lotnicza Wizzair loty do Londynu Luton. Dodatkowo siatka połączeń została wzbogacona o realizowane od 28.03.2018 r. przez linie PLL LOT połączenia do Lwowa, a od 14.05.2018 r. Wizzair uruchomił połączenie do Dortmundu. Port Lotniczy podjął również współpracę z liniami lotniczymi Small Planet, wynikiem której było podpisanie umowy na realizację lotów czarterowych z Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury do Burgas.

W sumie w 2018 r. obsłużono 121 289 pasażerów.

Statystyka połączeń lotniczych w 2018 roku (01.01-31.12.2018) przedstawiała się następująco:

- **Wizzair:** 402 operacje (201 przylotów / 201 odlotów) / 61 796 pasażerów / obłożenie 82%.
 - Luton: 268 operacji (134 przyloty / 134 odloty) / 40 837 pasażerów / obłożenie 81%.
 - Gdańsk: 2 operacje (1 przylot / 1 odlot) / 0 pasażerów / rejs techniczny „na pusto”.
 - Dortmund: 132 operacje (66 przylotów / 66 odlotów) / 20 959 pasażerów / obłożenie 85%.
- **Ryanair:** 312 operacji (156 przylotów / 156 odlotów) / 48 313 pasażerów/obłożenie 82%.
- **LOT:** 126 operacji (63 przyloty / 63 odloty odlotów) / 4346 pasażerów / obłożenie 45%.
- **Small Planet (czartery):** 24 operacje (12 przylotów / 12 odlotów)/ 2647 pasażerów/ obłożenie 60 %.
- **Michelin:** 208 operacji (104 przyloty / 104 odloty) / 1915 pasażerów.
- **GA:** 1776 operacji (888 przylotów / 888 odlotów) / 2272 pasażerów.

Pozytywnym trendem w Porcie jest korzystanie z jego usług przez coraz większą liczbę samolotów prywatnych i biznesowych. Ponadto na lotnisku stacjonuje Baza Leśna oraz Lotniskowe Pogotowie Ratunkowe. W 2018 r. odnotowano także wzrost zainteresowania portem przez wojsko, szczególnie jeśli chodzi o loty US ARMY. Związane jest to głównie z bazowaniem wojsk NATO, w tym amerykańskich w bazie Bemowo Piskie i Orzysz. W czerwcu 2018 odbyły się też w porcie ćwiczenia wojsk NATO Saber Strike.

W 2018 r. Spółka Warmia i Mazury Sp. z o.o., w której Województwo Warmińsko-Mazurskie posiada 100% udziałów, otrzymała od właściciela, w formie dokapitalizowania, środki w wysokości 51,9 mln zł, z czego 35,2 mln zł przeznaczyła na spłatę rat kapitałowych oraz odsetek od obligacji długoterminowych w związku z finansowaniem przez Bank Pekao S.A wkładu własnego projektu pn.: *Regionalny Port Lotniczy Olsztyn-Mazury*. Spłata obligacji zaplanowana była do 2030 r., jednak dzięki podjętej w dniu 4 grudnia 2018 r. uchwale nr II/34/18 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego, do końca grudnia 2018 r. została spłacona całkowita wartość rat kapitałowych oraz rat odsetkowych. Kwotę 1,2mln zł Spółka przeznaczyła na inwestycje własne i zakupy. Kluczową inwestycją było zamontowanie oświetlenia krawędziowego na płaszczyznach do zawracania na drodze startowej. Pozostałe środki zostały wykorzystane na wydatki związane z działalnością operacyjną Spółki.

W styczniu 2018 r. Port Lotniczy Olsztyn – Mazury zakończył złożony proces certyfikacji według europejskich norm i standardów, uzyskując certyfikat lotniska zgodny z wymaganiami rozporządzenia Komisji (UE) nr 139/2014. Powyższy dokument potwierdza tym samym, że lotnisko spełnia wszelkie wymagania europejskie w zakresie zasad prawidłowego funkcjonowania lotniska, jego infrastruktury, wyposażenia, kwalifikacji personelu oraz niezbędnych procedur służących bezpieczeństwu prowadzenia operacji lotniczych.

Stosownie do ustawy o samorządzie województwa (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 913 z późn. zm.) mieniem województwa jest własność i inne prawa majątkowe nabyte przez województwo lub inne wojewódzkie osoby prawne, czyli samorządowe jednostki organizacyjne, którym ustawy wprost nadają taki status oraz te osoby prawne, które mogą być tworzone na podstawie odrębnych ustaw wyłącznie przez województwo. Nabycie mienia województwa następuje na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym i innych ustawach, a także w drodze przekazania mienia Skarbu Państwa oraz mienia Skarbu Państwa będącego we władaniu państwowych osób prawnych. Przekazanie województwu mienia Skarbu Państwa oraz mienia Skarbu Państwa będącego we władaniu państwowych osób prawnych, służącego realizacji zadań województwa następowało na podstawie decyzji administracyjnej wojewody.

Na dzień 31.12.2018 r. liczba wojewódzkich jednostek organizacyjnych przedstawia się następująco:

- jednostki budżetowe – 19;
- instytucje Kultury prowadzące działalność na zasadach określonych w ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 1983 z późn. zm.) -12;
- samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej -14;
- pozostałe wojewódzkie osoby prawne – 2.

Ogółem powierzchnia nieruchomości gruntowych będących w zasobie Województwa Warmińsko-Mazurskiego na dzień 31.12.2018 r. wynosi 4879,9297 ha.

Nieruchomości Województwa Warmińsko – Mazurskiego obejmują:

- nieruchomości stanowiące drogi wojewódzkie 4235,8637 ha,

- pozostałe nieruchomości 644,0660 ha,
w tym w szczególności:
 - *Zdrowie* (nieruchomości samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej) - 71,1707 ha,
 - *Inne Jednostki* (Wojewódzki Urząd Pracy, Warmińsko-Mazurskie Biuro Planowania Przestrzennego) - 0,1476 ha,
 - *Edukacja* (Szkoły Policealne w Olsztynie, w Elblągu i Ełku, Zespół Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania w Górowie Iławeckim, W-M Biblioteka Pedagogiczna w Olsztynie, W-M Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie) - 5,6919 ha,
 - *Parki Krajobrazowe* (nieruchomości w zarządzie: Parku Krajobrazowego Wysoczyzny w Elbląskiej w Elblągu, Park Krajobrazowy Puszczy Romnickiej w Żytkiejmach, Mazurski Park Krajobrazowy w Krutyni i Welski Park Krajobrazowy w Jeleniu) - 0,8175 ha,
 - *Drogi* (nieruchomości w zarządzie Zarządu Dróg Wojewódzkich) - 5,5926 ha,
 - *Zarząd* (nieruchomości nie zagospodarowane przez jednostki organizacyjne samorządu województwa będące w bezpośrednim zarządzaniu przez Departament Infrastruktury i Geodezji) - 555,7311 ha,
 - *Zarząd po ZMiUW* (nieruchomości przejęte do bezpośredniego zarządzania przez Departament Infrastruktury i Geodezji po zlikwidowanych zarządach melioracji w Olsztynie i Elblągu) - 4,9446 ha.

Nieruchomości te zostały przekazane w trwały zarząd (Edukacja, Drogi, Parki Krajobrazowe, Inne Jednostki). Ustanowiono na nich ograniczone prawo rzeczowe i przekazano je w nieodpłatne użytkowanie SP ZOZ (Zdrowie,) bądź są w bezpośrednim zarządzaniu przez Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko – Mazurskiego (Zarząd, Zarząd po ZMiUW).

Ponadto w skład mienia Województwa Warmińsko-Mazurskiego wchodzi nieruchomości będące w użytkowaniu wieczystym, o łącznej powierzchni 137 ha (stan na dzień 31.12.2018 r.).

Województwo jest udziałowcem i akcjonariuszem w sześciu spółkach kapitałowych działających na podstawie ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych.

Zestawienie spółek prezentuje tabela 2.

Tabela 2. Spółki kapitałowe, w których Województwo Warmińsko-Mazurskie jest udziałowcem i akcjonariuszem (stan na 31.12.2018 r.)

Lp.	Nazwa jednostki	Wartość udziałów/akcji	w %
1.	Warmińsko - Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego SA w Olsztynie, Pl. Bema 3	5 744 000 zł Wartość akcji 1000 zł	99,91%
2	Porty Lotnicze <i>Mazury</i> sp. z o.o. Szczytno ul. Wielbarska 5	175 200 zł Wartość udziału 300 zł	5,49%
3	Spółka Warmia i Mazury Sp. z .o. o. w Szymanach	116 725 000 zł Wartość udziału 1000 zł	100%
4	Warmińsko - Mazurski Fundusz <i>Poręczenia Kredytowe</i> Sp. z. o. o. w Działdowie	500 000 zł Wartość udziału 10000 zł	7,27%
5	PKP Przewozy Regionalne Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie ul. Wileńska	40 826 000 zł Wartość udziału 500 zł	2,65%
6	Warmińsko-Mazurska Agencja Energetyczna Sp. z o.o.	1 603 000 zł Wartość udziału 1000 zł	100%

RAZEM	165 573 200 zł
-------	----------------

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Infrastruktury i Geodezji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Wydatki poniesione w 2018 r. przez Województwo Warmińsko-Mazurskie w związku z gospodarowaniem mieniem wyniosły 965,5 tys. zł.

Województwo Warmińsko-Mazurskie w 2018 r. uzyskało łączny dochód z tytułu wykonywania praw własności i innych praw majątkowych w wysokości: 3,2 mln zł. Na dochód ten składają się m.in.:

- wpływy z tytułu opłat za nieruchomości oddane w trwałe zarząd,
- wpływy z tytułu opłat za użytkowanie i służebności,
- dochody z najmu i dzierżawy,
- dochody z tytułu odpłatnego użytkowania wieczystego nieruchomości,
- dochody z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności.

Szczegółowe informacje dotyczące gospodarowania mieniem Województwa Warmińsko-Mazurskiego zawarte są w *Sprawozdaniu z gospodarowania mieniem*, według stanu na dzień 31.12.2018 r. Dokument ten sporządzono oraz przedłożono Sejmikowi Województwa Warmińsko – Mazurskiego na podstawie § 35 ust. 3 lit. a i ust. 4 Regulaminu Sejmiku Województwa Warmińsko- Mazurskiego przyjętego 4 lutego 1999 r. (uchwała nr III/21/99 z późn. zm.) oraz zgodnie z § 20 uchwały z dnia 21 lutego 2012 r. nr XIV/275/12 Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego w sprawie zasad gospodarowania mieniem Województwa Warmińsko-Mazurskiego, zasad nabywania, zbywania, zamiany i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na okres dłuższy niż 3 lata i zasad gospodarowania aktywami trwałymi samodzielnymi publicznymi zakładów opieki zdrowotnej (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2012 r. poz. 1224, z późn. zm.).

Informacja o stanie mienia, według stanu na dzień 31.12.2018 r., umieszczona jest na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego.

Marszałek Województwa wykonuje zadania z zakresu geodezji i kartografii na podstawie art. 7c ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo Geodezyjne i kartograficzne (Dz.U.2017.2101 t.j.). Prowadzi i udostępnia wojewódzki zasób geodezyjny i kartograficzny w postaci map topograficznych i tematycznych oraz Bazę Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k¹⁴. Baza ta jest bazą referencyjną dla systemów informacji przestrzennej oraz źródłem danych do standardowych opracowań topograficznych. BDOT10k zawiera 9 podstawowych warstw tematycznych:

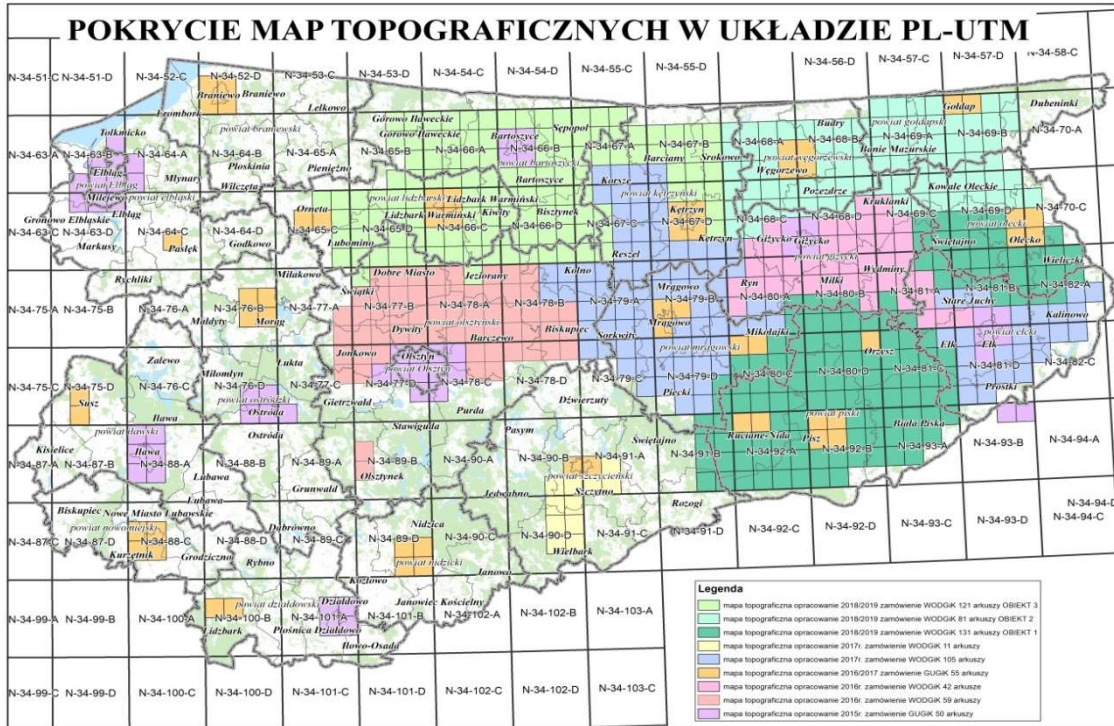
1. sieć wodna,
2. sieć komunikacyjna,
3. sieć uzbrojenia terenu,
4. pokrycie terenu,
5. budynki, budowle i urządzenia,
6. kompleksy użytkowania terenu,
7. tereny chronione,
8. jednostki podziału terytorialnego,
9. obiekty inne.

¹⁴ 10k – dokładność skali mapy 1:10 000

Wykonuje i udostępnia analizy struktury agralnej oraz zestawienie gruntów budynków i lokali województwa warmińsko-mazurskiego.

Aktualne i historyczne dane geodezyjne i kartograficzne publikowane są na portalu regionalnym *Atlas Warmii i Mazur*.

Mapa 2. Pokrycie map topograficznych w układzie PL-UTM

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Infrastruktury i Geodezji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

6.3. Ochrona Środowiska

Warmia i Mazury zaliczają się do regionów o cennej przyrodzie i atrakcyjnym krajobrazie. W województwie warmińsko-mazurskim znajduje się 11,1% wszystkich krajowych obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych, co daje regionowi pierwsze miejsce w kraju. Jednocześnie obszary te stanowią 46,7% powierzchni województwa.

W 2018 roku, w zakresie planowania strategicznego w części dotyczącej ochrony środowiska, w tym opracowywania, realizacji i monitoringu wojewódzkich programów w zakresie ochrony środowiska, przygotowywania projektów programów ochrony powietrza, planów działań krótkoterminowych oraz programów ochrony środowiska przed hałasem, przygotowano:

1. *Raport z realizacji w latach 2015-2016 „Programu Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015-2018”*

Podstawą prawną do przygotowania *Raportu* był art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2017 r., poz. 519, z późn. zm.). Zgodnie z powyższym Zarząd Województwa co dwa lata przedkłada Sejmikowi Województwa *Raport* z wykonania *Programu*, który jest następnie przekazywany do ministra właściwego do spraw środowiska.

Celem wykonania *Raportu* jest diagnoza stanu oraz zmian zachodzących w środowisku województwa warmińsko-mazurskiego, a także określenie stopnia realizacji zadań wyznaczonych w *Programie*. Na tej podstawie możliwe jest wyciągnięcie wniosków oraz przedstawienie propozycji zmian do aktualizacji *Programu*. Analiza przedstawionych w *Raporcie* danych pozwala stwierdzić, że założone w *Programie Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015-2018* działania były w latach 2015-2016 realizowane przez jednostki w nim wskazane. W każdym z zaplanowanych kierunków działań podjęto inwestycje i akcje zmierzające do poprawy stanu środowiska, co w wielu przypadkach miało odbicie we wskaźnikach oceny realizacji *Programu*.

2. *Aktualizację Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż dróg krajowych oraz wojewódzkich na terenie województwa warmińsko-mazurskiego o obciążeniu ponad 3 mln pojazdów rocznie, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne w wyniku przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu określonych wskaźnikami LDWN i LN określonego uchwałą nr III/42/14 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 grudnia 2014 r. - w zakresie dróg wojewódzkich.*

W myśl art. 119 ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, dla terenów, na których poziom hałasu przekracza poziom dopuszczalny, tworzy się programy ochrony środowiska przed hałasem, których celem jest dostosowanie poziomu hałasu do poziomu dopuszczalnego. Natomiast zgodnie z art. 119 ust. 6 Poś, program ochrony środowiska przed hałasem, aktualizuje się co najmniej raz na pięć lat, a także w przypadku wystąpienia okoliczności uzasadniających zmianę planu lub harmonogramu realizacji.

Głównym celem Aktualizacji *Programu* jest wskazanie działań, których konsekwentna realizacja spowoduje dostosowanie poziomu hałasu do poziomu dopuszczalnego, na terenach, na których nastąpiły przekroczenia obowiązujących norm oraz zapobieganie powstawaniu nowych rejonów konfliktów akustycznych. Aktualizacja *Programu* swoim zakresem obejmuje wszystkie odcinki dróg wojewódzkich na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, po których przejeżdża ponad 3 mln pojazdów rocznie, w otoczeniu których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami LDWN¹⁵ i LN¹⁶, wskazane w mapie akustycznej z 2017 roku. Przeanalizowano również działania zawarte w poprzednim *Programie*, określonym uchwałą nr III/42/14 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 grudnia 2014 r. oraz dokonano ich oceny zgodnie z przyjętą metodyką realizacji Aktualizacji *Programu*.

Ponadto, Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, realizując ustawowy obowiązek określony w art. 94 ust. 2a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*, zgodnie

¹⁵LDWN – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6.00 do godz. 18.00), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18.00 do godz. 22.00) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00).

¹⁶LN – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00).

z którym co 3 lata przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska sprawozdanie z realizacji programów ochrony powietrza, o których mowa w art. 91 ww. ustawy oraz planów działań krótkoterminowych, o których mowa w art. 92 ww. ustawy, poczynawszy od dnia wejścia w życie uchwały w sprawie określenia programu ochrony powietrza lub planu działań krótkoterminowych do dnia zakończenia realizacji odpowiednio tego programu lub planu, przekazał ministrowi właściwemu do spraw środowiska sprawozdania za lata 2015-2017 z realizacji:

- *Programu ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyle PM10 wraz z Planem działań krótkoterminowych ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM10* przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr IV/96/15 z dnia 16 lutego 2015 r.
- *Planu działań krótkoterminowych dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyle zawieszonym PM10*, przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr IV/97/15 z dnia 16 lutego 2015 r.;
- *Planu działań krótkoterminowych dla strefy miasto Olsztyn ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM10*, przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr IV/98/15 z dnia 16 lutego 2015 r.
- *Planu działań krótkoterminowych dla strefy miasto Olsztyn ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyle zawieszonym PM10*, przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr IV/99/15 z dnia 16 lutego 2015 r.
- *Planu działań krótkoterminowych dla strefy miasto Elbląg ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM10*, przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr IV/100/15 z dnia 16 lutego 2015 r.
- *Planu działań krótkoterminowych dla strefy miasto Elbląg ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyle zawieszonym PM10*, przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr IV/101/15 z dnia 16 lutego 2015 r.

Sprawozdania z programu ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych sporządzone zostały w sposób określony w Załączniku nr 6 *Zakres i układ przekazywanych sprawozdań z realizacji programu ochrony powietrza oraz planu działań krótkoterminowych* do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 września 2012 r. w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 1034).

Przygotowano także uchwałę w sprawie rozpatrzenia petycji Izby Gospodarczej Sprzedawców Polskiego Węgla z siedzibą w Katowicach pn. *NIE dla SMOGU – TAK dla WĘGLA*.

Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2018 r. podjął 6 uchwał w sprawie obszarów chronionego krajobrazu oraz 1 uchwałę w sprawie parku krajobrazowego. Uchwały w sprawie obszarów chronionego krajobrazu określają ich położenie, sprawującego nadzór, ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy właściwe dla danego obszaru chronionego krajobrazu lub jego części. Przyjęta uchwała w sprawie Parku Krajobrazowego Wzgórz Dylewskich określa nazwę Parku, obszar, przebieg granicy i otulinę, szczególne cele ochrony oraz zakazy właściwe dla parku krajobrazowego lub jego części, wynikające z potrzeb jego ochrony.

W 2018 r. Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego podjął 15 uchwał w sprawie wezwania do usunięcia naruszenia prawa dotyczącego uchwały nr XXIV/465/08 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie *Podziału Województwa Warmińsko-Mazurskiego na obwody łowieckie*. Do 1 kwietnia 2018 r. Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego wskazywał, iż od daty wejścia w życie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2014 r., sygn. akt P 19/13, ww. organ utracił kompetencję do podejmowania uchwał w sprawie podziału województwa warmińsko-mazurskiego na obwody łowieckie, zmiany granic tych obwodów, a także do uchylecia uchwał podjętych w tym przedmiocie przed datą wejścia w życie powołanego orzeczenia, zatem nie było możliwości uwzględnienia wezwań. W dniu 1 kwietnia 2018 r. została znowelizowana ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie, która określiła, że do 31 marca 2020 r. Sejmik jest zobowiązany do uchwalenia nowego podziału województwa na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów łowieckich do odpowiedniej kategorii. Stosując się do znowelizowanej ustawy, rozpoczęto prace nad podziałem województwa na obwody łowieckie, które trwają do dnia dzisiejszego. Jest to jednak proces złożony oraz wymagający zasięgnięcia licznych opinii i uzgodnień, zatem nie było możliwym uwzględnienie wezwań do usunięcia naruszenia prawa.

Zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 1479) Sejmik województwa był obowiązany do uchwalenia aktualizacji wojewódzkiego planu gospodarki odpadami w zakresie wskazania miejsc spełniających warunki magazynowania odpadów, o których mowa w art. 24a ust. 2 ustawy o odpadach w brzmieniu nadanym ww. ustawą, w terminie do 18 lutego 2019 r.

Zgodnie z art. 24a ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2019 r. poz. 701, z późn. zm.), jeżeli w trakcie kontroli transportu odpadów ujawniono naruszenie szczegółowych wymagań dla transportu odpadów, przemieszczanie odpadów do nieuprawnionego odbiorcy czy też naruszenie przepisów o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów, pojazd wraz z odpadami może zostać zatrzymany przez Krajową Administrację Skarbową, Straż Graniczną, Policję, Inspekcję Transportu Drogowego oraz organy Inspekcji Ochrony Środowiska. W myśl ust. 2 art. 24a ustawy, zatrzymany pojazd wraz z odpadami jest kierowany, na koszt podmiotu wykonującego transport odpadów, na wyznaczone w wojewódzkim planie gospodarki odpadami miejsce spełniające warunki magazynowania odpadów.

W związku z powyższym Departament Ochrony Środowiska przygotował projekt zaktualizowanego *Planu gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022*, przyjętego uchwałą nr XXIII/523/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 grudnia 2016 r., w którym dodano rozdział Miejsca spełniające warunki magazynowania odpadów – wyznaczone do kierowania zatrzymanych transportów odpadów. Jednocześnie zaproponowano dokonanie zmian w Planie inwestycyjnym będącym załącznikiem do Planu gospodarki odpadami, w tym:

- zaktualizowanie danych dotyczących miejsc, lat i kosztów realizacji planowanych inwestycji,
- wykreślenie zrealizowanych już inwestycji,
- dopisanie pozycji polegających na budowie bądź modernizacji punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK),
- zaktualizowanie tabeli dotyczących składowisk odpadów.

Opracowanie wojewódzkiego planu gospodarki odpadami i jego aktualizacja podlega, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

(Dz. U.z 2008 r. poz. 1227 z późn. zm.), procedurze przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W związku z powyższym sporządzono Prognozę oddziaływania na środowisko projektu Planu gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2020. Projekt Planu wraz z Prognozą jego oddziaływania na środowisko poddano konsultacjom społecznym oraz przekazano do zaopiniowania Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Olsztynie, a także Warmińsko-Mazurskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu.

Ponadto projekt Planu gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022, przedstawiony został do zaopiniowania, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, przez organy wykonawcze gmin z obszaru województwa, niebędących członkami związków międzygminnych oraz organy wykonawcze związków międzygminnych, w zakresie związanym z ochroną wód - przez właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie, Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku oraz Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku), a w części dotyczącej wyznaczenia miejsc spełniających warunki magazynowania odpadów, przez właściwych starostów. Starosta w terminie 6 miesięcy od uchwalenia wojewódzkiego planu gospodarki odpadami zobowiązany jest utworzyć miejsce, o którym mowa wyżej.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2018 r., poz. 799 ze zm.) eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie do środowiska substancji lub energii wymaga w określonych przypadkach uzyskania pozwolenia. Marszałek Województwa jest organem ochrony środowiska właściwym do wydawania pozwoleń na wprowadzanie do środowiska substancji lub energii, w tym m.in. pozwoleń zintegrowanych i pozwoleń na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, dla instalacji kwalifikowanych jako przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

W 2018 roku wydano 40 decyzji udzielających pozwoleń na wprowadzanie do środowiska substancji lub energii, w tym m.in. pozwoleń zintegrowanych i pozwoleń w zakresie ochrony powietrza. Ponadto przygotowano 18 opinii w procedurze oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla planowanych przedsięwzięć kwalifikowanych jako instalacja wymagająca uzyskania pozwolenia zintegrowanego.

W ramach realizowania zadań w zakresie spraw związanych z opłatami za korzystanie ze środowiska w 2018 r. zanotowano następujące wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska w zakresie wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza, poboru wód, wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi i składowania odpadów:

- Powietrze – 11,0 mln zł,
- Emisja CO₂ – 334,9 tys. zł,
- Woda – 6,1 mln zł,
- Ścieki – 5,7 mln zł,

- Odpady – 11,0 mln zł.

Departament Ochrony Środowiska w 2018 r. kontynuował działalność w ramach międzynarodowej sieci ENCORE, poświęconej politycznej współpracy pomiędzy regionalnymi ministrami środowiska i innymi liderami politycznymi regionów Europy w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju, a także zainicjował proces przystępowania do Federacji EUROPARC, sieci działającej dla zachowania i ochrony przyrodniczego i kulturowego dziedzictwa Europy.

Podsumowanie

W ciągu roku Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego realizuje szereg działań mających na celu rozwój społeczno-gospodarczy regionu. Podejmowane przedsięwzięcia są mocno zróżnicowane i odnoszą się do wielu różnych dziedzin życia. Dotyczą one między innymi: tworzenie innowacyjnej i konkurencyjnej gospodarki, promocji i ochrony zdrowia, modernizacji terenów wiejskich, zagospodarowania przestrzennego, pomocy społecznej i wspierania rodziny, kultury oraz ochrony i opieki nad zabytkami, zarządzania drogami publicznymi i regionalną infrastrukturą, przeciwdziałaniu bezrobociu, promocji regionalnej i gospodarczej, edukacji, działań zmierzających do kreowania społeczeństwa informacyjnego oraz wielu innych przedsięwzięć.

Chociaż działania te są bardzo różnorodne, to przyświeca im jeden cel. Jest nim realizacja wizji przedstawionej w *Strategii rozwoju społeczno-ekonomicznego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025*, która zakłada: *Warmia i Mazury regionem, w który warto żyć niezależnie od wieku, wykształcenia, stanu posiadania, pochodzenia, miejsca zamieszkania, płci*. Realizowane przedsięwzięcia nie tylko wpływają na poprawę jakości życia mieszkańców województwa, ale również sprawiają, że do regionu coraz częściej napływają inwestorzy zewnątrz, którzy lokują tu nowe inwestycje.

Rozwój województwa warmińsko-mazurskiego to przede wszystkim zasługa jego mieszkańców, którzy pomimo różnorodności poglądów i zdań potrafią wspólnie działać na rzecz rozwoju Warmii, Mazur i Powiśla. Niemniej jednak rozwój województwa warmińsko-mazurskiego nie jest zadaniem łatwym, gdyż przez wiele lat nasz region był zaniedbywany inwestycyjnie. Nadrobienie zaległości rozwojowych wymaga jednak czasu, aczkolwiek Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego podejmuje wszelkich działań, aby rozwój naszego regionu był optymalny.

Załącznik

do Raportu o stanie Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2018 r.

**Wykaz uchwał przyjętych przez
Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego
w 2018 r.**

Lp.	Data podjęcia	Numer Uchwały ¹⁷	Tytuł	Status	Informacja o stanie realizacji
1	19.02.2018	XXXIV/771/18	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Warmińsko-Mazurskiego na 2018 rok.	Obowiązujący	Zmiany zostały uwzględnione w planie dochodów i planie wydatków budżetu.
2	19.02.2018	XXXIV/770/18	Uchwała w sprawie zmian w <i>Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2018-2039</i> .	Obowiązujący	Zmiany zostały uwzględnione w prognozie w roku bieżącym i latach kolejnych. W uchwale została zachowana relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych
3	19.02.2018	XXXIV/768/18	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie w drodze darowizny na rzecz Powiatu Szczycieńskiego, nieruchomości gruntowej, zabudowanej budynkiem garażu, położonej w obrębie 4 miasta Szczytno, oznaczonej w rejestrze ewidencji gruntów i budynków jako działka nr 88/14 o powierzchni 0,0023 ha, dla której Sąd Rejonowy w Szczytnie prowadzi księgę wieczystą nr OL1S/00051131/5.	Obowiązujący	Zadanie zakończone podpisaniem aktu notarialnego w dniu 10.05.2018 r.
4	19.02.2018	XXXIV/767/18	Uchwała w sprawie udzielenia Powiatowi Piskiemu pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2018 r. działań Muzeum Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego w Praniu wraz z oddziałem – Muzeum Michała Kajki w Ogródku.	Obowiązujący	Zadanie zostało wykonane zgodnie z umową. Rozliczenie zadania nastąpiło w terminie wskazanym w umowie.
5	19.02.2018	XXXIV/766/18	Uchwała w sprawie udzielenia Powiatowi Giżyckiemu pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2018 r. działań w zakresie kultury.	Obowiązujący	Zadanie zostało wykonane zgodnie z umową. Rozliczenie zadania nastąpiło w terminie wskazanym w umowie.

¹⁷ W wykazie ujęto wyłącznie uchwały Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 2018 r., które związane są z działalnością Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

6	19.02.2018	XXXIV/765/18	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Lidzbarskiemu w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2018 r. zadania własnego powiatu z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.	Obowiązujący	Zadanie zostało wykonane zgodnie z umową. Rozliczenie zadania nastąpiło w terminie wskazanym w umowie.
7	19.02.2018	XXXIV/764/18	Uchwała w sprawie udzielenia Gminie Miastu Elbląg pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2018 r. działań w zakresie kultury realizowanych przez miejskie instytucje kultury.	Obowiązujący	Dotacja nie została przyjęta.
8	19.02.2018	XXXIV/763/18	Uchwała w sprawie udzielenia Gminie Iława pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2018 r. działań Gminnego Ośrodka Kultury w Lasecznie, gmina Iława.	Obowiązujący	Zadanie zostało wykonane zgodnie z umową. Rozliczenie zadania nastąpiło w terminie wskazanym w umowie.
9	19.02.2018	XXXIV/762/18	Uchwała w sprawie udzielenia Gminie Orzysz pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2018 r. działań w zakresie kultury realizowanych przez Muzeum Wojska, Wojskowości i Ziemi Orzyskiej w Orzyszu.	Obowiązujący	Zadanie zostało wykonane zgodnie z umową. Rozliczenie zadania nastąpiło w terminie wskazanym w umowie.
10	19.02.2018	XXXIV/761/18	Uchwała w sprawie udzielenia Gminie Miejskiej Ostróda pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2018 r. działań w zakresie kultury realizowanych przez Gminę Miejską Ostróda.	Obowiązujący	Zadanie zostało wykonane zgodnie z umową. Rozliczenie zadania nastąpiło w terminie wskazanym w umowie.
11	19.02.2018	XXXIV/760/18	Uchwała w sprawie udzielenia Gminie Sorkwity pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2018 r. działań Gminnego Ośrodka Kultury w Sorkwitach.	Obowiązujący	Zadanie zostało wykonane zgodnie z umową. Rozliczenie zadania nastąpiło w terminie wskazanym w umowie.
12	19.02.2018	XXXIV/759/18	Uchwała w sprawie udzielenia Miastu Lidzbark Warmiński pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2018 r. działań w zakresie kultury realizowanych przez Lidzbarski Dom Kultury.	Obowiązujący	Zadanie zostało wykonane zgodnie z umową. Rozliczenie zadania nastąpiło w terminie wskazanym w umowie.

13	19.02.2018	XXXIV/758/18	Uchwała w sprawie udzielenia Gminie Węgorzewo pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2018 r. działań Węgorzewskiego Centrum Kultury w Węgorzewie.	Obowiązujący	Zadanie zostało wykonane zgodnie z umową. Rozliczenie zadania nastąpiło w terminie wskazanym w umowie.
14	19.02.2018	XXXIV/757/18	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Lidzbark na dofinansowanie w zakresie promocji Miasta Lidzbarka podczas Festiwalu Miast Cittaslow.	Obowiązujący	Uchwała wykonana.
15	19.02.2018	XXXIV/756/18	Uchwała w sprawie udzielenia przez Województwo Warmińsko-Mazurskie pomocy rzeczowej powiatom z obszaru województwa warmińsko-mazurskiego.	Zmieniony	Uchwała została zmieniona Uchwałą nr III/56/18 z dnia 28 grudnia 2018 r.
16	19.02.2018	XXXIV/755/18	Uchwała w sprawie wezwania Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego przez Panią H. P. do usunięcia naruszenia prawa dotyczącego uchwały nr XXIV/465/08 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie <i>Podziału Województwa Warmińsko-Mazurskiego na obwody łowieckie</i> .	Obowiązujący	Do czasu dokonania odpowiedniej nowelizacji ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie Sejmik nie był uprawniony do dokonania ewentualnych zmian w uchwale nr XXIV/465/08 z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie <i>Podziału województwa Warmińsko-Mazurskiego na obwody łowieckie</i> .
17	19.02.2018	XXXIV/754/18	Uchwała w sprawie wezwania Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego przez Panią T. A. i Pana P. A. do usunięcia naruszenia prawa dotyczącego uchwały nr XXIV/465/08 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie <i>Podziału Województwa Warmińsko-Mazurskiego na obwody łowieckie</i> .	Obowiązujący	Do czasu dokonania odpowiedniej nowelizacji ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie Sejmik nie był uprawniony do dokonania ewentualnych zmian w uchwale nr XXIV/465/08 z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie <i>Podziału województwa Warmińsko-Mazurskiego na obwody łowieckie</i> .

18	19.02.2018	XXXIV/753/18	Uchwała w sprawie wezwania Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego przez Panią M. M. do usunięcia naruszenia prawa dotyczącego uchwały nr XXIV/465/08 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie <i>Podziału Województwa Warmińsko-Mazurskiego na obwody łowieckie.</i>	Obowiązujący	Do czasu dokonania odpowiedniej nowelizacji ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie Sejmik nie był uprawniony do dokonania ewentualnych zmian w uchwale nr XXIV/465/08 z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie <i>Podziału województwa Warmińsko-Mazurskiego na obwody łowieckie.</i>
19	19.02.2018	XXXIV/752/18	Uchwała w sprawie wezwania Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego przez Pana K. W. do usunięcia naruszenia prawa dotyczącego uchwały nr XXIV/465/08 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie <i>Podziału Województwa Warmińsko-Mazurskiego na obwody łowieckie.</i>	Obowiązujący	Do czasu dokonania odpowiedniej nowelizacji ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie Sejmik nie był uprawniony do dokonania ewentualnych zmian w uchwale nr XXIV/465/08 z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie <i>Podziału województwa Warmińsko-Mazurskiego na obwody łowieckie.</i>

20	19.02.2018	XXXIV/751/18	Uchwała w sprawie określenia zadań Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w roku 2018.	Obowiązujący	Podjęcie uchwały umożliwiło Zarządowi Województwa podjęcie uchwały w sprawie podziału środków przyznanych Samorządowi Województwa przez PFRON, na realizację w 2018r. następujących zadań: dofinansowanie robót budowlanych, dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów, dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej, zlecenie zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym.
21	19.02.2018	XXXIV/750/18	Uchwała w sprawie powołania Komisji konkursowej oceniającej oferty w otwartym konkursie ofert na wykonywanie w 2018 r. zadań z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.	Obowiązujący	Komisja została powołana.
22	19.02.2018	XXXIV/749/18	Uchwała w sprawie udzielenia Gminie Jonkowo pomocy finansowej w formie dotacji celowej na zadanie pn.: <i>Budowa ciągu dróg trzeciorzędnych ulic Gościnniej, Kresowej, Wołodyjowskiego, Żurawiej, Perkoza wraz z odcinkiem drogi w gminie Gietrzwałd, jako połączenia drogi wojewódzkiej 527 z DK 16- węzeł Olsztyn Zachód – część 5: rondo na terenie Gminy Jonkowo.</i>	Obowiązujący	Udzielono Gminie Jonkowo dotacji celowej na realizację zadania

23	19.02.2018	XXXIV/748/18	Uchwała w sprawie powierzenia Gminie Olsztyn zadania zarządcy dróg wojewódzkich.	Obowiązujący	Powierzono Gminie Olsztyn zadanie publiczne w zakresie zarządzania odcinkiem drogi wojewódzkiej nr AAA na odcinku od ul. Pstrowskiego do węzła drogowego Pieczewo (S51)
24	19.02.2018	XXXIV/747/18	Uchwała w sprawie pozbawienia kategorii drogi wojewódzkiej bez numeru (odcinek byłej drogi krajowej nr 51) na terenie gminy Stawiguda.	Obowiązujący	Pozbawiono dotychczasowej kategorii drogi wojewódzkiej bez numeru (odcinek byłej drogi krajowej nr 51) na terenie gminy Stawiguda
25	19.02.2018	XXXIV/746/18	Uchwała w sprawie pozbawienia kategorii drogi wojewódzkiej bez numeru (odcinek byłej drogi krajowej nr 16) na terenie miasta Ostróda.	Obowiązujący	Pozbawiono dotychczasowej kategorii drogi wojewódzkiej bez numeru (odcinek byłej drogi krajowej nr 16) na terenie miasta Ostróda
26	19.02.2018	XXXIV/745/18	Uchwała w sprawie pozbawienia kategorii drogi wojewódzkiej bez numeru (odcinki byłej drogi krajowej nr 7) na terenie gminy Grunwald i Olsztynek.	Obowiązujący	Pozbawiono dotychczasowej kategorii drogi wojewódzkiej bez numeru (odcinki byłej drogi krajowej nr 7) na terenie gminy Grunwald i Olsztynek
27	19.02.2018	XXXIV/744/18	Uchwała zmieniająca uchwałę nr XIX/389/12 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 sierpnia 2012 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Województwo Warmińsko-Mazurskie.	Obowiązujący	Sejmik podjął uchwałę zmieniającą uchwałę w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Województwo Warmińsko-Mazurskie

28	19.02.2018	XXXIV/743/18	Uchwała w sprawie Spychowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.	Obowiązujący	Przyjęta uchwała określa nazwę OCHK, jego położenie, sprawującego nadzór, ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy właściwe dla danego obszaru chronionego krajobrazu lub jego części. Uchwała weszła w życie dnia 7 kwietnia 2018 r.
29	19.02.2018	XXXIV/742/18	Uchwała w sprawie Hartowieckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.	Obowiązujący	Przyjęta uchwała określa nazwę OCHK, jego położenie, sprawującego nadzór, ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy właściwe dla danego obszaru chronionego krajobrazu lub jego części. Uchwała weszła w życie dnia 7 kwietnia 2018 r.
30	19.02.2018	XXXIV/741/18	Uchwała w sprawie Buchnowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.	Obowiązujący	Przyjęta uchwała określa nazwę OCHK, jego położenie, sprawującego nadzór, ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy właściwe dla danego obszaru chronionego krajobrazu lub jego części. Uchwała weszła w życie dnia 7 kwietnia 2018 r.

31	19.02.2018	XXXIV/740/18	Uchwała w sprawie rozpatrzenia petycji Izby Gospodarczej Sprzedawców Polskiego Węgla z siedzibą w Katowicach pn. <i>NIE dla SMOGU – TAK dla WĘGLA.</i>	Obowiązujący	Petycja skierowana do Sejmiku Województwa dotyczyła m.in.: podjęcia wspólnych działań przez wszystkie województwa, w celu ujednoczenia zarówno uchwalonych jak i planowanych „uchwał antysmogowych”, które posiadają umocowanie w treści art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska, skutecznego egzekwowania zakazu spalania śmieci, podjęcia we wszystkich województwach działań edukacyjnych, szkoleniowych i informacyjnych, na temat prawidłowej obsługi i utrzymania domowych instalacji grzewczych, stosowania ekologicznych i nowoczesnych technik palenia węglem i drewnem. Przedmiotowa petycja została rozpatrzona poprzez odmowę uwzględnienia żądań w niej zawartych. Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego do realizacji części żądań nie ma kompetencji, jako organ samorządowy na szczeblu wojewódzkim, gdyż znajdują się one w zakresie administracji rządowej lub samorządów lokalnych (gminnych).
----	------------	--------------	--	--------------	--

32	19.02.2018	XXXIV/739/18	Uchwała w sprawie przekazania przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego danych statystycznych w formie sprawozdania o ochronie przyrody i krajobrazu za rok 2017 (formularz OS-7).	Obowiązujący	Sprawozdanie przedstawia powierzchnie w hektarach parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu z uwzględnieniem znajdujących się na ich terenie użytków oraz powierzchni rezerwatów i pozostałych form ochrony przyrody. Ponadto przedstawia powierzchnie gmin objętych różnymi formami ochrony przyrody.
33	19.02.2018	XXXIV/738/18	Uchwała w sprawie przyjęcia <i>Sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego.</i>	Obowiązujący	Sprawozdanie zostało przyjęte.
34	27.03.2018	XXXV/787/18	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Warmińsko-Mazurskiego na 2018 rok	Obowiązujący	Zmiany zostały uwzględnione w planie dochodów i planie wydatków budżetu
35	27.03.2018	XXXV/786/18	Uchwała w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2018-2039	Obowiązujący	Zmiany zostały uwzględnione w prognozie w roku bieżącym i latach kolejnych. W uchwale została zachowana relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych
36	27.03.2018	XXXV/785/18	Uchwała w sprawie zaciągnięcia długoterminowego kredytu na finansowanie deficytu budżetu i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów	Obowiązujący	Uchwała w sprawie zaciągnięcia kredytu została podjęta, efektem czego stało się podpisanie umowy kredytowej: zaciągnięcie kredytu długoterminowego w kwocie 89,5 mln zł

37	27.03.2018	XXXV/784/18	Uchwała w sprawie rozpatrzenia złożonego przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego sprawozdania z gospodarowania mieniem Województwa Warmińsko-Mazurskiego za rok 2017	Obowiązujący	Sprawozdanie, które zarząd woj. składa sejmikowi województwa z godnie z zapisem § 35 ust .3 lit. a i ust. 4 Regulaminu Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego . Informacja o stanie mienia/własności za rok 2017, która obejmuje stan zasobu województwa, dochody i wydatki z gospodarowania
38	27.03.2018	XXXV/783/18	Uchwała w sprawie udzielenia Związkowi Gmin Warmińsko-Mazurskich pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2018 r. działań w zakresie kultury	Obowiązujący	Zadanie zostało wykonane zgodnie z umową. Rozliczenie zadania nastąpiło w terminie wskazanym w umowie.
39	27.03.2018	XXXV/782/18	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego w formie dotacji celowej na dofinansowanie przedsięwzięć międzynarodowych w ramach Konkursu <i>WM DLA WM. WSPARCIE WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ JST W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM W 2018 ROKU</i>	Zmieniony	Uchwała została zrealizowana z uwzględnieniem Uchwały Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 sierpnia 2018 r. nr XXXIX/836/18
40	27.03.2018	XXXV/781/18	Uchwała w sprawie powierzenia Powiatowi Ostródzkiemu wykonania zadań własnych Województwa Warmińsko – Mazurskiego w zakresie promocji turystyki w części dotyczącej organizacji imprezy pod nazwą <i>Wojewódzkie Obchody Światowego Dnia Turystyki</i> w 2018 roku	Obowiązujący	Uchwała wykonana

41	27.03.2018	XXXV/780/18	<p>Uchwała w sprawie przyjęcia projektu Aktualizacji Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż dróg krajowych oraz wojewódzkich na terenie województwa warmińsko-mazurskiego o obciążeniu ponad 3 mln pojazdów rocznie, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne w wyniku przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu określonych wskaźnikami LDWN i LN określonego uchwałą nr III/42/14 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 grudnia 2014 r. - w zakresie dróg wojewódzkich oraz przyjęcia Prognozy oddziaływania na środowisko ww. Aktualizacji Programu</p>	Obowiązujący	<p>W myśl art. 119 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, dla terenów, na których poziom hałasu przekracza poziom dopuszczalny, tworzy się programy ochrony środowiska przed hałasem, których celem jest dostosowanie poziomu hałasu do dopuszczalnego. Zgodnie z art. 119 ust. 2 w zw. z art. 117 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo ochrony środowiska dla terenów poza aglomeracjami programy określa, w drodze uchwały, sejmik województwa. Zgodnie z art. 119 ust. 6 ustawy Prawo ochrony środowiska programy ochrony środowiska przed hałasem, aktualizuje się co najmniej raz na pięć lat, a także w przypadku wystąpienia okoliczności uzasadniających zmianę planu lub harmonogramu realizacji. Przedmiotowa uchwała Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr XXXV/780/18 z 27.03.2018 r. umożliwiła przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Aktualizacji Programu: poddanie projektu aktualizacji wraz z prognozą oddziaływania na środowisko opiniowaniu przez</p>
----	------------	-------------	---	--------------	---

					właściwe organy tj. przez Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie, a także umożliwiła udział społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.
42	27.03.2018	XXXV/779/18	Uchwała w sprawie określenia ogólnej powierzchni przeznaczonej pod uprawy maku i konopi włóknistych oraz rejonizacji tych upraw w 2018 roku w Województwie Warmińsko-Mazurskim	Obowiązujący	Zgodnie z treścią uchwały, w Województwie Warmińsko-Mazurskim przeznaczono pod uprawy konopi włóknistych powierzchnię 32 304,35 ha w 100 gminach z czego faktycznie wykorzystana powierzchnia wyniosła 240,4 ha w 18 gminach.
43	27.03.2018	XXXV/778/18	Uchwała w sprawie wezwania Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego przez Panią K. W., Pana J. W., Pana M. W. i Pana M. W. do usunięcia naruszenia prawa dotyczącego uchwały nr XXIV/465/08 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie <i>Podziału Województwa Warmińsko-Mazurskiego na obwody łowieckie</i>	Obowiązujący	Do czasu dokonania odpowiedniej nowelizacji ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie Sejmik nie był uprawniony do dokonania ewentualnych zmian w uchwale nr XXIV/465/08 z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie <i>Podziału województwa Warmińsko-Mazurskiego na obwody łowieckie</i> .

44	27.03.2018	XXXV/777/18	Uchwała w sprawie wezwania Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego przez Pana A. N. do usunięcia naruszenia prawa dotyczącego uchwały nr XXIV/465/08 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie <i>Podziału Województwa Warmińsko-Mazurskiego na obwody łowieckie</i>	Obowiązujący	Do czasu dokonania odpowiedniej nowelizacji ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie Sejmik nie był uprawniony do dokonania ewentualnych zmian w uchwale nr XXIV/465/08 z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie <i>Podziału województwa Warmińsko-Mazurskiego na obwody łowieckie.</i>
45	27.03.2018	XXXV/776/18	Uchwała w sprawie wezwania Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego przez Maestro Investments Sp. z o.o. do usunięcia naruszenia prawa dotyczącego uchwały nr XXIV/465/08 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie <i>Podziału Województwa Warmińsko-Mazurskiego na obwody łowieckie</i>	Obowiązujący	Do czasu dokonania odpowiedniej nowelizacji ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie Sejmik nie był uprawniony do dokonania ewentualnych zmian w uchwale nr XXIV/465/08 z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie <i>Podziału województwa Warmińsko-Mazurskiego na obwody łowieckie.</i>
46	27.03.2018	XXXV/775/18	Uchwała w sprawie wezwania Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego przez Lima Sp. z o.o. Spółka Komandytowa do usunięcia naruszenia prawa dotyczącego uchwały nr XXIV/465/08 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie <i>Podziału Województwa Warmińsko-Mazurskiego na obwody łowieckie</i>	Obowiązujący	Do czasu dokonania odpowiedniej nowelizacji ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie Sejmik nie był uprawniony do dokonania ewentualnych zmian w uchwale nr XXIV/465/08 z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie <i>Podziału województwa Warmińsko-Mazurskiego na obwody łowieckie.</i>

47	27.03.2018	XXXV/774/18	Uchwała w sprawie wezwania Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego przez Pana J. M. do usunięcia naruszenia prawa dotyczącego uchwały nr XXIV/465/08 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie <i>Podziału Województwa Warmińsko-Mazurskiego na obwody łowieckie</i>	Obowiązujący	Do czasu dokonania odpowiedniej nowelizacji ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie Sejmik nie był uprawniony do dokonania ewentualnych zmian w uchwale nr XXIV/465/08 z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie <i>Podziału województwa Warmińsko-Mazurskiego na obwody łowieckie</i> .
48	27.03.2018	XXXV/773/18	Uchwała w sprawie przyjęcia dokumentu <i>Analiza sytuacji na rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim w 2017 roku</i>	Obowiązujący	W analizie zaprezentowane zostały stan i struktura wojewódzkiego bezrobocia oraz charakterystyka tendencji i zjawisk związanych z rynkiem pracy w 2017 r. Analiza stanowiła podstawę do określenia dalszych działań na rzecz łagodzenia skutków bezrobocia przez urzędy pracy, samorządy i partnerów działających na rynku pracy. Wykonanie Uchwały powierzone zostało Zarządowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

49	27.03.2018	XXXV/772/18	Uchwała w sprawie określenia zasad, trybu i harmonogramu aktualizacji Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana - Sejmik Województwa określił zasady, tryb i harmonogram aktualizacji Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego
50	24.04.2018	XXXVI/800/18	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Warmińsko-Mazurskiego na 2018 rok.	Obowiązujący	Zmiany zostały uwzględnione w planie dochodów i planie wydatków budżetu
51	24.04.2018	XXXVI/799/18	Uchwała w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2018-2039.	Obowiązujący	Zmiany zostały uwzględnione w prognozie w roku bieżącym i latach kolejnych. W uchwale została zachowana relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych
52	24.04.2018	XXXVI/798/18	Uchwała zmieniająca uchwałę nr III/40/10 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie utworzenia wydzielonych rachunków dochodów w jednostkach budżetowych Samorządu Województwa oraz określenie źródeł dochodów i wydatków nimi finansowanych.	Obowiązujący	Zmiany zostały uwzględnione w przedmiotowej uchwale.

53	24.04.2018	XXXVI/797/18	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Lidzbark Warmiński.	Obowiązujący	Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego przekazał Gminie Lidzbark Warmiński pomoc finansową w wysokości 6.000 zł z przeznaczeniem na zadania własne Gminy, związane z dofinansowaniem odbudowy budynku mieszkalnego położonego w miejscowości Nowosady, zniszczonego w wyniku zdarzenia losowego - pożaru.
54	24.04.2018	XXXVI/796/18	Uchwała w sprawie udzielenia Powiatowi Mrągowskiemu pomocy finansowej w formie dotacji celowej na doposażenie w 2018 r. księgozbioru w Powiatowej Bibliotece Pedagogicznej w Mrągowie.	Obowiązujący	Zadanie zostało wykonane zgodnie z umową. Rozliczenie zadania nastąpiło w terminie wskazanym w umowie.
55	24.04.2018	XXXVI/795/18	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom w formie dotacji celowej na dofinansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych w ramach Konkursu pn.: <i>Aktywna Wieś Warmii, Mazur i Powiśla</i> w 2018 roku.	Obowiązujący	Dofinansowano 23 zadania na łączną kwotę 229 923,54 zł
56	24.04.2018	XXXVI/794/18	Uchwała w sprawie wyboru ofert i udzieleniu dotacji z budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego na wykonywanie w 2018 r. zadań publicznych z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami	Obowiązujący	Dotacje przekazywane zgodnie z zawartymi umowami.
57	24.04.2018	XXXVI/793/18	Uchwała w sprawie wezwania Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego przez Pana T. K. do usunięcia naruszenia prawa dotyczącego uchwały nr XXIV/465/08 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie <i>Podziału Województwa Warmińsko-Mazurskiego na obwody łowieckie</i>	Obowiązujący	Nie jest możliwe uwzględnienie wezwania ze względu na trwające prace nad projektem uchwały Sejmiku Województwa w sprawie podziału na obwody łowieckie.

58	24.04.2018	XXXVI/792/18	Uchwała w sprawie przyjęcia Sprawozdania z realizacji w roku 2017 Programu pn. <i>Warmia i Mazury dla Dużej Rodziny</i>	Obowiązujący	Sejmik przyjął Sprawozdanie z realizacji Programu, które zostało następnie opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz na stronie https://warmia.mazury.pl w zakładce <i>Polityka społeczna/działania na rzecz rodziny/program Warmia Mazury dla Dużej Rodziny</i>
59	24.04.2018	XXXVI/789/18	Uchwała w sprawie rozpatrzenia <i>Raportu z realizacji w latach 2015-2016 Programu Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015-2018</i>	Obowiązujący	Przyjęta uchwała dotycząca Raportu z realizacji POŚ w latach 2015-2016 zakończyła sprawozdawanie z realizacji POŚ Woj. W-M na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015-2018.
60	24.04.2018	XXXVI/788/18	Uchwała w sprawie rozpatrzenia <i>Informacji o stanie bezpieczeństwa publicznego w Województwie Warmińsko-Mazurskim w roku 2017</i>	Obowiązujący	Informacja została przyjęta przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
61	29.05.2018	XXXVII/808/18	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Warmińsko-Mazurskiego na 2018 rok	Obowiązujący	Zmiany zostały uwzględnione w planie dochodów i planie wydatków budżetu
62	29.05.2018	XXXVII/807/18	Uchwała w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2018-2039	Obowiązujący	Zmiany zostały uwzględnione w prognozie w roku bieżącym i latach kolejnych. W uchwale została zachowana relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych

63	29.05.2018	XXXVII/806/18	Uchwała w sprawie udzielenia gminom z Województwa Warmińsko-Mazurskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowych na dofinansowanie zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana - Województwo Warmińsko-Mazurskie udzieliło z budżetu Województwa 2018 roku pomocy finansowej z przeznaczeniem na dofinansowanie zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej
64	29.05.2018	XXXVII/805/18	Uchwała w sprawie powołania członków Rady Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie.	Obowiązujący	Rada Muzeum sprawuje nadzór nad wypełnianiem przez muzeum jego powinności wobec zbiorów i społeczeństwa, a także ocenia, na podstawie przedłożonego przez dyrektora muzeum sprawozdania rocznego z działalności, Kadencja Rady trwa 4 lata.
65	29.05.2018	XXXVII/804/18	Uchwała w sprawie wezwań Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego przez spółkę APEH Sp. z o.o. z siedzibą w Kielcach do usunięcia naruszenia prawa dotyczącego utworzenia obwodów łowieckich o numerach 134, 209, 238 i 344 na mocy uchwały nr XXIV/465/08 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie <i>Podziału Województwa Warmińsko-Mazurskiego na obwody łowieckie</i>	Obowiązujący	Nie jest możliwe uwzględnienie wezwania ze względu na trwające prace nad projektem uchwały Sejmiku Województwa w sprawie podziału na obwody łowieckie.
66	29.05.2018	XXXVII/803/18	Uchwała w sprawie wezwania Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego przez Pana S. S. do usunięcia naruszenia prawa dotyczącego uchwały nr XXIV/465/08 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie <i>Podziału Województwa Warmińsko-Mazurskiego na obwody łowieckie</i>	Obowiązujący	Nie jest możliwe uwzględnienie wezwania ze względu na trwające prace nad projektem uchwały Sejmiku Województwa w sprawie podziału na obwody łowieckie.

67	29.05.2018	XXXVII/802/18	Uchwała w sprawie przyjęcia Sprawozdania z realizacji w roku 2017 Programu współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2016-2021	Obowiązujący	Sprawozdanie przyjęto.
68	29.05.2018	XXXVII/801/18	Uchwała w sprawie przyjęcia Sprawozdania z realizacji Programu współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w roku 2017	Obowiązujący	Sprawozdanie przyjęto.
69	26.06.2018	XXXVIII/831/18	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Warmińsko-Mazurskiego na 2018 rok.	Obowiązujący	Zmiany zostały uwzględnione w planie dochodów i planie wydatków budżetu
70	26.06.2018	XXXVIII/830/18	Uchwała w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2018-2039.	Obowiązujący	Zmiany zostały uwzględnione w prognozie w roku bieżącym i latach kolejnych. W uchwale została zachowana relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych
71	26.06.2018	XXXVIII/829/18	Uchwała w sprawie ustalenia wysokości wynagrodzenia Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego.	Obowiązujący	Sejmik podjął uchwałę w sprawie ustalenia wysokości wynagrodzenia Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

72	26.06.2018	XXXVIII/827/18	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie Gminie Piecki w drodze darowizny, nieruchomości stanowiącej własność Województwa Warmińsko – Mazurskiego, oznaczonej numerami geodezyjnymi 70/2 o pow. 0,0068 ha, 70/3 o pow. 0,0035 ha, 70/4 o pow. 0,0016 ha w obrębie Krutyń, gmina Piecki, dla której Sąd Rejonowy w Mrągowie IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr OL1M/00008338/5, w celu realizacji celu publicznego polegającego na: „przebudowie istniejącej drogi gminnej Krutyń- Gałkowo oraz budowie sieci kanalizacji deszczowej”.	Obowiązujący	Zadanie zostało wykonane zgodnie z uchwałą - akt not w dniu 16.07.2018 r.
73	26.06.2018	XXXVIII/826/18	Uchwała w sprawie udzielenia Powiatowi Węgorzewskiemu pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2018 r. inwestycji <i>Wyższy standard edukacji – lepsza jakość życia lokalnych społeczności – rozbudowa infrastruktury kształcenia zawodowego w Powiecie Węgorzewskim, Dostosowanie internatów Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz poprawa bezpieczeństwa obiektów.</i>	Zmieniony	Zadanie zostało wykonane zgodnie z umową. Rozliczenie zadania nastąpiło w terminie wskazanym w umowie.
74	26.06.2018	XXXVIII/825/18	Uchwała w sprawie zmiany statutu Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Elblągu.	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana.
75	26.06.2018	XXXVIII/824/18	Uchwała w sprawie wezwania Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego przez Panią M. A. M. do usunięcia naruszenia prawa dotyczącego uchwały nr XXIV/465/08 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie <i>Podziału Województwa Warmińsko-Mazurskiego na obwody łowieckie.</i>	Obowiązujący	Nie jest możliwe uwzględnienie wezwania ze względu na trwające prace nad projektem uchwały Sejmiku Województwa w sprawie podziału na obwody łowieckie.

76	26.06.2018	XXXVIII/823/18	Uchwała w sprawie przyjęcia wyników przeglądu zmian w zagospodarowaniu przestrzennym zawartych w raporcie o stanie zagospodarowania przestrzennego Województwa Warmińsko – Mazurskiego oraz oceny realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.	Obowiązujący	Podstawę do sporządzenia raportu o stanie województwa oraz oceny realizacji inwestycji celu publicznego stanowi art. 45 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2018 r., poz. 1945 z zm.). Dokument taki sporządza się co najmniej raz w czasie kadencji sejmiku.
77	26.06.2018	XXXVIII/822/18	Uchwała w sprawie określenia Aktualizacji <i>Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż dróg krajowych oraz wojewódzkich na terenie województwa warmińsko-mazurskiego o obciążeniu ponad 3 mln pojazdów rocznie, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne w wyniku przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu określonych wskaźnikami LDWN i LN</i> określonego uchwałą nr III/42/14 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 grudnia 2014 r. - w zakresie dróg wojewódzkich.	Obowiązujący	W myśl art. 119 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, dla terenów, na których poziom hałasu przekracza poziom dopuszczalny, tworzy się programy ochrony środowiska przed hałasem, których celem jest dostosowanie poziomu hałasu do dopuszczalnego. Zgodnie z art. 119 ust. 2 w zw. z art. 117 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo ochrony środowiska dla terenów poza aglomeracjami programy określa, w drodze uchwały, sejmik województwa. Zgodnie z art. 119 ust. 6 ustawy Prawo ochrony środowiska programy ochrony środowiska przed hałasem, aktualizuje się co najmniej raz na pięć lat, a także w przypadku wystąpienia okoliczności uzasadniających zmianę planu lub harmonogramu realizacji. Przedmiotowa uchwała Sejmiku

					Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr XXXV/780/18 z dnia 27.03.2018 r. umożliwiła przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Aktualizacji Programu: poddanie projektu aktualizacji wraz z prognozą oddziaływania na środowisko opiniowaniu przez właściwe organy tj. przez Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie, a także umożliwiła udział społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko
78	26.06.2018	XXXVIII/821/18	Uchwała w sprawie zmiany uchwały w sprawie pozbawienia kategorii drogi wojewódzkiej bez numeru na terenie miasta i gminy Olsztynek.	Obowiązujący	Zmieniono uchwałę Sejmiku Województwa
79	26.06.2018	XXXVIII/820/18	Uchwała w sprawie przystąpienia Województwa Warmińsko-Mazurskiego do stowarzyszenia o nazwie Federacja EUROPARC.	Obowiązujący	Po wejściu w życie uchwały Województwo złożyło oficjalny wniosek o przyjęcie do grona członków Federacji EUROPARC. 8.11.2018 r. otrzymano odpowiedź potwierdzającą przyjęcie Województwa Warmińsko-Mazurskiego do Federacji EUROPARC.

80	26.06.2018	XXXVIII/818/18	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Gołdapskiemu na wypłatę odszkodowania za nieruchomością przejętą z mocy prawa przez Powiat w związku z realizacją projektu <i>Trasy rowerowe w Polsce Wschodniej – województwo warmińsko-mazurskie</i> PO RPW 2007-2013.	Obowiązujący	Dotacja została przekazana oraz rozliczona
81	26.06.2018	XXXVIII/817/18	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej czternastu gminom w województwie warmińsko-mazurskim w formie dotacji celowych z przeznaczeniem na realizację zadań własnych gmin związanych z organizowaniem i świadczeniem usług opiekuńczych w formie teleopieki w 2018 roku.	Obowiązujący	Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego udzielił wsparcia finansowego 14 gminom w łącznej wysokości 73 121 zł w formie dotacji celowych z przeznaczeniem na realizację zadań własnych gmin związanych z organizowaniem i świadczeniem usług opiekuńczych w formie teleopieki w 2018 roku.
82	26.06.2018	XXXVIII/816/18	Uchwała w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji <i>Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2013-2017</i> .	Obowiązujący	Dokument po uchwaleniu przez Sejmik został opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej warmia.mazury.pl w zakładce „polityka społeczna”.
83	26.06.2018	XXXVIII/815/18	Uchwała w sprawie przyjęcia złożonego przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego dokumentu pn. <i>Ocena zasobów pomocy społecznej województwa warmińsko-mazurskiego za 2017 rok</i> .	Obowiązujący	Dokument po uchwaleniu przez Sejmik, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, został przekazany Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu.
84	26.06.2018	XXXVIII/813/18	Uchwała w sprawie rozpatrzenia <i>Informacji o działaniach ZDW na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego</i> .	Obowiązujący	Sejmik przyjął przedstawioną informację.

85	26.06.2018	XXXVIII/812/18	Uchwała w sprawie rozpatrzenia <i>Informacji o realizacji Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego w roku 2017.</i>	Obowiązujący	Informacja została przyjęta przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
86	26.06.2018	XXXVIII/811/18	Uchwała w sprawie rozpatrzenia Informacji o realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 w roku 2017.	Obowiązujący	Informacja została przyjęta przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
87	26.06.2018	XXXVIII/810/18	Uchwała w sprawie udzielenia absolutorium Zarządowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego.	Obowiązujący	Sejmik udzielił absolutorium Zarządowi Województwa.
88	26.06.2018	XXXVIII/809/18	Uchwała w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Województwa Warmińsko-Mazurskiego za 2017 rok wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego za 2017 rok.	Obowiązujący	Sprawozdania zostały zatwierdzone przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Plan dochodów został wykonany w 85%. Plan wydatków został wykonany w 79%.
89	26.06.2018	XXXVIII/819/18	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom w formie dotacji celowej na realizację zadań własnych gmin - przedsięwzięć inwestycyjnych w ramach konkursu pn.: <i>Małe Granty Sołeckie Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2018 roku.</i>	Obowiązujący	Dofinansowano 43 zadania na łączną kwotę 340 849,97 zł
90	28.08.2018	XXXIX/847/18	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Warmińsko-Mazurskiego na 2018 rok	Obowiązujący	Zmiany zostały uwzględnione w planie dochodów i planie wydatków budżetu
91	28.08.2018	XXXIX/846/18	Uchwała w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2018-2039	Obowiązujący	Zmiany zostały uwzględnione w prognozie w roku bieżącym i latach kolejnych. W uchwale została zachowana relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych

92	28.08.2018	XXXIX/845/18	Uchwała w sprawie nadania Januszowi Lorenzowi Honorowego Obywatelstwa Województwa Warmińsko-Mazurskiego	Obowiązujący	Nadano Honorowe Obywatelstwo Województwa Warmińsko-Mazurskiego Januszowi Lorenzowi.
93	28.08.2018	XXXIX/843/18	Uchwała w sprawie wskazania przedstawicieli Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego do składu Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z Warmińsko-Mazurskim Centrum Onkologii w Olsztynie	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana.
94	28.08.2018	XXXIX/842/18	Uchwała zmieniająca Uchwałę nr XXXVIII/826/18 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 czerwca 2018 r. w sprawie udzielenia Powiatowi Węgorzewskiemu pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2018 r. inwestycji <i>Wyższy standard edukacji – lepsza jakość życia lokalnych społeczności – rozbudowa infrastruktury kształcenia zawodowego w Powiecie Węgorzewskim, Dostosowanie internatów Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz poprawa bezpieczeństwa obiektów</i>	Obowiązujący	Zadanie zostało wykonane zgodnie z umową. Rozliczenie zadania nastąpiło w terminie wskazanym w umowie.
95	28.08.2018	XXXIX/841/18	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom w formie dotacji celowej na realizację zadań własnych gmin - przedsięwzięć inwestycyjnych w ramach konkursu pn.: <i>Małe Granty Sołeckie Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2018 roku (II nabór)</i>	Obowiązujący	Dofinansowano 16 zadań na łączną kwotę 127 000,00 zł

96	28.08.2018	XXXIX/840/18	Uchwała w sprawie udzielenia gminom z Województwa Warmińsko–Mazurskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowych na dofinansowanie zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana - Województwo Warmińsko-Mazurskie udzieliło z budżetu Województwa 2018 roku pomocy finansowej z przeznaczeniem na dofinansowanie zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej
97	28.08.2018	XXXIX/839/18	Uchwała w sprawie zmiany Uchwały nr VI/111/11 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 kwietnia 2011 r. w sprawie nadania Statutu Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku, zmienionej Uchwałą nr XXXV/699/14 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 25 marca 2014 r. zmieniającą uchwałę w sprawie nadania Statutu Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku	Obowiązujący	Uchwałą wprowadzono zmiany do Statutu.
98	28.08.2018	XXXIX/838/18	Uchwała w sprawie Parku Krajobrazowego Wzgórz Dylewskich	Obowiązujący	Przyjęta uchwała określa nazwę Parku, obszar, przebieg granicy i otulinę, szczególne cele ochrony oraz zakazy właściwe dla danego parku krajobrazowego lub jego części, wynikające z potrzeb jego ochrony. Uchwała weszła w życie dnia 18 października 2018 r.

99	28.08.2018	XXXIX/837/18	Uchwała w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Guber	Obowiązujący	Przyjęta uchwała określa nazwę OCHK, jego położenie, sprawującego nadzór, ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy właściwe dla danego obszaru chronionego krajobrazu lub jego części. Uchwała weszła w życie dnia 18 października 2018 r.
100	28.08.2018	XXXIX/836/18	Uchwała w sprawie zmiany Uchwały nr XXXV/782/18 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego w formie dotacji celowej na dofinansowanie przedsięwzięć międzynarodowych w ramach Konkursu WM DLA WM. WSPARCIE WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ JST Z WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W 2018 ROKU	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana
101	28.08.2018	XXXIX/835/18	Uchwała w sprawie przyjęcia <i>Raportu okresowego nr VII z realizacji Regionalnej Strategii Innowacyjności Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020, stan na koniec 2016 r.</i>	Obowiązujący	Raport został przyjęty przez Sejmik Województwa
102	28.08.2018	XXXIX/834/18	Uchwała w sprawie przyjęcia złożonego przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego <i>Raportu okresowego nr XVI z realizacji Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025 w latach 2016-2017</i>	Obowiązujący	Raport został przyjęty przez Sejmik Województwa

103	28.08.2018	XXXIX/832/18	Uchwała w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego	Obowiązujący	Podstawę do sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa stanowi art. 38 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2018 r., poz. 1945 z zm.). Merytoryczną podstawą do opracowania i przyjęcia Planu stanowiły zmiany w przepisach prawa. Plan województwa nie jest dokumentem realizacyjnym.
104	25.09.2018	XL/858/18	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Warmińsko-Mazurskiego na 2018 rok.	Obowiązujący	Zmiany zostały uwzględnione w planie dochodów i planie wydatków budżetu
105	25.09.2018	XL/857/18	Uchwała w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2018-2039.	Obowiązujący	Zmiany zostały uwzględnione w prognozie w roku bieżącym i latach kolejnych. W uchwale została zachowana relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych
106	25.09.2018	XL/856/18	Uchwała w sprawie zmian w Statucie Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Elblągu.	Obowiązujący	Uchwałą wprowadzono zmiany do Statutu.
107	25.09.2018	XL/854/18	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie pozbawienia kategorii drogi wojewódzkiej bez numeru (odcinki byłej drogi krajowej nr 7) na terenie gminy miejskiej Ostróda, gminy wiejskiej Ostróda.	Obowiązujący	Zmieniono uchwałę Sejmiku Województwa
108	25.09.2018	XL/853/18	Uchwała w sprawie pozbawienia kategorii drogi wojewódzkiej bez numeru (odcinki byłej drogi krajowej nr 7) na terenie gminy miejskiej Ostróda.	Obowiązujący	Wyrażono zgodę zmianę kategorii drogi

109	25.09.2018	XL/852/18	Uchwała w sprawie przyjęcia raportu końcowego z monitoringu <i>Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2013-2017.</i>	Obowiązujący	Sejmik przyjął Raport końcowy z monitoringu Programu, który został następnie opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego i na stronie https://warmia.mazury.pl/polityka-spoeczna/dzialania-na-rzecz-rodziny/piecz-zastepcza
110	25.09.2018	XL/851/18	Uchwała w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji w 2017 roku <i>Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2016-2020.</i>	Obowiązujący	Dokument po uchwaleniu przez Sejmik został opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej warmia.mazury.pl w zakładce „polityka społeczna”.
111	25.09.2018	XL/850/18	Uchwała w sprawie przyjęcia dokumentu <i>Informacja o sytuacji na rynku pracy w Województwie Warmińsko-Mazurskim w pierwszym półroczu 2018 roku.</i>	Obowiązujący	Materiał zawierający analizę zjawisk zachodzących na rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim oraz podsumowanie realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w pierwszym półroczu 2018 r. Informacja została przyjęta przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
112	25.09.2018	XL/849/18	Uchwała w sprawie przyjęcia <i>Informacji o stanie i rozwoju kultury w województwie warmińsko-mazurskim za rok 2017</i>	Obowiązujący	Informacja została przyjęta przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

113	25.09.2018	XL/848/18	Uchwała w sprawie przyjęcia złożonej przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego informacji o przebiegu wykonania budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego za I półrocze 2018 r., informacji o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2018-2039 oraz informacji o przebiegu wykonania planów finansowych za I półrocze 2018 r. jednostek, dla których Samorząd Województwa jest organem założycielskim.	Obowiązujący	Informacje z wykonania za I półrocze roku budżetowego zostały zatwierdzone przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Plan dochodów został wykonany w 47 %. Plan wydatków został wykonany w 35 %. Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Warmińsko-Mazurskiego uwzględnia wielkości budżetowe na zadania planowane do finansowania w latach objętych prognozą. Indywidualny wskaźnik zadłużenia Województwa został spełniony, czego efektem jest zachowanie stabilności finansowej Województwa w dłuższym horyzoncie czasowym.
114	11.10.2018	XLI/875/18	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Warmińsko-Mazurskiego na 2018 rok.	Obowiązujący	Zmiany zostały uwzględnione w planie dochodów i planie wydatków budżetu
115	11.10.2018	XLI/874/18	Uchwała w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2018-2039.	Obowiązujący	Zmiany zostały uwzględnione w prognozie w roku bieżącym i latach kolejnych. W uchwale została zachowana relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych
116	11.10.2018	XLI/873/18	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Morąg w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2018 r. zadania własnego gminy z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.	Obowiązujący	Zadanie zostało wykonane zgodnie z umową. Rozliczenie zadania nastąpiło w terminie wskazanym w umowie.

117	11.10.2018	XLI/872/18	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Dywity w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2018 r. zadania własnego gminy z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.	Obowiązujący	Zadanie zostało wykonane zgodnie z umową. Rozliczenie zadania nastąpiło w terminie wskazanym w umowie.
118	11.10.2018	XLI/871/18	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Braniewskiemu w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2018 r. zadania własnego powiatu z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.	Obowiązujący	Dotacja nie została przyjęta.
119	11.10.2018	XLI/870/18	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Braniewo w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2018 r. zadania własnego gminy z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.	Obowiązujący	Zadanie zostało wykonane zgodnie z umową. Rozliczenie zadania nastąpiło w terminie wskazanym w umowie.
120	11.10.2018	XLI/869/18	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Dobre Miasto w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2018 r. zadania własnego gminy z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.	Obowiązujący	Zadanie zostało wykonane zgodnie z umową. Rozliczenie zadania nastąpiło w terminie wskazanym w umowie.
121	11.10.2018	XLI/868/18	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Świątki.	Obowiązujący	Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego przekazał Gminie Świątki pomoc finansową w wysokości 6.000 zł z przeznaczeniem na zadania własne Gminy, związane z dofinansowaniem odbudowy budynku mieszkalnego położonego w miejscowości Różynka, zniszczonego w wyniku zdarzenia losowego - pożaru.
122	11.10.2018	XLI/866/18	Uchwała w sprawie zmian w składzie osobowym Rady Społecznej przy Wojewódzkim Szpitalu Rehabilitacyjnym dla Dzieci w Ameryce.	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana.

123	11.10.2018	XLI/865/18	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez Województwo Warmińsko-Mazurskie na okres dłuższy niż 1 rok budżetowy umowy na dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych.	Obowiązujący	Podjęcie Uchwały umożliwiło dofinansowanie inwestycji w kolejnym roku.
124	11.10.2018	XLI/864/18	Uchwała w sprawie przyjęcia <i>Raportu z monitoringu wdrażania w latach 2016-2017 Wojewódzkiego programu wyrównywania szans i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych na lata 2016-2020.</i>	Obowiązujący	Opracowanie Raportu, a następnie podjęcie uchwały w sprawie jego przyjęcia, pozwoliło na upowszechnienie informacji o działaniach podjętych w latach 2016-2017 przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego i jego partnerów społecznych, instytucje administracji rządowej, samorządowej, organizacje pozarządowe i inne podmioty, na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Województwa.
125	11.10.2018	XLI/863/18	Uchwała w sprawie przyjęcia Informacji o funkcjonowaniu w 2017 roku komórki organizacyjnej Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie - Regionalnego Biura Filmowego w zakresie prowadzenia Warmińsko-Mazurskiego Funduszu Filmowego.	Obowiązujący	Informacja została przyjęta przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
126	11.10.2018	XLI/862/18	Uchwała w sprawie przyjęcia Informacji o stanie realizacji inwestycji infrastrukturalnych w wojewódzkich instytucjach kultury (Muzeum Bitwy pod Grunwaldem w Stębarku, Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie, Centrum Spotkań Europejskich <i>Światowid</i> w Elblągu).	Obowiązujący	Informacja została przyjęta przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

127	11.10.2018	XLI/860/18	Uchwała w sprawie przyjęcia <i>Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych w szkołach i placówkach oświatowych za rok szkolny 2017/2018, dla których organem prowadzącym jest Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego.</i>	Obowiązujący	Informacja została przyjęta przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
128	11.10.2018	XLI/859/18	Uchwała w sprawie przyjęcia Informacji o stanie realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia Mazury na lata 2014-2020 oraz pozostałych projektów unijnych na drogach wojewódzkich.	Obowiązujący	Sejmik przyjął przedstawioną informację.
129	04.12.2018	II/35/18	Uchwała w sprawie wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie na rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 15 listopada 2018 r., znak: PN.4131.430.2018, sprostowane postanowieniem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 listopada 2018 r., znak: PN.4131.430.1.2018, stwierdzające nieważność załącznika do uchwały nr XLI/867/18 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 11 października 2018 r. w sprawie określenia zasad obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej do Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego w części dotyczącej wymienionych w sentencji ww. rozstrzygnięcia przepisów	Obowiązujący	Prowadzone było postępowanie sądowe przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w Olsztynie, prowadzone jest postępowanie kasacyjne przed Naczelnym Sądem Administracyjnym.
130	04.12.2018	II/34/18	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Warmińsko-Mazurskiego na 2018 rok	Obowiązujący	Zmiany zostały uwzględnione w planie dochodów i planie wydatków budżetu
131	04.12.2018	II/33/18	Uchwała w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Warmińsko Mazurskiego na lata 2018-2039	Obowiązujący	Zmiany zostały uwzględnione w prognozie w roku bieżącym i latach kolejnych. W uchwale została zachowana relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych

132	04.12.2018	II/32/18	Uchwała w sprawie uchwalenia Programu współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2019	Obowiązujący	Program jest realizowany w 2019 r.
133	04.12.2018	II/31/18	Uchwała w sprawie ustalenia wysokości wynagrodzenia Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego	Obowiązujący	Sejmik podjął uchwałę w sprawie ustalenia wysokości wynagrodzenia Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego
134	28.12.2018	III/60/18	Uchwała w sprawie rozpatrzenia petycji w sprawie podpisania przez Województwo Warmińsko-Mazurskie Europejskiej Karty Równości Kobiet i Mężczyzn w Życiu Lokalnym – dokumentu opracowanego przez Radę Gmin i Regionów Europy (CEMR)	Obowiązujący	Przekazano do Ministerstwa Spraw Zagranicznych, zgodnie z treścią Uchwały Sejmiku.
135	28.12.2018	III/59/18	Uchwała w sprawie dokonania przez Województwo Warmińsko-Mazurskie przeniesienia prawa własności w formie darowizny na rzecz Skarbu Państwa, 66/100 udziału w nieruchomości gruntowej, położonej w obrębie nr 1 m. Biskupiec, przy ul. Przemysłowej 3 oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków jako działka nr 120/1 o pow. 0,1836 ha , KW nr OL1B/00021896/0	Obowiązujący	Zadanie jest w trakcie realizacji, planowane zakończenie to II kwartał roku 2019
136	28.12.2018	III/58/18	Uchwała w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć niektórych nauczycieli zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych prowadzonych przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego	Obowiązujący	Uchwała została zaakceptowana.

137	28.12.2018	III/57/18	Uchwała w sprawie udzielenia Powiatowi Giżyckiemu, Ostródzkiemu, Piskiemu, Gołdapskiemu, Oleckiemu, Mrągowskiemu, Bartoszyckiemu, Iławskiemu, Działdowskiemu, Nowomiejskiemu, Ełckiemu, Olsztyńskiemu oraz Miastu Lidzbark Warmiński pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2019 roku działalności Powiatowych Bibliotek Pedagogicznych oraz Miejskiej Biblioteki Pedagogicznej w Lidzbarku Warmińskim	Obowiązujący	Dotacje przekazywane zgodnie z zawartymi umowami.
138	28.12.2018	III/56/18	Uchwała zmieniająca uchwałę nr XXXIV/756/18 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 lutego 2018 r. w sprawie udzielenia przez Województwo Warmińsko-Mazurskie pomocy rzeczowej powiatom z obszaru województwa warmińsko-mazurskiego	Obowiązujący	Uchwała w trakcie realizacji.
139	28.12.2018	III/55/18	Uchwała w sprawie wezwania Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego przez Panią J. P. do usunięcia naruszenia prawa dotyczącego uchwały nr XXIV/465/08 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie <i>Podziału Województwa Warmińsko-Mazurskiego na obwody łowieckie</i>	Obowiązujący	Nie jest możliwe uwzględnienie wezwania ze względu na trwające prace nad projektem uchwały Sejmiku Województwa w sprawie podziału na obwody łowieckie.
140	28.12.2018	III/54/18	Uchwała w sprawie wezwania Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego przez Panią E. K. do usunięcia naruszenia prawa dotyczącego uchwały nr XXIV/465/08 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie <i>Podziału Województwa Warmińsko-Mazurskiego na obwody łowieckie</i>	Obowiązujący	Nie jest możliwe uwzględnienie wezwania ze względu na trwające prace nad projektem uchwały Sejmiku Województwa w sprawie podziału na obwody łowieckie.

141	28.12.2018	III/53/18	Uchwała w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórz Dylewskich	Obowiązujący	Przyjęta uchwała określa nazwę OCHK, jego położenie, sprawującego nadzór, ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy właściwe dla danego obszaru chronionego krajobrazu lub jego części. Uchwała weszła w życie dnia 22 lutego 2019 r.
142	28.12.2018	III/52/18	Uchwała w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzniesień Górowskich	Obowiązujący	Przyjęta uchwała określa nazwę OCHK, jego położenie, sprawującego nadzór, ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy właściwe dla danego obszaru chronionego krajobrazu lub jego części. Uchwała weszła w życie dnia 22 lutego 2019 r.
143	28.12.2018	III/50/18	Uchwała w sprawie wskazania przedstawicieli Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego do prac w składzie Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego	Obowiązujący	Sejmik Województwa dokonał wyboru przedstawicieli Sejmiku do prac w składzie Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
144	28.12.2018	III/49/18	Uchwała w sprawie powołania rad społecznych działających przy samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej dla których Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego jest podmiotem tworzącym	Zmieniony	Uchwała została zrealizowana

145	28.12.2018	III/48/18	Uchwała w sprawie wyboru przedstawicieli Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego do składu rad społecznych działających przy samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej dla których Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego jest podmiotem tworzącym	Obowiązujący	Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego dokonał wyboru przedstawicieli do składu rad społecznych działających przy samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej dla których Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego jest podmiotem tworzącym.
146	28.12.2018	III/46/18	Uchwała w sprawie kontynuacji realizacji zadań w zakresie prowadzenia wspólnego przedstawicielstwa Województw: Lubelskiego, Podlaskiego, Podkarpackiego, Świętokrzyskiego, Warmińsko-Mazurskiego pn. Dom Polski Wschodniej w Brukseli w latach 2019-2021	Obowiązujący	Uchwała została przyjęta - Kontynuacja realizacji zadań w zakresie prowadzenia wspólnego przedstawicielstwa Województw: Lubelskiego, Podlaskiego, Podkarpackiego, Świętokrzyskiego, Warmińsko-Mazurskiego pn. Dom Polski Wschodniej w Brukseli w latach 2019-2021.
147	28.12.2018	III/45/18	Uchwała w sprawie przyjęcia <i>Sprawozdania z działalności Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli za okres grudzień 2017 r.-listopad 2018 r.</i>	Obowiązujący	Sprawozdanie zostało przyjęte
148	28.12.2018	III/44/18	Uchwała w sprawie przyjęcia <i>Informacji o realizacji współpracy międzynarodowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2018 roku</i>	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana - informacja została

149	28.12.2018	III/43/18	Uchwała w sprawie przyjęcia dokumentu <i>Raport nr 1 z realizacji Zaktualizowanej Strategii Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w województwie warmińsko-mazurskim do 2025 roku</i>	Obowiązujący	Celem przeprowadzonego w 2018 r. monitoringu było zgromadzenie informacji o stanie realizacji Strategii i procesach zachodzących na regionalnym rynku pracy, a także w obszarach mających wpływ na jego funkcjonowanie. Monitoring obejmował swoim zakresem lata 2014 -2017. Raport został przyjęty przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
150	28.12.2018	III/42/18	Uchwała w sprawie przyjęcia <i>Informacji z realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w zakresie zadań delegowanych Samorządowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego</i>	Obowiązujący	Informacja została przyjęta przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
151	28.12.2018	III/41/18	Uchwała w sprawie przyjęcia <i>Raportu o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2017 roku</i>	Obowiązujący	Sejmik Województwa przyjął <i>Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2017 roku</i> , dokument opracowywany co rok przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Olsztynie.
152	28.12.2018	III/40/18	Uchwała w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2019-2039	Zmieniony	Wieloletnia Prognoza Finansowa na kolejne lata została zatwierdzona i przyjęta do realizacji. Relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych została zachowana

153	28.12.2018	III/39/18	Uchwała w sprawie budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego na 2019 rok	Zmieniony	Budżet na kolejny rok budżetowy został zatwierdzony i przyjęty do realizacji
154	28.12.2018	III/38/18	Uchwała w sprawie wydatków budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, które w 2018 roku nie wygasają z upływem roku budżetowego	Obowiązujący	Zgłoszone wydatki, które w roku budżetowym nie wygasają z upływem tego roku zostały zatwierdzone i przyjęte do realizacji.
155	28.12.2018	III/37/18	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Warmińsko-Mazurskiego na 2018 rok	Obowiązujący	Zmiany zostały uwzględnione w planie dochodów i planie wydatków budżetu
156	28.12.2018	III/36/18	Uchwała w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2018-2039	Obowiązujący	Zmiany zostały uwzględnione w prognozie w roku bieżącym i latach kolejnych. W uchwale została zachowana relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych